

ZAMOJSKI
PÓŁROCZNIK
WYBORCZY

Zamość 2015 rok

Redakcja: *Teresa Renata Bodys*
Anna Chrzan

Opracowania: *Teresa R. Bodys, Anna Chrzan, Jerzy Karwowski, Żanetta Sowa,*
Maciej Nowak, Stanisław Hulak

Okładka, projekt graficzny: *Elżbieta Gnyp*

Skład komputerowy: Bogdan Cabaj
Foto: *Bogdan Cabaj, Henryk Szkutnik, Marian Dziągiewski,*
arch. Delegatury KBW w Zamościu.
Korekta: *Żanetta Sowa, Anna Soldaczuk-Hereta*

Copyright by Teresa R. Bodys - Anna Chrzan - Delegatura BKW w Zamościu

Wydawca: Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu
22-400 Zamość, Partyzantów 3, tel. 84 6384703
www.zamosc.pkw.gov.pl
e-mail: zam-anna.chrzan@kbw.gov.pl

ISBN 978-83-942514
Zamość, 2015 r.

Druk: Attyła, 22-400 Zamość, ul. Partyzantów 61, tel./fax. 84 6271916
e-mail: drukarnia@attyla.eu; www.attyla.eu

Oddajemy do Państwa rąk pierwszy numer czasopisma pt. „**Zamojski Półrocznik Wyborczy**”, który zawiera opis wydarzeń wyborczych z pierwszego półrocza 2015 roku, z terenu będącego w nadzorze Komisarza Wyborczego w Zamościu oraz w zasięgu działania Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu.

Zamiarem wydawcy „Zamojskiego Półrocznika Wyborczego” jest sukcesywne przybliżanie Państwu wiedzy z zakresu: funkcjonowania organów wyborczych, praw wyborczych obywateli, instytucji prawa wyborczego, procedur wyborczych związanych z wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyboru posłów i senatorów, przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego, wyborów samorządowych i referendów w polskim porządku prawnym jak też regulacji obowiązujących w systemach prawnych innych państw. Informować będziemy o wynikach wszystkich wyborów w kraju ze szczególną analizą wyników głosowania wyborców z naszego terenu obejmującego miasto Zamość oraz powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski i zamojski.

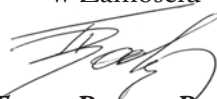
Przybliżyć będziemy wszystkie tematyczne wydarzenia dotyczące realizacji prawa wyborczego w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem terytorium działania Komisarza Wyborczego w Zamościu.

Wyrażamy przekonanie, że niniejsza publikacja zyska Państwa zainteresowanie oraz stanowić będzie źródło wiedzy i informacji wyborczej.

Dyrektor Delegatury
Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu

Anna Chrzan

Komisarz Wyborczy
w Zamościu

Teresa Renata Bodys

Zamość, styczeń - czerwiec 2015 rok

Organy Wyborcze w polskim porządku prawnym

Podstawowym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie organów wyborczych w Polsce ich charakter, kompetencje, skład osobowy i sposób powoływania określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011r. Nr 21, poz.112 z późn. zm.). Wybory organizują, przeprowadzają i nadzorują organy wyborcze mające charakter stały oraz organy wyborcze powoływane do przeprowadzenia określonych wyborów i na czas ich przeprowadzenia. Są to okręgowe, rejonowe i terytorialne komisje wyborcze oraz obwodowe komisje wyborcze.

Stalymi organami wyborczymi w Polsce w myśl art. 152 Kodeksu wyborczego są Państwowa Komisja Wyborcza oraz komisarze wyborczy. Oba organy wyborcze powoływane są wyłącznie spośród sędziów. Intencją polskiego ustawodawcy było zagwarantowanie pełnej przejrzystości i zgodności z prawem przeprowadzanie wszystkich wyborów i referendum pod nadzorem prawników posiadających niezbędną wiedzę prawniczą, osób apolitycznych kierujących się w swojej pracy jedynie literą prawa bez powiązań politycznych z partiami politycznymi i komitetami wyborczymi uczestniczącymi w procesach wyborczych .

Państwowa Komisja Wyborcza jest stałym organem wyborczym, organem kolegialnym liczącym dziewięciu członków. PKW jest najwyższym organem wyborczym w Polsce właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów i referendum a w jej skład wchodzi trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego wskazanych przez Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, trzech sędziów Sądu Najwyższego wskazanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i trzech sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sędziów do składu Państwowej Komisji Wyborczej powołuje w drodze postanowienia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecny skład Państwowej Komisji Wyborczej ustalony został postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 października 2014 r. (M. P. z 2014 r. poz. 1138) i postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 grudnia 2014 r. (M. P. z 2014 r. poz. 1147).

Konieczność powołania nowego składu osobowego Państwowej Komisji Wyborczej to następstwo zrzeczenia się członkostwa w PKW, po wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 roku, przez jej Przewod-

niczącego *Stefana Jaworskiego*, zastępcę przewodniczącego *Andrzeja Kisielewicz* - sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, oraz pozostałych członków Państwowej Komisji Wyborczej tj. *Bogusława Dautera* - sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, *Marię Aleksandrę Grzelkę* - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, *Andrzeja Mączyńskiego* - sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, *Janusza Niemcewicza* - sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, *Antoniego Włodzimierza Rymsa* - sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego i *Stanisława Zabłockiego* - sędziego Sądu Najwyższego. Zastępca przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej *Stanisław Kosmal* - sędzia Sądu Najwyższego w dniu 20 listopada 2014 r. ukończył 70 rok życia dlatego też na jego miejsce w PKW powołany został przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 21 listopada 2014 roku *Wiesław Kozielewicz* - sędzia Sądu Najwyższego wchodząc do składu Państwowej Komisji Wyborczej powołanej w dniu 3 grudnia 2014 r.

Wadliwość funkcjonowania systemu informatycznego wspomagającego pracę organów wyborczych w jesiennych wyborach samorządowych w roku 2014 i negatywna ocena opinii publicznej utożsamiającej zakres pracy PKW z nadzorem nad funkcjonowaniem systemu informatycznego, mającego na celu zapewnić właściwą i sprawną transmisję danych wyborczych, spowodowała rezygnację sędziów z dalszej pracy w tym organie.

W skład Państwowej Komisji Wyborczej wchodzi i ją reprezentują:

Przewodniczący:

Wojciech Hermeliński - sędzia Trybunału Konstytucyjnego

Zastępcy Przewodniczącego:

Wiesław Kozielowicz - sędzia Sądu Najwyższego

Sylwester Marciniak - sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego

Członkowie:

Wiesław Błus - sędzia Sądu Najwyższego

Zbigniew Cieślak - sędzia Trybunału Konstytucyjnego

Arkadiusz Despot-Mładanowicz - sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego

Wojciech Kręcisz - sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego

Janusz Niemcewicz - sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku

Krzysztof Strzelczyk - sędzia Sądu Najwyższego.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 grudnia 2014 r.

Poz. 1138

POSTANOWIENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 28 października 2014 r.

nr 1131-15-2014

o powołaniu w skład Państwowej Komisji Wyborczej

Na podstawie art. 157 § 2 pkt 2 i § 3 oraz art. 158 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072) z dniem 21 listopada 2014 r. powołuję Pana Wiesława Kozielowicza – sędziego Sądu Najwyższego w skład Państwowej Komisji Wyborczej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

Prezes Rady Ministrów: *E. Kopacz*

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 5 grudnia 2014 r.

Poz. 1147

POSTANOWIENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 3 grudnia 2014 r.

nr 1131-22-2014

o powołaniu w skład Państwowej Komisji Wyborczej

Na podstawie art. 157 § 2 i § 3 oraz art. 158 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072) z dniem 4 grudnia 2014 r. powołuję w skład Państwowej Komisji Wyborczej następujące osoby:

1. Pana Wiesława BLUSIA – sędziego Sądu Najwyższego
2. Pana Zbigniewa CIESŁAKA – sędziego Trybunału Konstytucyjnego
3. Pana Arkadiusza DESPOTA-MLADANOWICZA – sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego
4. Pana Wojciecha HERMELIŃSKIEGO – sędziego Trybunału Konstytucyjnego
5. Pana Wojciecha KRĘCISZA – sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego
6. Pana Sylwestra MARCINIAKA – sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego
7. Pana Janusza NIEMCEWICZA – sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku
8. Pana Krzysztofa STRZELCZYKA – sędziego Sądu Najwyższego

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

Prezes Rady Ministrów: *E. Kopacz*

Obok Państwowej Komisji Wyborczej drugim stałym organem wyborczym w polskiej procedurze wyborczej jest komisarz wyborczy będący pełnomocnikiem PKW. Jest to organ wyborczy jednoosobowy, mający charakter kadencyjny, organ sędziowski, powoływany przez Państwową Komisję Wyborczą na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Państwowa Komisja Wyborcza określa właściwość terytorialną komisarzy wyborczych oraz ich właściwość rzeczową.

Aktem prawnym obecnie regulującym zakres rzeczowy i terytorialny działania komisarzy wyborczych jest Kodeks wyborczy oraz Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 lutego 2014 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim oraz trybu pracy komisarzy wojewódzkich. (M. P. z 2014 r. Nr 185).

Państwowa Komisja Wyborcza powołała na urząd komisarza wyborczego w Polsce na lata 2013 - 2018, na pięcioletnią kadencję 51 sędziów spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych w tym sądów rejonowych, sądów okręgowych i sądów apelacyjnych a także spośród sędziów sądów administracyjnych w tym Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych. Na ogólną liczbę 51 komisarzy wyborczych 16 z nich wypełnia zadania komisarzy wyborczych o zasięgu ogólnowojejewódzkim.

Poza stałymi organami wyborczymi do przeprowadzania poszczególnych wyborów i referendów powoływane są komisje czasowe a więc na czas poszczególnych wyborów i do ich przeprowadzenia.

Organami wyborczymi powoływanymi w celu przeprowadzenia ściśle określonych wyborów są:

- okręgowe komisje wyborcze,
- rejonowe komisje wyborcze,
- terytorialne komisje wyborcze,
- obwodowe komisje wyborcze,

Szczegółowy zakres zadań poszczególnych komisji i sposób ich powoływania określają przepisy Kodeksu wyborczego w Dziale II Rozdział 4, 5, 6 i 7 w art. 170 - 185.

Komisarz Wyborczy w Zamościu jako stały, kadencyjny organ wyborczy - podobnie jak pozostali komisarze wyborczy w Polsce - swoje zadania ustawowe realizuje w ramach wydzielonego obszaru kraju określonego w Załączniku do cytowanej wyżej Uchwały PKW z dnia 17 lutego 2014 r. przy czym podkreślenia wymaga fakt, iż teren działania wyborczego i nadzoru Komisarza Wyborczego w Zamościu od daty utworzenia tego urzędu w 1990 roku nie uległ zmianie.

Obszar działania Komisarza Wyborczego w Zamościu to powiaty - biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski, zamojski i miasto na prawach powiatu - Zamość.

Łącznie w nadzorze wyborczym zamojskiego komisarza wyborczego jest 58 gmin. Na liczbę tę składa się 14 gmin powiatu biłgorajskiego, 8 gmin powiatu hrubieszowskiego, 7 gmin powiatu janowskiego, 13 gmin powiatu tomaszowskiego i 15 gmin powiatu zamojskiego oraz miasto Zamość.

Powiat biłgorajski obejmuje miasto Biłgoraj oraz następujące gminy: Aleksandrów, Biłgoraj, Biszczka, Frampol, Goraj, Józefów, Księżpol, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród, Terespol, Turobin.

W skład powiatu hrubieszowskiego wchodzi - miasto Hrubieszów oraz gminy: Dołhobyczów, Horodło, Hrubieszów, Mircze, Trzeszczany, Uchanie i Werbkowice .

Powiat janowski to teren miasta Janów Lubelski oraz gmin: Batorz, Chrzanów, Dzwola, Godziszów, Modliborzyce i Potok Wielki.

Powiat tomaszowski obejmuje miasto Tomaszów Lubelski oraz gminy; Bełzec, Jarczów, Krynice, Lubycza Królewska, Łaszczów, Rachanie, Susiec, Tarnawatka, Telatyn, Tomaszów Lubelski, Tyszowce i Ulchówek.

W skład powiatu zamojskiego wchodzi następujące gminy: Adamów, Grabowiec, Komarów Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Radecznica, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Sułów, Szczepieszyn, Zamość i Zwierzyniec.

Teresa Renata Bodys - Sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu
Komisarz Wyborczy w Zamościu

(referat wygłoszony podczas wspólnej konferencji Państwowej Komisji Wyborczej Rzeczypospolitej Polskiej i Głównej Komisji Wyborczej Republiki Litewskiej w Zamościu 17 czerwca 2013 r., uzupełniony)

Rola i zadania komisarza wyborczego jako pełnomocnika Państwowej Komisji Wyborczej

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 62 stanowi, że każdy obywatel ma prawo udziału w referendum, prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posłów i senatorów oraz przedstawicieli organów samorządu terytorialnego. Jednocześnie Konstytucja jako najważniejszy akt prawny w systemie źródeł prawa krajowego nakłada na państwo obowiązek realizowania demokratycznego państwa prawnego oraz urzeczywistniania zasady sprawiedliwości społecznej.

W prawie wyborczym powyższe zasady są realizowane między innymi poprzez powierzenie nadzorowania wyborów stałym organom wyborczym. Tymi organami w myśl art. 152 Kodeksu wyborczego są Państwowa Komisja Wyborcza oraz komisarze wyborczy. Instytucja komisarza wyborczego jako stałego organu wyborczego i pełnomocnika Państwowej Komisji Wyborczej w polskim systemie prawnym wprowadzona została ustawą z dnia 8 marca 1990 roku - Ordynacja wyborcza do rad gmin (tj. Dz. U. z 1996 r. Nr. 84, poz. 387 z późn. zm.), a zadania komisarzy wyborczych uszczegółowiła PKW w Uchwale z dnia 25 marca 2002 r w sprawie określenia właściwości terytorialnej oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13 poz. 225 z późn. zm.).

Na terenie kraju powołanych zostało 51 komisarzy wyborczych, przypisany im został określony teren działania obejmujący z zasady kilka powiatów. W tej liczbie powołano 16 komisarzy o zasięgu wojewódzkim. Obecnie podstawowym aktem prawnym regulującym kompetencje komisarzy wyborczych, sposób oraz zakres rzeczowy i terytorialny pełnienia funkcji wyborczych jak też zasady powoływania i odwoływania komisarzy wyborczych - jest ustawa z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.). Komisarzem wyborczym w polskim porządku prawnym może być powołany jedynie sędzia, który obowiązki komisarza wyborczego pełni obok obowiązków sędziowskich. Funkcja komisarza wyborczego może być wykonywana także przez sę-

dziego w stanie spoczynku, przy czym granicę wiekową ustawodawca określił na 70 lat. Taka też granica wiekowa została określona dla wieku członków PKW.

W myśl obecnie obowiązujących przepisów prawa komisarz wyborczy powoływany jest przez PKW na wniosek Ministra Sprawiedliwości na pięcioletnią kadencję z możliwością ponownego powołania tej samej osoby na urząd komisarza. Kadencyjność komisarzy wyborczych nie jest równoznaczna z niemożnością pozbawienia komisarza tej funkcji. Ustawodawca przewiduje możliwość wygaśnięcia funkcji komisarza wyborczego przed upływem kadencji a podstawą do podjęcia w tym przedmiocie uchwały przez organ powołujący jest zrzeczenie się przez sędziego tej funkcji, ustanie stosunku służbowego sędziowskiego, ukończenie 70 lat życia oraz odwołanie przez PKW. Odwołanie komisarza wyborczego przed upływem kadencji na jaką został powołany może mieć miejsce w przypadkach niewykonania lub nienależytego wykonywania obowiązków a nadto na uzasadniony wniosek właściwego prezesa sądu bądź Ministra Sprawiedliwości.

Komisarz w postępowaniu wyborczym występuje jako organ wyborczy podejmując w sprawach dla niego zastrzeżonych decyzje w formie posta-

nowień zaskarżalnych bądź nie w zależności od wagi prawnej podejmowanej decyzji o czym stanowi ustawodawca w przepisach kodeksu wyborczego bądź w ustawach szczególnych. Komisarz działa z urzędu dostrzegając naruszenie prawa wyborczego bądź jako organ wyborczy odwoławczy. W wielu czynnościach wyborczych swoje uprawnienia pełnomocnika wyborczego realizuje także jako przewodniczący w okręgowych komisjach wyborczych powoływanych na czas przeprowadzenia wyborów.

Obecnie zadania komisarzy wyborczych w sposób ogólny określa art. 167 kodeksu wyborczego podając, że są to zadania wskazane przez ustawę kodeks wyborczy a nadto zadania wynikające z innych ustaw oraz zlecone do wykonania przez PKW.

Zadania komisarza wyborczego określone kodeksem wyborczym to przede wszystkim sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego oraz nadzorowanie bądź przeprowadzanie wyborów.

Nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego to pojęcie nieostre, mieszczące w sobie nadzór ogólny - stwarzający podstawy prawne do podejmowania różnorodnych działań prawnych przez komisarza z urzędu w sytuacji stwierdzenia podjęcia decyzji wyborczej sprzecznej z prawem. Są to działania zmierzające do wyeliminowania niepożądanego zdarzenia prawnego z obrotu prawnego by zagwarantować przebieg wszystkich czynności wyborczych zgodnie z prawem.

Komisarz wyborczy jest też uczestnikiem postępowań sądowych w sprawach, w których ustawodawca dopuszcza drogę sądową przed sądem powszechnym, administracyjnym, Sądem Najwyższym. Przed sądami powszechnymi komisarz wyborczy występuje przede wszystkim w sprawach protestów wyborczych oraz w postępowaniach reklamacyjnych, które władny jest też inicjować. Przykładem przysługującej komisarzowi wyborczemu roli uczestnika w postępowaniu

przed sądami administracyjnymi jest uregulowanie z art. 26 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 88 poz. 985) z którego wynika, że skargi na postanowienia komisarzy wyborczych o odrzuceniu wniosku dotyczącego przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego rozpoznaje sąd administracyjny. Także w postępowaniu przed Sądem Najwyższym rozpoznającym protest przeciwko wyborom Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej występuje w roli uczestnika postępowania - obok wnoszącego protest i Prokuratora Generalnego - komisarz wyborczy jako przewodniczący właściwej okręgowej komisji wyborczej (art. 323 kodeksu wyborczego).

Obecnie obowiązujące uregulowania prawne - wprowadzone kodeksem wyborczym - rozszerzyły istotnie kompetencje komisarza wyborczego jako organu odwoławczego zastrzegając skargi bądź odwołania od poszczególnych czynności wyborczych do kompetencji stałych organów wyborczych. Tym samym słusznie ograniczona została droga sądowa przede wszystkim do protestów wyborczych przeciwko ważności wyborów w okręgu lub wyborów określonej osoby z powodu popełnienia przestępstwa wyborczego mającego wpływ na wynik wyborów lub z powodu naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na ostateczny wynik wyborów. Ta wewnętrzna kontrola organów wyborczych i zewnętrzna sądowa stwarzają gwarancje przeprowadzania demokratycznych i w pełni zgodnych z prawem wyborów, zapewniających wszystkim wyborcom równe prawa wyborcze czynne i bierne.

Jednym z zadań nadzorczych, z którymi zmierzali się komisarze wyborczy w Polsce w roku 2012 i 2013 to nadzór nad dostosowaniem podziału kraju na jednomandatowe okręgi wyborcze w wyborach do rad gmin. Są to nowe rozwiązania prawne przygotowujące do zmienionej procedury wyborczej w wyborach do rad gmin a polegające na stworzeniu dotychczas nieznanym naszemu prawu wyborczemu jednomandatowych okręgów wyborczych. Stworzenie nowej mapy wyborczej Polski i określenie granic okręgów wyborczych jak i obwodów głosowania należy do zadań właściwych rad gmin nie będących organami wyborczymi. Polski ustawodawca nałożył na organy wyborcze - w tym przypadku przede wszystkim na komisarza wyborczego - nadzór nad tym podziałem.

Nadzór komisarza wyborczego nad podziałem kraju na jednomandatowe okręgi wyborcze przebiegał w kilku płaszczyznach:

- 1) rozpatrywanie skarg wyborców na uchwały rad gmin w przedmiocie podziału gmin na okręgi wyborcze, która to droga uruchamia tryb odwoławczy do PKW,
- 2) rozpatrywanie skarg wyborców na uchwały rad gmin w przedmiocie podziału gmin na obwody głosowania jak i zmiany siedzib obwodowych komisji wyborczych. Przy czym

dodać należy, że w tym przypadku stanowisko komisarza wyborczego jest ostateczne i nie podlega dalszemu zaskarżeniu, 3) dokonywanie zastępczego podziału na okręgi wyborcze i obwody głosowania w sytuacji bezczynności organu właściwego do podjęcia uchwały, bądź podjęcia kolejnej uchwały - w następstwie nakazania przez komisarza dokonania zmian w ustalonym już podziale - także nie odpowiadającej prawu.

4) podejmowanie czynności nadzorczych i kontrolnych z urzędu w sytuacji stwierdzenia podjęcia przez radę gminy niezgodnie z prawem uchwały tak w przedmiocie tworzenia okręgów wyborczych jak i obwodów głosowania bądź zmiany siedzib obwodowych komisji wyborczych.

Powyższe czynności wyborcze zostały przeprowadzone na terenie całego kraju pod nadzorem PKW i służyć będą stworzeniu właściwych warunków prawnych w celu przeprowadzenia najbliższych wyborów samorządowych jesienią 2014 roku już w oparciu o nowy podział kraju na jednomandatowe okręgi wyborcze. Do podstawowych zadań komisarza wyborczego należy również organizacja wyborów do rad gmin, powiatów i sejmiku województwa we współdziałaniu z organami jednostek samorządu terytorialnego. Wybory do rad gmin pod nadzorem PKW i komisarzy wyborczych przeprowadzają gminne i obwodowe komisje wyborcze zaś do rad powiatu powiatowe i obwodowe komisje wyborcze pod nadzorem stałych organów wyborczych natomiast wybory do sejmików województw wojewódzkie, powiatowe i obwodowe komisje wyborcze również pod nadzorem PKW i komisarza wyborczego o czym stanowi art. 413 i 451 i 460 Kodeksu wyborczego.

Organizacja i nadzór nad wyborami wójtów to także zadanie PKW i komisarzy wyborczych.

Na komisarzu wyborczym ciąży obowiązek powoływania terytorialnych komisji wyborczych w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego jak również podawanie do publicznej wiadomości informacji o składach komisji. Zadaniem komisarza jest także rozwiązywanie terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych po wykonaniu przez nie ustawowych zadań.

Komisarz rozpatruje skargi na działalność terytorialnych komisji wyborczych oraz udziela w miarę potrzeby terytorialnym i obwodowym komisjom wyborczym wyjaśnień.

Do zadań komisarza wyborczego przypisana została również kontrola w (zakresie ustalonym przez PKW) prawidłowości sporządzania spisów wyborców. Spis wyborców to ważny dokument wyborczy, który w myśl art. 26 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego określa komu przysługuje prawo wybierania, służy do przeprowadzania głosowania w wyborach. Jest dokumentem sporządzanym i aktualizowanym przez właściwą gminę w ramach zadań zleconych dlatego też nadzór w tym zakresie jest zadaniem istotnym.

Do zadań komisarza wyborczego należy także ustalanie zbiorczych wyników wyborów do rad oraz wyborów

wójtów przeprowadzanych na terenie województwa i ogłaszanie ich w trybie określonym przepisami prawa a także przedkładanie sprawozdań z przebiegu wyborów na obszarze województwa wraz z ich wynikami PKW. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników wyborów ustawodawca nałożył na komisarza obowiązek zarządzenia ponownego ustalenia wyników wyborów stosownie do treści art. 448 Kodeksu wyborczego.

Komisarz wyborczy jako organ wyborczy rozpatruje skargi i odwołania (bądź działając z urzędu) uchyla uchwały terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych, które podjęte zostały z naruszeniem prawa lub niezgodnie z wytycznymi PKW. Uchylając wadliwą uchwałę komisarz przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez właściwą komisję a w określonych sytuacjach prawnych sam podejmuje merytoryczną decyzję w sprawie. Poza uregulowaniami kodeksowymi obowiązki komisarza wyborczego określają także przepisy szczególne zawarte poza kodeksem wyborczym.

Zadania dla komisarza wyborczego wynikają między innymi z postanowień ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o referendum ogólnokrajowym. Na komisarzu wyborczym ciąży obowiązek sprawdzenia wyników głosowania we wszystkich obwodach i ustalenia wyników wyborów na terenie działania komisarza a także przekazania tych wyników do PKW. W razie stwierdzenia nieprawidłowości ustalenia wyników komisarz zarządza ponowne sprawdzenie prawidłowości ustalenia wyników głosowania na terenie swojego działania.

Referendum ogólnokrajowe Polska przeprowadzała między innymi w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Referendum w tej sprawie przeprowadzone było w dniach 7 - 8 czerwca 2003 r. a Sąd Najwyższy

o ważności referendum orzekł Uchwałą z dnia 16 lipca 2003 r w sprawie III SZ 144/03.

Szereg zadań nałożonych na komisarza wyborczego określa przywoływana wyżej ustawa o referendum lokalnym. Komisarz wyborczy rozstrzyga o przeprowadzeniu referendum lokalnego w sprawie odwołania jednostki samorządu terytorialnego bądź wniosek inicjatora referendum odrzuca badając od strony formalno - prawnej treść wniosku, skład grupy inicjatywnej przedmiot referendum. Komisarz zarządza także przeprowadzenie referendum w sytuacji podjęcia prawomocnej uchwały rady gminy o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta burmistrza lub prezydenta miasta. Komisarz rozstrzyga o terminie referendum, określa wzór i treść kart do głosowania jak i kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum. Także na komisarzu ciąży obowiązek powołania i odwoływania terytorialnych komisji wyborczych dla przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania jednostki samorządu terytorialnego.

Kolejnym aktem prawnym nakładającym obowiązki na komisarzy wyborczych jest ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. Nr 142 poz. 1592).

W myśl art. 15 ust. 3 tej ustawy pierwszą sesję nowo wybranej rady powiatu zwołuje komisarz wyborczy w terminie 7 dni licząc od daty ogłoszenia zbiorczych wyników do rad gmin, powiatów i województwa. Co do zasady prawo zwoływania sesji rady należy do kompetencji przewodniczącego danej rady. Ustawodawca zastrzegł jednak kompetencje do zwołania pierwszej sesji rady komisarzowi wyborczemu.

W myśl art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) sesję nowo wybranej rady gminy zwołuje komisarz wyborczy na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu wyborów do rad na obszarze

kraju. Stosownie do treści art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1590) pierwszą sesję nowo wybranego sejmiku województwa zwołuje komisarz wyborczy właściwy w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim. Zwołania sesji rady komisarz wyborczy dokonuje w terminie 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów na terenie kraju.

Także szereg zadań nakłada na komisarza wyborczego ustawa z dnia 15 września 2000 r. O referendum lokalnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 88 poz. 985).

Zamość, 17 czerwca 2013 r. - Konferencja: *Teresa R. Bodys* - Komisarz Wyborczy, *Stefan Jaworski* - Przewodniczący PKW, *Zenonas Vaigauskas* - Przewodniczący GKL Litwy.

Komisarz wyborczy rozstrzyga o przeprowadzaniu bądź nie przeprowadzaniu referendum lokalnego w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego. Na wniosek inicjatora referendum komisarz bada treść wniosku inicjatora pod względem formalno - prawnym, bada także skład grupy inicjatywnej jak i przedmiot referendum i rozstrzyga pozytywnie o zarządzeniu referendum bądź wniosek odrzuca. Komisarz wyborczy zarządza również przeprowadzenie referendum w sytuacji podjęcia prawomocnej uchwały rady gminy o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta burmistrza lub prezydenta miasta. Do komisarza wyborczego należy ustalenie terminu referendum, określenie wzoru i treści kart do głosowania jak i ustalenie kalendarza czynności związanych z przeprowadzeniem referendum.

W części kodeksu wyborczego określającej organy wyborcze przeprowadzające w Polsce wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do sejmiku i senatu oraz do Parlamentu Europejskiego nie znajdziemy wśród tych organów komisarza wyborczego. Ustawodawca w art. 294 Kodeksu wyborczego stanowi, że wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadza Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowe komisje wyborcze oraz obwodowe komisje wyborcze. W art. 262 kodeksu czytamy, że wybory do sejmiku i senatu przeprowadza Państwowa Komisja Wyborcza oraz wspólne do wyboru posłów i senatorów okręgowe i obwodowe komisje wyborcze.

Podobnie nie dostrzegamy komisarza wyborczego jako organu wyborczego przeprowadzającego wybory do Parlamentu Europejskiego bowiem z literalnego brzmienia art. 339 Kodeksu wyborczego wynika, że organami wyborczymi do przeprowadzenia tych wyborów obok Państwowej Komisji wyborczej są okręgowe, rejonowe i obwodowe komisje wyborcze.

Brak komisarza wyborczego wśród organów przeprowadzających tak ważne dla kraju wybory nie stanowi bynajmniej, że ustawodawca pominął rolę i znaczenie w tych procesach wyborczych komisarza wyborczego.

Analiza przepisów wskazuje, że na komisarzu wyborczym jako pełnomocniku Państwowej Komisji Wyborczej spoczy-

Zamość, 17 czerwca 2013 r. - Konferencja: Stanisław Kosmal, Kazimierz W. Czaplicki, Marcin Zamojski - Prezydent Zamościa, Teresa R. Bодys.

Zamość, 17 czerwca 2013 r. - Konferencja naukowa Ratusz Sala Consulatatus.

wa znaczna część obowiązków związanych z przygotowaniem wyborów ich przeprowadzeniem i ustaleniem wyników głosowania i wyników wyborów na terenie działania każdego komisarza wyborczego. Dzieje się tak dlatego, że komisarz wyborczy wchodzi w skład okręgowej komisji wyborczej będącej organem przeprowadzającym każde z wymienionych wyżej wyborów. Tak więc, zadania komisarzy wyborczych to także funkcja członka a głównie przewodniczącego okręgowych komisji wyborczych. Polski ustawodawca by zapewnić pełną kontrolę i nadzór prawny nad prawidłowym przeprowadzaniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posłów i senatorów, przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego jak

i wyborów samorządowych zagwarantował też udział sędziów w składach poszczególnych komisji. W skład okręgowych komisji wyborczych wchodzi od 5 do 11 sędziów (art. 170 § 1 Kodeksu wyborczego) a komisarz wyborczy z urzędu wchodzi w skład takiej komisji pełniąc w niej funkcję przewodniczącego. Także rejonowe komisje wyborcze powoływane są spośród sędziów przy czym w liczbie stałej pięcioosobowej a przewodniczącym rejonowej komisji wyborczej jest także z urzędu komisarz wyborczy. Jedynie terytorialne komisje wyborcze nie mają w swoich składach osobowych wyłącznie sędziów i nie przewodniczy im komisarz wyborczy (art. 174 § 1 Kodeksu wyborczego). Ustawodawca wprowadził wymóg by przewodniczącym wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej był sędzia wskazany przez prezesa właściwego Sądu Okręgowego - a więc osoba z należytą znajomością prawa wyborczego (art. 178 § 1 i 6 Kodeksu wyborczego).

Kompetencje komisarza wyborczego związane z działalnością terytorialnych komisji wyborczych polegają na powoływaniu tych komisji, uzupełnianiu ich składu bądź orzekaniu o wygaśnięciu członkostwa jeśli zachodzą ku temu podstawy prawne. Komisarz wyborczy zobligowany jest również zwołać pierwsze posiedzenie wojewódzkiej komisji wyborczej oraz upoważnić starostę lub wójta do zwołania pierwszego posiedzenia powiatowych i gminnych komisji wyborczych. Tak stanowi art. 178 Kodeksu wyborczego.

Wskazując na rolę komisarzy wyborczych w wyborach do senatu stwierdzić należy, że obecne uregulowania prawne nakładają na komisarzy pełny nadzór nad rejestracją kandydatów na senatorów, nad zarządzeniem druku kart do głosowania, sprawdzeniem prawidłowości ustalenia wyników głosowania w poszczególnych obwodach przez obwodowe komisje wyborcze, nad ustaleniem wyników głosowania i wyników wyborów a także podaniu do publicz-

nej wiadomości wyników wyborów.

W wyborach do sejmu komisarz wyborczy jest przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej i kieruje pracą komisji poczynając od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania na terenie swojego działania. Kolejne obowiązki komisarza dotyczą współdziałania z pozostałymi członkami okręgowej komisji wyborczej w zakresie przyjmowania zgłoszeń list kandydatów na posłów Rzeczypospolitej Polskiej dokonywania rejestracji list, odmowy rejestracji, wezwań do usuwania braków formalnych list. To także obowiązek przeprowadzania losowania numerów list komitetów wyborczych, które zarejestrowały swoje listy w kraju jedynie na terenie działania danej okręgowej komisji wyborczej. Komisarz wyborczy jako przewodniczący współuczestniczy również w podejmowaniu decyzji o unieważnieniu już zarejestrowanych list komitetu wyborczego bądź o skreśleniu kandydata z zarejestrowanej listy. Do zakresu obowiązków należy również ustalanie wyników głosowania na poszczególne listy kandydatów w okręgu wyborczym w oparciu o protokoły przekazane przez obwodowe komisje wyborcze a także przekazanie wyników wyborów PKW (art. 230 kw). Dalsze czynności należące do komisji pod przewodnictwem komisarza wyborczego to dokonanie podziału mandatów w okręgu wyborczym w oparciu o zbiorcze wyniki głosowania na listy kandydatów w skali kraju przez PKW a następnie podanie wyników głosowania i wyników wyborów do publicznej wiadomości

W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej komisarz wyborczy uczestniczy czynnie, obok aktywnej roli PKW i obwodowych komisji wyborczych, pełniąc także funkcję przewodniczącego bądź członka okręgowej komisji wyborczej (art. 294 Kodeksu wyborczego).

Podobna jest rola komisarza w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego. Komisarz wyborczy uczestniczy

w przeprowadzaniu wyborów jako przewodniczący lub członek okręgowej komisji wyborczej, która dokonuje rejestracji list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, w określonych przypadkach odmawia rejestracji w odniesieniu do niektórych kandydatów, podejmuje decyzje o skreśleniu kandydata gdy zachodzą ku temu przesłanki prawne, podejmuje decyzje o uzupełnieniu listy kandydatów, unieważnia rejestrację listy. Są to decyzje komisji pod przewodnictwem komisarza bardzo istotne zważywszy, że od postanowień wydanych w omawianych sprawach nie przysługuje żaden środek zaskarżenia zaś ewentualne wadliwości okręgowej komisji wyborczej w tym zakresie mogą być podstawą protestu wyborczego. Kolejne obowiązki ciężące na okręgowej komisji z udziałem komisarza wyborczego to sprawdzenie prawidłowości ustalenia wyników głosowania przez rejonowe komisje wyborcze i ustalenie wyników głosowania na poszczególne listy kandydatów oraz sporządzenie protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym stanowiącym rejon działania komisarza wyborczego.

Zmiany w Kodeksie wyborczym wprowadzone do art. 492 § 2 a nałożyły na komisarza wyborczego obowiązek orzekania o wygaśnięciu mandatu wójta w sytuacji pozbawienia takiej osoby praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu bądź w sytuacji ubezwłasnowolnienia prawomocnym orzeczeniem sądu, skazaniem prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz wobec, którego wydane zostało orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności w trybie przewidzianym ustawą z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 roku Nr 63, poz. 425 z późn. zm). Komisarz wyborczy rozstrzygając w tej kwestii postanowieniem zaskarżalnym do sądu administracyjnego jest też uczestnikiem postępowania przed sądem administracyjnym.

Rola komisarza wyborczego w procedurach wyborczych jest obecnie duża, obserwujemy też stałe zwiększanie roli komisarza w decyzjach wyborczych. W mojej ocenie przyznanie stałym organom wyborczym statusu pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 Kodeksu postępowania karnego w sprawach przestępstw wyborczych posłużyłoby dalszemu umocnieniu roli komisarza wyborczego. Brak jednolitej praktyki sądów i prokuratur rozpoznających sprawy karne, należące do grupy przestępstw i wykroczeń wyborczych, w przyznawaniu komisarzowi wyborczemu powyższego statusu sprawia, że inicjując postępowania karne komisarze bywają pozbawieni informacji o przebiegu tych postępowań i ich wyniku. Brak jednoznacznej regulacji w art. 49 k.p.k. sprawia, że pełna realizacja obowiązków na-

Zamość - Przewodniczący PKW *Stefan Jaworski* z grupą pracowników Delegatury KBW w Zamościu

Zwiedzanie Zamościa przez członków Komisji Wyborczej Polski i Litwy.

łożonych na komisarzy wyborczych w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego nie zawsze jest możliwa.

Jednym z zadań Państwowej Komisji Wyborczej i komisarzy wyborczych jest obowiązek prowadzenia i wspierania działań informacyjnych zwiększających wiedzę obywateli na temat prawa wyborczego a w szczególności wiedzy na temat zasad głosowania o czym mówi treść art. 160 § 1 pkt 9 Kodeksu wyborczego. Do kolejnych zadań komisarzy wyborczych należy obowiązek edukacji i informacji wyborczej wśród wyborców. Pełna realizacja zadań komisarza wyborczego, w świetle rozszerzających się stale kompetencji, wymaga zwiększenia w budżecie Krajowego Biura Wyborczego środków finansowych umożliwiających właściwe i pełne wypełnianie nowych zadań.

Komisarze Wyborczy

powołani na kadencję 2013 - 2018

Województwo dolnośląskie:

Wrocław - *Wacława Macińska*
sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
Jelenia Góra - *Ewa Szymańska-Habzda*
sędzia Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze
Legnica - *Stanisław Rączkowski*
sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
Wałbrzych - *Maciej Henryk Ejsmont*
sędzia Sądu Okręgowego w Świdnicy

Województwo kujawsko-pomorskie:

Bydgoszcz - *Andrzej Siuchnicki*
sędzia Sądu Najwyższego
Toruń - *Andrzej Aleksander Walenta*
sędzia Sądu Okręgowego w Toruniu
Włocławek - *Jolanta Eugenia Górka*
sędzia Sądu Okręgowego we Włocławku

Województwo lubelskie:

Lublin - *Magdalena Danuta Kuczyńska*
sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie
Biała Podlaska - *Waldemar Bańka*
sędzia Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej
Chełm - *Piotr Sławomir Jakubiec*
sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie
Zamość - *Teresa Renata Bodys*
sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu

Województwo lubuskie:

Zielona Góra - *Bogumił Hoszowski*
sędzia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze
Gorzów Wielkopolski - *Zbigniew Piątek*
sędzia Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielk.

Województwo łódzkie:

Łódź - *Tomasz Szabelski*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Łodzi
Piotrków Trybunalski - *Arkadiusz Zygmunt Lisiecki*
sędzia Sądu Okręgowego
w Piotrkowie Trybunalskim
Sieradz - *Barbara Maria Bojakowska*
sędzia Sądu Okręgowego w Sieradzu

Skierniewice - *Katarzyna Wesołowska-Zbudniewek*
sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi

Województwo małopolskie:

Kraków - *Teresa Anna Rak*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie
Nowy Sącz - *Tadeusz Piesowicz*
sędzia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
Tarnów - *Jacek Janusz Satko*
sędzia Sądu Okręgowego w Tarnowie

Województwo mazowieckie:

Warszawa - *Dorota Jadwiga Tyrąta*
sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie
Ciechanów - *Andrzej Kuba*
sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
w Warszawie
Ostrołęka - *Marta Elżbieta Truszkowska*
sędzia Sądu Okręgowego w Ostrołęce
Płock - *Małgorzata Michalska*
sędzia Sądu Okręgowego w Płocku
Radom - *Grzegorz Jacek Wójtowicz*
sędzia Sądu Okręgowego w Radomiu
Siedlce - *Mirostlaw Onisko*
sędzia Sądu Okręgowego w Siedlcach

Województwo opolskie:

Opole I - *Jarostaw Mariusz Benedyk*
sędzia Sądu Okręgowego w Opolu
Opole II - *Paweł Mehl*
sędzia Sądu Okręgowego w Opolu

Województwo podkarpackie:

Rzeszów - *Tomasz Smoleń*
sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Rzeszowie
Krosno - *Arkadiusz Andrzej Trojanowski*
sędzia Sądu Okręgowego w Krośnie
Przemysł - *Marek Mieczysław Byliński*
sędzia Sądu Okręgowego w Przemysłu
Tarnobrzeg - *Katarzyna Lucyna Bryś-Dywan*
sędzia Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu

Województwo podlaskie:

Białystok - *Bogdan Ryszard Łaskiewicz*
sędzia Sądu Okręgowego w Białymstoku
Łomża - *Jan Leszczewski*
sędzia Sądu Okręgowego w Łomży
Suwałki - *Danuta Zdzisława Poniatowska*
sędzia Sądu Okręgowego w Suwałkach

Województwo pomorskie:

Gdańsk - *Irma Jadwiga Kul*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku,
Słupsk - *Jolanta Sudół*
sędzia Sądu Okręgowego w Słupsku,

Województwo śląskie:

Katowice - *Barbara Grażyna Suchowska*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Katowicach
Bielsko Biala - *Elżbieta Libera-Niesporek*
sędzia Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej
Częstochowa - *Tomasz Bernard Pidzik*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Katowicach

Województwo świętokrzyskie:

Kielce I - *Bożena Teresa Fabrycy*
sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach
Kielce II - *Artur Grzegorz Adamiec*
sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Kielcach

Województwo warmińsko - mazurskie:

Olsztyn - *Rafał Malarski*
sędzia Sądu Najwyższego
Elbląg - *Krzysztof Tadeusz Nowaczyński*
sędzia Sądu Okręgowego w Elblągu

Województwo wielkopolskie:

Poznań - *Henryk Komisarski*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
Kalisz - *Wojciech Kazimierz Vogt*
sędzia Sądu Okręgowego w Kaliszu
Konin - *Karol Tomasz Skocki*
sędzia Sądu Rejonowego w Koninie
Leszno - *Przemysław Andrzej Strach*
sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
Piła - *Anna Elżbieta Kulczewska-Garcia*
sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu

Województwo zachodniopomorskie:

Szczecin - *Jacek Krzysztof Szreder*
sędzia Sądu Okręgowego w Szczecinie
Koszalin - *Marek Mazur*
sędzia Sądu Okręgowego w Koszalinie.

Opracował: Jerzy Karwowski

Organy wykonawcze i zapewniające obsługę administracyjną, finansową oraz techniczną Państwowej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych

Organem wykonawczym PKW jest Szef Krajowego Biura Wyborczego powoływany przez Państwową Komisję Wyborczą na wniosek jej przewodniczącego. Szef KBW kieruje jednocześnie pracą Krajowego Biura Wyborczego, którego jednostkami organizacyjnymi są zespoły i delegatury.

Organem zapewniającym pełną obsługę stałych organów wyborczych jak i powoływanych do przeprowadzenia określonych czynności wyborczych jest Krajowe Biuro Wyborcze. Stosownie do treści art. 187 Kodeksu wyborczego Krajowe Biuro Wyborcze zapewnia obsługę Państwowej Komisji Wyborczej, komisarzy wyborczych oraz innych organów wyborczych powoływanych do przeprowadzenia określonych wyborów i referendów. Do zadań Krajowego Biura Wyborczego należy przede wszystkim zapewnienie warunków organizacyjno - administracyjnych, finansowych i technicznych związanych z organizacją i przeprowadzaniem wszystkich wyborów i referendów w kraju. Temu celowi służy wyodrębnienie w budżecie państwa środków finansowych pozostawionych w każdym roku do dyspozycji Krajowego Biura Wyborczego.

Szefem Krajowego Biura Wyborczego od dnia 1 grudnia 2014 r. powołana została *Beata Tokaj* pełniąca dotychczas funkcję Dyrektora Zespołu Prawnego i Organizacji Wyborów w KBW. Zmiana na tym urzędzie nastąpiła wobec złożonej w dniu 19 listopada 2014 r. dymisji

przez ministra *Kazimierza Wojciecha Czaplickiego* pełniącego tę funkcję nieprzerwanie od 1989 (początkowo, jako Szef Sekretariatu PKW a od chwili utworzenia w 1991 r. Krajowego Biura Wyborczego jako Szef tego Biura i Sekretarz PKW).

Kazimierz Wojciech Czaplicki to zasłużony prawnik, współautor obecnie obowiązujących regulacji prawnych w zakresie prawa wyborczego, współautor komentarza do Kodeksu wyborczego, Komentarza Ustawy o referendum lokalnym, Komentarza Samorządowego Prawa Wyborczego i wielu innych publikacji traktujących o prawie wyborczym, zaangażowany w działalność organów wyborczych w kraju i poza granicami Polski działając w Stowarzyszeniu Europejskich Urzędników Wyborczych (ACEEEO, Association of European Election Officials) i przewodnicząc tej organizacji.

Organizację wewnętrzną Krajowego Biura Wyborczego określa jego Statut nadany Uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 14 marca 2011 r. Pracą Krajowego Biura Wyborczego kieruje Szef KBW przy pomocy swojego zastępcy a ta funkcja powierzona została dyrektorowi Zespołu Prawnego i Organizacji Wyborów. Jednostkami organizacyjnymi Krajowego Biura Wyborczego zapewniającymi obsługę Państwowej Komisji Wyborczej są Zespoły.

W Krajowym Biurze Wyborczym funkcjonuje pięć zespołów, których pracą kierują dyrektorzy poszczególnych zespołów:

1. Zespół Prawny i Organizacji Wyborów - *Lech Gajzler* p. o. Dyrektora Zespołu,
2. Zespół Kontroli Finansowania Partii Politycznych i Kampanii Wyborczych - *Krzysztof Lorentz* Dyrektor Zespołu,
3. Zespół Finansowy - *Agnieszka Gałązka* Dyrektor Zespołu,
4. Zespół Informatyki - *Marcin Benke* p.o. Dyrektora Zespołu,
5. Zespół Prezydialny - *Marian Dziegielewski* Dyrektor Zespołu.

Uchwałą z dnia 29 maja 2015 r. Państwowa Komisja Wyborcza wprowadziła z dniem 1 czerwca br. zmiany w statucie Krajowego Biura Wyborczego tworząc - obok zespołów - jako jednostki organizacyjne Krajowego Biura Wyborczego samodzielne stanowiska pracy podległe bezpośrednio szefowi KBW takie jak:

1. audytor wewnętrzny,
2. stanowisko do spraw osobowych,
3. stanowisko do spraw komunikacji społecznej,
4. stanowisko do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy,
5. stanowisko do spraw obsługi Sekretariatu Przewodniczącego PKW oraz Szefa KBW.

Obok zespołów jednostkami organizacyjnymi Krajowego Biura Wyborczego są delegatury.

Delegatury KBW to jednostki organizacyjne zapewniające obsługę komisarzy wyborczych a także okręgowych i rejonowych komisji wyborczych na wyznaczonym obszarze województwa. Właściwość terytorialna delegatur Krajowego Biura Wyborczego odpowiada obszarowi działania komisarza wyborczego za wyjątkiem województwa opolskiego i świętokrzyskiego. Delegatury Krajowego Biura Wyborczego zapewniają także pełną obsługę organizacyjno - administracyjną, finansową, techniczną oraz warunki do właściwego wykonania zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem wyborów i referendum na wyznaczonym obszarze kraju przez właściwe dla tego rejonu organy wyborcze. Pracą delegatur KBW kierują dyrektorzy delegatur. Na terenie kraju powołano 49 delegatur Krajowego Biura Wyborczego.

Wykaz Delegatur Krajowego Biura Wyborczego

Województwo dolnośląskie:

1. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego we Wrocławiu

50-040 Wrocław, ul. Podwale 28

Dyrektor: *Barbara Piątek*

2. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Jeleniej Górze

58-500 Jelenia Góra, Morcinka 33 a

Dyrektor: *Grażyna Bielecka*

3. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Legnicy

59-209 Legnica, Pl. Słowiański 1

Dyrektor: *Małgorzata Zając*

4. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Wałbrzychu

58-300 Wałbrzych, ul. Adama Pługa 12

Dyrektor: *Emilia Dorsz*

Województwo kujawsko - pomorskie:

5. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszczy

85-950 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 3

Dyrektor: *Adam Dyla*

6. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Toruniu

87-100 Toruń Pl. Teatralny 2

Dyrektor: *Sławomir Michalak*

7. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego we Włocławku

87-800 Włocławek ul. Brzeska 6

Dyrektor: *Jacek Kraszewski*

Województwo lubelskie:

8. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Lublinie

20-074 Lublin, ul. Spokojna 9 b

Dyrektor: *Teresa Bichta*

9. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Białej Podlaskiej

21-500 Biała Podlaska, ul. Brzeska 41

Dyrektor: *Krzysztof Sadowski*

10. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Chełmie

22-100 Chełm, Plac Niepodległości 1

Dyrektor: *Zdzisław Mikulski*

11. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Zamościu

22-400 Zamość, ul. Partyzantów 3

Dyrektor: *Anna Chrzan*

Województwo lubuskie:

12. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Zielonej Górze

65-057 Zielona Góra, ul. Podgórna 7

Dyrektor: *Stanisław Blonkowski*

13. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Gorzowie Wielkopolskim

66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Jagiellończyka 8

Dyrektor: *Dorota Jurczyńska*

Województwo łódzkie:

14. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Łodzi

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104

Dyrektor: *Grażyna Majerowska-Dudek*

15. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Piotrkowie Trybunalskim

97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Sienkiewicza 16

Dyrektor: *Teresa Sęderecka*

16. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Sieradzu

98-200 Sieradz, Plac Wojewódzki 3

Dyrektor: *Tadeusz Brzozowski*

17. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Skierniewicach

96-100 Skierniewice, ul. Konstytucji 3 Maja 6

Dyrektor: *Wanda Lebioda*

Województwo małopolskie:

18. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
Krakowie

30-107 Kraków, Plac Na Stawach 3

Dyrektor: *Zdzisława Romańska*

19. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Nowym Sączu

33-300 Nowy Sącz, ul. Gorzkowska 30

Dyrektor: *Maria Zięba*

20. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Tarnowie

33-100 Tarnów, Al. Solidarności 5-9

Dyrektor: *Andrzej Cyz*

Województwo mazowieckie:

21. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Warszawie

00-142 Warszawa, Pl. Bankowy 3/5

Dyrektor: *Anna Lubaczewska*

22. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Ciechanowie

06-400 Ciechanów, ul. 17 stycznia 7

Dyrektor: *Maria Lasocka*

23. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Ostrołęce

07-410 Ostrołęka, ul. Gen. Armii Aleksandra
Gorbatowa 15

Dyrektor: *Alfred Szponarski*

24. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Płocku

09-402 Płock, ul. 3 Maja 16

Dyrektor: *Krzysztof Wawro*

25. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Radomiu

26-600 Radom, ul. Żeromskiego 53

Dyrektor: *Elżbieta Białkowska*

26. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Siedlcach

08-110 Siedlce, ul. Piłsudskiego 38

Dyrektor: *Marcin Skolimowski*

Województwo opolskie:

27. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Opolu
45-082 Opole, ul. Piastowska 14
Dyrektor: *Rafał Tkacz*

Województwo podkarpackie:

28. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Rzeszowie
35-959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15
Dyrektor: *Roman Ryniewicz*

29. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Krośnie
38-400 Krosno, ul. Bieszczadzka 1
Dyrektor: *Leszek Bąk*

30. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Przemyślu
37-700 Przemyśl, Plac Dominikański 3
Dyrektor: *Zygmunt Leszczyński*

31. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Tarnobrzegu
39-400 Tarnobrzeg, ul. 1-go Maja 4 a
Dyrektor: *Zbigniew Kantorowicz*

województwo podlaskie:

32. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Białymstoku
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3
Dyrektor: *Marek Rybnik*

33. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Łomży
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
Dyrektor: *Jerzy Dołęgowski*

34. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Suwałkach
16-400 Suwałki, ul. Adama Mickiewicza 15
Dyrektor: *Alicja Rynkiewicz-Dąbek*

Województwo pomorskie:

35. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Gdańsku
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
Dyrektor: *Miroslawa Tortop*

36. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku
76-200 Słupsk, ul. Jana Pawła II 1
Dyrektor: *Witold Niemkowicz* (pełni obowiązki dyrektora)

Województwo śląskie:

37. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Katowicach
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25
Dyrektor: *Wojciech Litewka*

38. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Bielsku Białej
43-300 Bielsko Biała, ul. Piastowska 40
Dyrektor: *Andrzej Adamek*

39. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Sobieskiego 7
Dyrektor: *Andrzej Jedyk*

Województwo świętokrzyskie:

40. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach
25-516 Kielce ,al. IX Wieków Kielc 3
Dyrektor: *Adam Michcik*

Województwo warmińsko - mazurskie:

41. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie
10-575 Olsztyn, Al. Marszałka J. Piłsudskiego 7/9
Dyrektor: *Dorota Białowas*

42. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Elblągu
82-300 Elbląg, ul. Wojska Polskiego 1
Dyrektor: *Adam Okrucieński*

Województwo wielkopolskie:

43. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Poznaniu
61-716 Poznań, ul. Kościuszki 93
Dyrektor: *Maria Trela*

44. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Kaliszu
62-800 Kalisz, ul. Staszica 47 a
Dyrektor: *Agnieszka Jakubowska*

45. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Koninie
62-510 Konin, Al.1-Maja 7
Dyrektor: *Anna Deregowska*

46. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Lesznie
64-100 Leszno, Pl.Tadeusza Kościuszki 4
Dyrektor: *Joanna Neczyńska*

47. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Pile
64-920 Piła, al. Niepodległości 33/35
Dyrektor: *Renata Kurzajczyk*

Województwo zachodniopomorskie:

48. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Szczecinie
71-615 Szczecin, ul. Matejki 6 b
Dyrektor: *Waldemar Gorzycki*

49. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego
w Koszalinie
75-950 Koszalin, ul. Władysława Andersa 34
Dyrektor: *Elżbieta Radomska*.

Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu

Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu jako jedna z 49 jednostek organizacyjnych Krajowego Biura Wyborczego istnieje od 1991 r. a jej siedzibą jest budynek Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu położony w Zamościu przy ul. Partyzantów 3. Zamojską Delegaturę KBW reprezentuje jej Dyrektor *Anna Chrzan* - pełniąca ten urząd nieprzerwanie od daty powołania do życia Krajowego Biura Wyborczego - oraz ośmioosobowy zespół pracowniczy.

Siedziba Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu jest także siedzibą Komisarza Wyborczego w Zamościu. Funkcję Komisarza Wyborczego od 19 sierpnia 2008 roku pełni sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu *Teresa Renata Bodys*, która zastąpiła na tym stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Lublinie i wieloletniego Prezesa Sądu Okręgowego w Zamościu - *Bohdana Tracza*. Powyższa zmiana na stanowisku Komisarza Wyborczego w Zamościu była następstwem wprowadzonych zmian w prawie wyborczym dotyczących kadencyjności komisarzy wyborczych. Sędzia *Bohdan Tracz* funkcję komisarza wyborczego w Zamościu pełnił w latach 1990 - 2008 zaś Sędzia *Teresa Renata Bodys* była powołana Komisarzem Wyborczym w Zamościu na pierwszą pięcioletnią kadencję Uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 czerwca 2008 r. na kadencję w latach 2008 - 2013, zaś Uchwałą PKW z dnia 12 sierpnia 2013 r. powołana została ponownie na ten urząd na kadencję w latach 2013 - 2018.

Zamojscy Komisarze Wyborczy:
Bohdan Tracz, Teresa Renata Bodys.

Kadra Delegatury Krajowego Biura Wyborczego
w Zamościu:

Anna Chrzan

*Anna Chrzan - Dyrektor Delegatury
Agnieszka Łyś - główny specjalista
Żanetta Sowa - główny specjalista
Jerzy Karwowski - główny specjalista
Maciej Nowak - specjalista
Anna Soldaczuk-Hereta - starszy radca
Barbara Pruchnicka - starszy radca
Krystyna Bochniak - główna księgowa
Stanisław Hulak - informatyk*

Żanetta Sowa

Jerzy Karwowski

Agnieszka Łyś

Stanisław Hulak

Maciej Nowak

Anna Soldaczuk-Hereta

Barbara Pruchnicka

Krystyna Bochniak

Kadra Delegatury KBW w Zamościu
z Komisarzem Wyborczym *Bobdanem Traczem*,
Zamość 2008 r.

Wykaz wójtów, burmistrzów, prezydenta i starostów z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu w kadencji 2014 - 2018

Janusz Rostań

Burmistrz Miasta Biłgoraj
23-400 Biłgoraj, Pl. Wolności 16
tel. 84 6869600

Józef Biały

Wójt Gminy Aleksandrów
23-408 Aleksandrów 380, tel. 84 6875002

Wiesław Różyński

Wójt Gminy Biłgoraj
23-400 Biłgoraj, ul. Kościuszki 88
tel. 84 6882830

Zbigniew Pyczko

Wójt Gminy Biszcza
23-425 Biszcza 79, tel. 84 6856023

Tadeusz Niedźwiecki

Burmistrz Miasta i Gminy Frampol
23-440 Frampol, ul. Radziecka 8
tel. 84 6857509

Antoni Łukasik

Wójt Gminy Goraj
23-450 Goraj ul. Bednarska 1, tel. 84 6858002

Roman Dziura

Burmistrz Miasta i Gminy Józefów
23-460 Józefów, ul. Kościuszki 37
tel. 84 6878133

Lech Rębacz

Wójt Gminy Księżpol
23-415 Księżpol ul. Biłgorajska 12
tel. 84 6877419

Stanisław Kozyra

Wójt Gminy Łukowa
23 - 412 Łukowa 262, tel. 84 6874002

Andrzej Placek

Wójt Gminy Obsza
23-413 Obsza 36, tel. 84 6891002

Edward Hacia

Wójt Gminy Potok Górny
23-423 Potok Górny 116, tel. 84 6852500

Eugeniusz Stróż

Burmistrz Miasta i Gminy Tarnogród
23-420 Tarnogród, ul. Kościuszki 5
tel. 84 6897161

Jacek Pawluk

Wójt Gminy Teresopol
23 - 407 Teresopol, ul. Długa 234
tel. 84 6876631

Eugeniusz Krukowski

Wójt Gminy Turobin
23-465 Turobin, ul. Rynek 4, tel. 84 6833335

Tomasz Zając

Burmistrz Miasta Hrubieszów
22-500 Hrubieszów, ul. Hubala 1
tel. 84 6962380

Grzegorz Drewnik

Wójt Gminy Dołhobyczów
22-540 Dołhobyczów, ul. Spółdzielcza 2A, tel. 84 6532524

Krzysztof Bożek

Wójt Gminy Horodło
22-500 Horodło, ul. Jurydyka 1, tel. 84 6515447

Jan Motodecki

Wójt Gminy Hrubieszów
22-500 Hrubieszów, ul. Prusa 8, tel. 84 6962681

Marta Małyszek

Wójt Gminy Mircze
22-530 Mircze, ul. Kryłowska 20
tel. 84 6519015

Stanisław Czarnota

Wójt Gminy Trzeszczany
22-554 Trzeszczany 194, tel. 84 6575059

Maria Gumieniak
Wójt Gminy Uchanie
22-510 Uchanie, ul. Partyzantów 1
tel. 84 6577266

Janusz Bałabuch
Wójt Gminy Krynice
22-610 Krynice 1, tel. 84 6630225

Lech Bojko
Wójt Gminy Werbkowice
22-550 Werbkowice, ul. Zamojska 1
tel. 84 6572080

Krzysztof Kołtys
Burmistrz Miasta i Gminy Janów Lubelski
22-300 Janów Lubelski, ul. Zamojskiego 59
tel. 15 8724330

Henryk Michalek
Wójt Gminy Batorz
23-320 Batorz 52 A, tel. 15 8745134

Czesław Jaworski
Wójt Gminy Chrzanów
23-305 Chrzanów 112, tel. 15 8755132

Stanisław Rożek
Wójt Gminy Dzwola
23-304 Dzwola 168, tel. 15 8752215

Józef Zbytniewski
Wójt Gminy Godziszów
23-302 Godziszów 121 A, tel. 15 8710002

Witold Kowalik
Burmistrz Miasta i Gminy Modliborzyce
23-310 Modliborzyce, ul. Piłsudskiego 63
tel. 15 8715079

Jerzy Pietrzyk
Wójt Gminy Potok Wielki
23-313 Potok Wielki 106, tel. 15 8740204

Wojciech Żukowski
Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski
22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Lwowska 57
tel. 84 6643740

Andrzej Adamek
Wójt Gminy Bełżec
22-670 Bełżec, ul. Lwowska 5, tel. 84 6652445

Zdzisław Wojnar
Wójt Gminy Jarczów
22-664 Jarczów, ul. 3 Maja 24, tel. 84 6634519

Tomasz Leszczyński
Wójt Gminy Lubycza Królewska
22-680 Lubycza Królewska, ul. Kolejowa 1
tel. 84 6617002

Cezary Girgiel
Burmistrz Miasta i Gminy Łaszczów
22-650 Łaszczów, ul. Chopina 14
tel. 84 6611505

Roman Miedziak
Wójt Gminy Rachanie
22-640 Rachanie, ul. Dolna 1, tel. 84 6471103

Zbigniew Naklicki
Wójt Gminy Susiec
22-672 Susiec ul. Tomaszowska 2
tel. 84 6654893

Piotr Pasieczny
Wójt Gminy Tarnawatka
22-604 Tarnawatka, ul. Lubelska 39
tel. 84 6624710

Irena Witkowska
Wójt Gminy Telatyn
22-625 Telatyn ul. Chopina 10, tel. 84 661 31 10

Marzena Czubaj-Gancarz
Wójt Gminy Tomaszów Lubelski
22-600 Tomaszów Lubelski, ul. 29 Listopada 9
tel. 84 6643085

Mariusz Zajac
Burmistrz Miasta i Gminy Tyszowce
22-630 Tyszowce, ul. 3 Maja 8, tel. 84 6612121

Łukasz Kłębek
Wójt Gminy Ulhówek
22-678 Ulhówek, ul. Kościelna 1/1
tel. 84 6616004

Dariusz Szykuła
Wójt Gminy Adamów
22-442 Adamów 11B, tel. 84 6186102

Waldemar Greniuk
Wójt Gminy Grabowiec
22-425 Grabowiec, ul. Rynek 3, tel. 84 6512474

Wiesława Sieńkowska
Wójt Gminy Komarów Osada
22-435 Komarów Osada, ul. Rynek 15
tel. 84 6153113

Kazimierz Misztal
Burmistrz Miasta i Gminy Krasnobród
22-440 Krasnobród, ul. 3 Maja 26
tel. 84 6607691

Antoni Turczyn
Wójt Gminy Łabunie
22-437 Łabunie, ul. Zamojska 50
tel. 84 6113019

Ryszard Borowski
Wójt Gminy Miączyn
22-455 Miączyn 107, tel. 84 6180005

Adam Wal
Wójt Gminy Nielisz
22-413 Nielisz 279, tel. 84 6312727

Edward Polak
Wójt Gminy Radecznica
22-463 Radecznica, ul. B. Prusa 21
tel. 84 6818001

Marian Bernat
Wójt Gminy Sitno
22-424 Sitno 73, tel. 84 6112327

Stanisław Sokal
Wójt Gminy Skierbieszów
22-420 Skierbieszów, ul. Rynek 1
tel. 84 6213608

Waldemar Raczyński
Wójt Gminy Stary Zamość
22-417 Stary Zamość 6, tel. 84 6164231

Leon Bulak
Wójt Gminy Sułów
22-448 Sułów 63, tel. 84 6826202

Marian Mazur
Burmistrz Miasta i Gminy Szczebrzeszyn
22-460 Szczebrzeszyn, ul. Kościuszki 1
tel. 84 6821095

Ryszard Gliwiński
Wójt Gminy Zamość
22-400 Zamość, ul. Peowiaków 92
tel. 84 6392959

Jan Skiba
Burmistrz Miasta i Gminy Zwierzyniec
22-470 Zwierzyniec, ul. Rynek 1, tel. 84 6872011

Andrzej Wnuk
Prezydent Miasta Zamość
22-400 Zamość, ul. Rynek Wielki 13,
tel. 84 6772337

Marian Tokarski
Starosta Biłgorajski
23-400 Biłgoraj, ul. Kościuszki 87
tel. 84 6882000

Jerzy Bielecki
Starosta Janowski
23-300 Janów Lubelski, ul. Zamojskiego 59
tel. 15 8725450

Józef Kuropatwa
Starosta Hrubieszowski
22-500 Hrubieszów, ul. Hubala 1 tel. 84 6965068

Jan Kowalczyk
Starosta Tomaszowski
22-600 Tomaszów Lubelski, ul. Lwowska 68
tel. 84 6643535

Henryk Matej
Starosta Zamojski
22-400 Zamość, ul. Przemysłowa 4
tel. 84 5300900

Opracował: Maciej Nowak

Wykaz pełnomocników wyborczych z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu

1. Miasto Biłgoraj: *Bogdan Kowalik*
2. Gmina Aleksandrów: *Weronika Kukietka*
3. Gmina Biłgoraj: *Teresa Różańska*
4. Gmina Biszczka: *Adam Wlaź*
5. Miasto i Gmina Frampol: *Elżbieta Sierka*
6. Gmina Goraj: *Zenon Głowala*
7. Miasto i Gmina Józefów: *Justyna Łepik*
8. Gmina Księżpol: *Henryk Kłato*
9. Gmina Łukowa: *Tadeusz Budzyński*
10. Gmina Obsza: *Anna Szkoda*
11. Gmina Potok Górny: *Alina Deryło*
12. Miasto i Gmina Tarnogród:
Agnieszka Łagowska Borek
13. Gmina Teresopol: *Maria Skóra*
14. Gmina Turobin: *Józef Biziorek*
15. Miasto i Gmina Janów Lubelski: *Paweł Kusz*
16. Gmina Batorz: *Jan Kozik*
17. Gmina Chrzanów: *Bronisław Świś*
18. Gmina Dzwola: *Jadwiga Flis*
19. Gmina Godziszów: *Agnieszka Skrzypek*
20. Miasto i Gmina Modliborzycze: *Irena Błojda*
21. Gmina Potok Wielki: *Bożena Kusz*
22. Miasto Hrubieszów:
Andrzej Pawluk vel Kiryczuk
23. Gmina Dołhobyczów: *Regina Jabłońska*
24. Gmina Horodło: *Grażyna Krzywińska*
25. Gmina Hrubieszów: *Andrzej Ziółkowski*
26. Gmina Mircze: *Krzysztof Filipowicz*
27. Gmina Trzeszczany: *Anna Kociach*
28. Gmina Uchanie: *Bożena Kuśmierczuk*
29. Gmina Werbkowice: *Anna Malicka*
30. Miasto Tomaszów Lubelski:
Monika Teterycz
31. Gmina Bełzec: *Maria Jarosz*
32. Gmina Jarczów: *Zdzisława Maryńczak*
33. Gmina Krynice: *Agnieszka Michalczuk*
34. Gmina Lubycza Królewska: *Piotr Krzych*
35. Miasto i Gmina Łaszczów: *Danuta Piwkowska*
36. Gmina Rachanie: *Monika Urban*
37. Gmina Susiec: *Piotr Słotwiński*
38. Gmina Tarnawatka: *Marian Szatąpski*
39. Gmina Telatyn: *Mieczysław Szaruga*
40. Gmina Tomaszów Lubelski: *Barbara Herda*
41. Miasto i Gmina Tyszowce: *Krzysztof Garbula*
42. Gmina Ulhówek: *Alina Konefał-Pilip*
43. Gmina Adamów: *Jan Cios*
44. Gmina Grabowiec: *Alicja Smoła*
45. Gmina Komarów Osada: *Anna Siek*
46. Miasto i Gmina Krasnobród: *Elżbieta Borek*
47. Gmina Łabunie: *Helena Szkatuba*
48. Gmina Miączyn: *Stanisław Kapica*
49. Gmina Nielisz: *Piotr Pys*
50. Gmina Radecznica: *Grażyna Chwiejczak*
51. Gmina Sitno: *Piotr Harczuk*
52. Gmina Skierbieszów: *Maria Krupa*
53. Gmina Stary Zamość: *Janusz Czarny*
54. Gmina Sułów: *Janusz Stańczyk*
55. Miasto i Gmina Szczepieszyn:
Maria Loc-Oczko
56. Gmina Zamość: *Elżbieta Sobulska*
57. Miasto i Gmina Zwierzyniec: *Edyta Wolanin*
58. Miasto Zamość: *Klaudia Malec*
59. Starostwo Biłgoraj: *Marcin Krasny*
60. Starostwo Janów Lubelski: *Kazimierz Komacki*
61. Starostwo Hrubieszów: *Anna Bożek*
62. Starostwo Tomaszów Lubelski:
Witold Światowiec
63. Starostwo Zamość: *Monika Kostrzevska*

Opracował: Maciej Nowak

X ŚWIĄTOWY DZIEŃ WYBORÓW ZAMOŚĆ, 5 LUTEGO 2015 r.

Ważnym wydarzeniem wyborczym pierwszego półrocza 2015 roku były obchody X Światowego Dnia Wyborów w Zamościu. W tym roku Światowy Dzień Wyborów przypadł na dzień 5 lutego i o idei Święta jego genezie i znaczeniu dyskutowano podczas uroczystej konferencji zorganizowanej po raz kolejny w Zamościu z inicjatywy Komisarza Wyborczego w Zamościu Teresy Renaty Boudys przy istotnym współudziale Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu Anny Chrzan i zespołu pracowników Zamojskiej Delegatury.

W tym roku konferencja odbyła się w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu a skierowana została do wybranych w wyborach samorządowych jesienią 2014 roku starostów, prezydenta miasta Zamościa, burmistrzów, wójtów a także urzędników wyborczych będących pełnomocnikami wyborczymi z obszaru objętego nadzorem Komisarza Wyborczego w Zamościu a więc z miasta Zamość, oraz powiatów biłgorajskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego. Nadto adresatami i uczestnikami konferencji byli sędziowie prokuratorzy, funkcjonariusze policji, pracownicy naukowcy wyższych uczelni Zamościa oraz przedstawiciele lokalnych mediów. Zamysłem organizatorów tegorocznej konferencji - zorganizowanej z okazji okrągłej, dziesiątej rocznicy Światowego Dnia Wyborów - było włączenie do obchodów ważnego dla umacniania demokracji w Polsce święta osób i instytucji, które uczestniczą w procesie wyborczym i mają do spełnienia w tym procesie istotne funkcje.

Dziesiąty Światowy Dzień Wyborów w Zamościu był też okazją do podziękowania za dobrą współpracę z organami wyborczymi i pracę na rzecz wyborów w zakresie stosowania prawa wyborczego i jego popularyzacji. Państwowa Komisja Wyborcza przyznała medale okolicznościowe PKW osobom wyróżniającym się swoją wieloletnią pracą na rzecz wyborów. Medalem Państwowej Komisji Wyborczej uhonorowani zostali: *Żaneta Sowa* i *Jerzy Karwowski* - pracownicy Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu, *Bogdan Kowalik* - Sekretarz Urzędu Miasta Biłgoraj, *Andrzej Pawluk vel Kiryczuk* pracownik wyborczy Urzędu Miasta Hrubieszów. Medale przyznane wyróżnionym pracownikom wręczył podczas Światowego Dnia Wyborów w Zamościu, w imieniu Państwowej Komisji Wyborczej Zastępca Przewodniczącego Komisji - Sędzia Sądu Najwyższego Wiesław Kozielowicz.

Adresatem konferencji była także młodzież szkół ponadgimnazjalnych, do której skierowane zostało zaproszenie do udziału w konkursie na plakat wyborczy Roku 2015 pt. „W 2015 roku Polacy wybiorą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz posłów i senatorów” stanowiący rodzaj edukacji wyborczej przez sztukę.

Do konkursu przystąpiła młodzież Liceum Ogólnokształcącego w Biłgoraju, Centrum Szkół Mundurowych w Zamościu oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Zamościu. Komisja Konkursowa w składzie zamojskich artystów malarzy: *Bogusława Bodesa*, *Elżbiety Gnyp* i *Zofii Kosiorek - Poździk* nagrodziła, spośród nadesłanych prac plastycznych, dwa plakaty przyznając pierwsze miejsce Natalii Tutce uczennicy Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju i drugie miejsce Agacie Paluch także uczennicy Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju. Podczas konferencji wręczone zostały nagrody laureatom oraz młodzieży uczestniczącej w konkursie. Dokonano także prezentacji nagrodzonych plakatów. Udział młodzieży w konkursie to również ważny element popularyzacji wiedzy wyborczej wśród młodzieży i jej aktywizacji wyborczej. Nadto nagrodzone plakaty prezentowane były w siedzibie Delegatury Krajowego Biura Wyborczego i Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 11 w Zamościu podczas wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 i 24 maja 2015 r.

Obchody Światowego Dnia Wyborów miały przede wszystkim charakter edukacyjny. Referat okolicznościowy wygłosił Wiesław Kozieliwicz Sędzia Sądu Najwyższego Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej. Referat pod tytułem „Udział Sądu Najwyższego w kontroli procesu Wyborczego w Polsce” z bogatym rysem historycznym spotkał się z dużym zainteresowaniem słuchaczy zaś spotkanie przy kawie kończące konferencję było okazją

do dyskusji na temat obowiązującego w Polsce prawa wyborczego, jego zalet i niedoskonałości. Obchody X Światowego dnia Wyborów uświetnił Koncert zamojskich muzyków: *Krzysztofa Stopy* (skrzypce), *Piotra Stopy* (instrumenty klawiszowe) i wicemistrza świata w grze na pile, flocisty *Piotra Trojanowskiego*.

Kolejny, XI Światowy Dzień Wyborów odbędzie się 4 lutego 2016 r. może za sprawą naszej publikacji oraz podejmowanym działaniom na rzecz popularyzacji tego święta autorzy kalendarzy na 2016 rok i na następne lata będą pamiętać by wśród różnych świąt uwidocznili także tę jakże ważną datę.

Teresa Renata Bodys - Sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu
Komisarz Wyborczy w Zamościu

(wystąpienie zaprezentowane z okazji X Światowego Dnia Wyborów w Zamościu, 5 lutego 2015 r.)

Światowy Dzień Wyborów geneza i znaczenie

Światowy Dzień Wyborów ustanowiony został podczas wrześniowej Konferencji Światowych Organizacji Wyborczych (Global Elections Officials) w 2005 roku w Siofok na terenie Węgier. Celem pomysłodawców i twórców tego Święta było zwrócenie uwagi obywatelom świata na zmiany jakie nastąpiły w XX wieku w ustawodawstwach krajowych państw członków konferencji w zakresie szerokich swobód obywatelskich, w tym w tworzeniu demokratycznych zasad prawa wyborczego.

Światowy Dzień Wyborów to Święto Demokracji, symbol powszechnego, bezpośredniego i równego prawa obywateli do udziału w wyborach i współdecydowania o kształcie organów władzy ustawodawczej i wykonawczej w państwie, na wszystkich jej szczeblach, a także wyboru reprezentantów państw członkowskich Unii Europejskiej do Parlamentu Europejskiego. Świętowanie Dnia Wyborów jest też jedną z form kształtowania demokratycznych praw i wolności obywateli. To Dzień, który winien służyć umacnianiu demokracji wyborczej na świecie, poszerzaniu wiedzy wyborczej wśród obywateli a przede wszystkim wśród ludzi młodych. To także okazja do debaty na temat ulepszania procedur wyborczych i przybliżania ich wyborcom.

Światowy Dzień Wyborów ustanowiony został jako święto ruchome przypadające raz w roku w każdy pierwszy czwartek lutego. W bieżącym roku obchodzimy po raz dziesiąty Światowy Dzień Wyborów a uroczystość ta przypada w dniu 5 lutego.

Polska należy do tej grupy państw, w których obywatele mają zagwarantowane powszechne, bezpośrednie i równe prawo uczestniczenia w wyborach. Polski ustawodawca stworzył jasne i czytelne instrumenty prawne dające wszystkim osobom pełnoletnim prawo do uczestnictwa w wyborach oraz w referendach. Nasze krajowe regulacje prawne gwarantują także pełną kontrolę wszystkich czynności wyborczych. Kontrola nadzorcza, poszczególnych czynności wyborczych,

przyznana została stałym organom wyborczym, do których należy Państwowa Komisja Wyborcza jako naczelny organ wyborczy oraz komisarze wyborczy wypełniający funkcje nadzorcze w terenie. Drugi rodzaj kontroli to kontrola sądowa powierzona Sądowi Najwyższemu i sądom powszechnym. To Sąd Najwyższy władny jest wiążąco i ostatecznie wypowiedzieć się w przedmiocie ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posłów i senatorów oraz posłów do Parlamentu Europejskiego. Sądy powszechne właściwe są do kontroli postępowań wyborczych w zakresie ważności wyborów samorządowych w drodze rozpatrywanych protestów wyborczych.

Aktami prawnymi regulującymi w Polsce problematykę wyborczą jest ustawa zasadnicza z dnia 2 kwietnia 1997 roku Konstytucja Rzeczypospolitej Polski¹ oraz ustawa z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy.²

W artykule 62 Konstytucji czytamy: „[...] obywatel Polski ma prawo do udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów i senatorów oraz przedstawicieli do organów samorządowych.[...]”

Po raz pierwszy Polacy skorzystali z prawa do udziału w demokratycznym referendum ogólnopolskim w dniu 8 czerwca 2003 r. wypowiedając się w drodze głosowania w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu doty-

czącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Z uprawnień do głosowania w referendum skorzystało 58,85 % wyborców uprawnionych do głosowania i niemal 77,50 % Polaków biorących udział w referendum opowiedziało się za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.³

Akcesja Polski do Unii Europejskiej sprawiła, iż obok prawa krajowego polski porządek prawny został poszerzony o uregulowania wspólnotowe obejmujące między innymi problematykę prawa wyborczego. Polska uczestniczy od 2004 roku w procesie integracji nowej Europy, zapoczątkowanym w dniu 7 lutego 1992 roku podpisaniem Traktatu o Unii Europejskiej.⁴

Polacy, jako obywatele Unii Europejskiej uprawnieni są do wypowiedzania się w drodze głosowania nie tylko o organach władzy krajowej lecz także do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Parlament jest jednym z najważniejszych organów Wspólnoty, którego naczelnym zadaniem jest współtworzenie prawa wspólnotowego. Swoich przedstawicieli do europarlamentu na pięcioletnią kadencję po raz pierwszy wybieraliśmy w dniu 13 czerwca 2004 r. W ubiegłorocznych wyborach 25 maja 2014 r. uczestniczyliśmy w głosowaniu i wyborze reprezentantów Polski do Parlamentu Europejskiego już na trzecią kadencję na lata 2014 - 2019 udzielając mandatu 51 obywatelom naszego kraju. Taką bowiem liczebnie reprezentację ma obecnie Polska w Parlamencie Europejskim.⁵

Prawo wyborcze, tak w wyborach do organów krajowych jak i wspólnotowych, podlega temu samemu reżimowi prawnemu. Bierne, jak i czynne prawo wyborcze, a więc prawo do wybierania i bycia wybieranym posiadają w Polsce wszyscy obywatele bez względu na płeć, status materialny, przynależność partyjną, wyznanie, niepełnosprawność czy orientację seksualną. Prawo głosowania w wyborach przysługuje każdemu oby-

watelowi, który w dniu wyborów ukończył 18 rok życia oraz posiada pełną zdolność do czynności prawnych a nadto nie został pozbawiony praw publicznych orzeczeniem sądowym.

Procedury związane z przeprowadzeniem każdego wyborów i referendów są złożone, długofalowe i wymagają zaangażowania - obok organów wyborczych - wielu innych osób i instytucji. To właściwe rady miast i gmin dokonują podziału kraju na okręgi wyborcze oraz obwody głosowania. Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci i starostowie zapewniają właściwe przygotowanie lokali wyborczych na dzień głosowania z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, ponoszą odpowiedzialność za pełną informację publiczną o mapie wyborczej nadzorowanego terenu. Także na szczeblu miast i gmin to wójtowie, prezydenci i burmistrzowie prowadzą rejestry wyborców pozwalające ustalić uprawnienia wyborcze obywateli, stosując przepisy prawa wyborczego, sporządzają pełnomocnictwa wyborcze, wydają zaświadczenia uprawniające do głosowania oraz deponują materiały wyborcze zapewniając ich pełną tajność i ochronę. Nie sposób pominąć urzędników wyborczych wszystkich miast i gmin pracujących permanentnie na rzecz wyborów. W procesie wyborczym obok sędziów pracujących w stałych organach wyborczych, sędziowie zaangażowani są także w wybory współuczestnicząc w pracach właściwych komisji wyborczych powoływanych do przeprowadzania poszczególnych wyborów. To sędziowie zapewniają profesjonalizm prawniczy, apolityczność i pełen obiektywizm we wszystkich czynnościach wyborczych. Istotnym elementem wyborów jest porządek i bezpieczeństwo podczas głosowania oraz na wszystkich pozostałych etapach procesu wyborczego. To prokuratorzy i funkcjonariusze Policji zapewniają porządek i bezpieczeństwo w dniu wyborów, jak również podczas całego procesu wyborczego. Dzięki zaangażowaniu Policji możliwym jest zapewnienie pełnej ochrony materiałów wyborczych oraz wykonania poszczególnych czynności wyborczych w terminie zakreślonym w kalendarzu wyborczym. Współpraca z mediami umożliwiła przekaz informacji wyborczych oraz edukację wyborczą obywateli. Należy z całą mocą podkreślić, że jakość pracy wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie wyborczym, na poszczególnych jego etapach, składa się na ogólną ocenę każdego wyborów i referendów.

Właściwy nadzór wyborczy Komisarza Wyborczego w Zamościu nad wyborami obejmującymi swym zasięgiem miasto Zamość oraz powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski, zamojski oraz praca całego zespołu pracowników Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu bez należytej współpracy z osobami reprezentującymi poszczególne instytucje i urzędy przywołane wyżej - byłby niemożliwy. Same organy wyborcze i szczypta

w obsadzie kadrowej delegatura Krajowego Biura Wyborczego nie zapewniłyby przeprowadzenia żadnych wyborów ani też referendum z zachowaniem pełnych wymogów prawnych gwarantujących wyborcom udział w głosowaniu.

Za zaangażowanie w pracę na rzecz wyborów oraz za satysfakcjonującą mnie współpracę - w dniu dzisiejszego Święta - serdecznie dziękuję.

¹ Dz. U. 1997.78.483 ze zm.

² Dz. U. 2011.21.112 ze zm.

³ Dz. U. 2003 nr 103 poz. 953.

⁴ Traktat o Unii Europejskiej w dniu 7 lutego 1992 r. podpisały: Belgia, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Portugalia, RFN, Wielka Brytania i Włochy.

⁵ Decyzja Rady Europy z 28 czerwca 2013 r. ustalająca skład Parlamentu Europejskiego (Dz. Urz. UE L z 29.06.2013 r.).

Wiesław Kozielowicz - Sędzia Sądu Najwyższego
Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

*(referat wygłoszony podczas obchodów
X Światowego Dnia Wyborów w Zamościu, 5 lutego 2015 r.)*

Udział Sądu Najwyższego

w kontroli procesu wyborczego
w Polsce

W listopadzie 1918 r., u początków odradzającej się państwowości polskiej, zdecydowano o przyznaniu Sądowi Najwyższemu prawa do stwierdzania ważności wyboru posła. Czternaście miesięcy wcześniej, bo w dniu 1 września 1917 roku, na terenie ziem Królestwa Polskiego znajdujących się pod okupacją niemiecką i austro-węgierską powołano sądownictwo „królewsko-polskie”, na czele z Sądem Najwyższym. Z tą datą Sąd ten zaczął pełnić rolę organu centralnego wymiaru sprawiedliwości, co pozwoliło mu wkrótce, już po odzyskaniu

niepodległości w 1918 r., w sposób niezakłócony rozszerzać zakres terytorialny działania i stać się jedynym, wspólnym dla całego kraju, organem sądowym.

W dniu 28 listopada 1918 r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski podpisał dekret o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. Dekret ten został opublikowany w Dzienniku Praw Państwa Polskiego Nr 18 z dnia 6 grudnia 1918 r.¹ Naczelnik Państwa dekretem z dnia 28 listopada 1918 r. o wyborach do Sejmu Ustawodawczego wyznaczył termin wyborów na dzień 26 stycznia 1919 roku.² Zgodnie z art. 90 ordynacji wyborczej, Sąd Najwyższy był właściwy do rozpoznania protestu przeciwko wyborom posła. Protest należało złożyć w terminie czternastu dni od ogłoszenia wyników głosowania przez główną komisję wyborczą. Sąd Najwyższy w przedmiocie protestów orzekał w składzie trzech sędziów na posiedzeniach publicznych, a uznawał wybór za nieważny, jeśli spełniona została przynajmniej jedna z dwóch przesłanek:

- 1) gdy stwierdzono, że w danym okręgu wyborczym mandat poselski został uzyskany, cyt. „przy użyciu przekupstw, wymuszeń, fałszu lub jakichkolwiek podstępów”,
- 2) gdy w postępowaniu wyborczym nie były przestrzegane przepisy ordynacji.

W wyniku rozpoznanych protestów Sąd Najwyższy unieważnił łącznie 8 mandatów. Przykładowo orzeczeniem z dnia 12 czerwca 1919 r., nr 20/1919, Sąd Najwyższy unieważnił mandaty poselskie *Antoniego Bujaka* i *Michała Kucharczaka*, wybranych w XXIV okręgu wyborczym w Sandomierzu, gdyż w sześciu obwodach tego okręgu wyborczego wybory nie odbyły się, cyt. „z powodu gwałtów dokonanych przez tłum wyborców na członkach komisji wyborczych”.³

Uprawnienie do stwierdzania ważności wyboru posła (senatora od 1922 roku) Sąd Najwyższy posiadał do wejścia w życie uchwalonej dnia 22 lipca 1952 roku Konstytucji Polskiej Rzeczypospo-

litej Ludowej, która w art. 16 ust. 2 stanowiła, że ważność wyboru posła stwierdza Sejm. Dopiero w latach 1992-1993 ustawodawca znowu przyznał Sądowi Najwyższemu prawo do stwierdzania ważności wyboru posła (senatora), jak i kompetencje do stwierdzania ważności wyborów do Sejmu i Senatu, a w 1995 r. ważności wyborów prezydenckich.

Aktualnie z przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (por. art. 101, art. 125 ust. 4, art. 129) oraz ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku - Kodeks wyborczy (por. art. 241-246, art. 258, art. 321-325, art. 336) wynika, że Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznawania protestów przeciwko ważności wyborów do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego oraz wyborów prezydenckich, a także w referendum ogólnokrajowym i referendum zatwierdzającym ustawę o zmianie Konstytucji RP. Sąd Najwyższy rozstrzyga również o ważności wymienionych wyżej wyborów i referendów. Sąd Najwyższy podejmuje uchwałę w przedmiocie ważności wyborów (referendów) w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, na podstawie sprawozdania z wyborów (referendów) przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej powoływana jako PKW), oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznanych protestów wyborczych. Należy przy tym przypomnieć, że PKW jest stałym najwyższym organem wyborczym właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów i referendów. W jej skład wchodzi:

- a) trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, wskazanych przez Prezesa Trybunału Konstytucyjnego,
- b) trzech sędziów Sądu Najwyższego, wskazanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,
- c) trzech sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, wskazanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wymienieni sędziowie są powoływani w skład PKW przez Prezy-

denta Rzeczypospolitej.

Sąd Najwyższy rozpoznaje protesty w składzie trzech sędziów i wydaje w formie postanowienia opinię w sprawie protestu. Opinia zawiera ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów, ocenę czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu wyborczego miało wpływ na wynik wyborów. Uczestnikami postępowania w przedmiocie protestu są: wnoszący protest, przewodniczący właściwej komisji wyborczej albo jego zastępca i Prokurator Generalny. Rekordowa liczba protestów do Sądu Najwyższego wpłynęła w związku z wyborami prezydenckimi przeprowadzonymi w dniu 19 listopada 1995 r. - złożono ich wówczas 583 238.⁴ Przeciwko ważności referendum konstytucyjnego przeprowadzonego w dniu 25 maja 1997 r. wniesiono 433 protesty.⁵ Natomiast przeciwko wyborom Prezydenta RP w 2010 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło 378 protestów, z których za zasadne w całości lub w części, Sąd Najwyższy uznał 16 z nich, lecz w żadnym wypadku nie stwierdził wpływu naruszenia prawa na wynik wyboru, głównie z uwagi na różnicę głosów, wynoszącą 1 014 753 głosy, uzyskanych przez kandydatów w ponownym głosowaniu.⁶

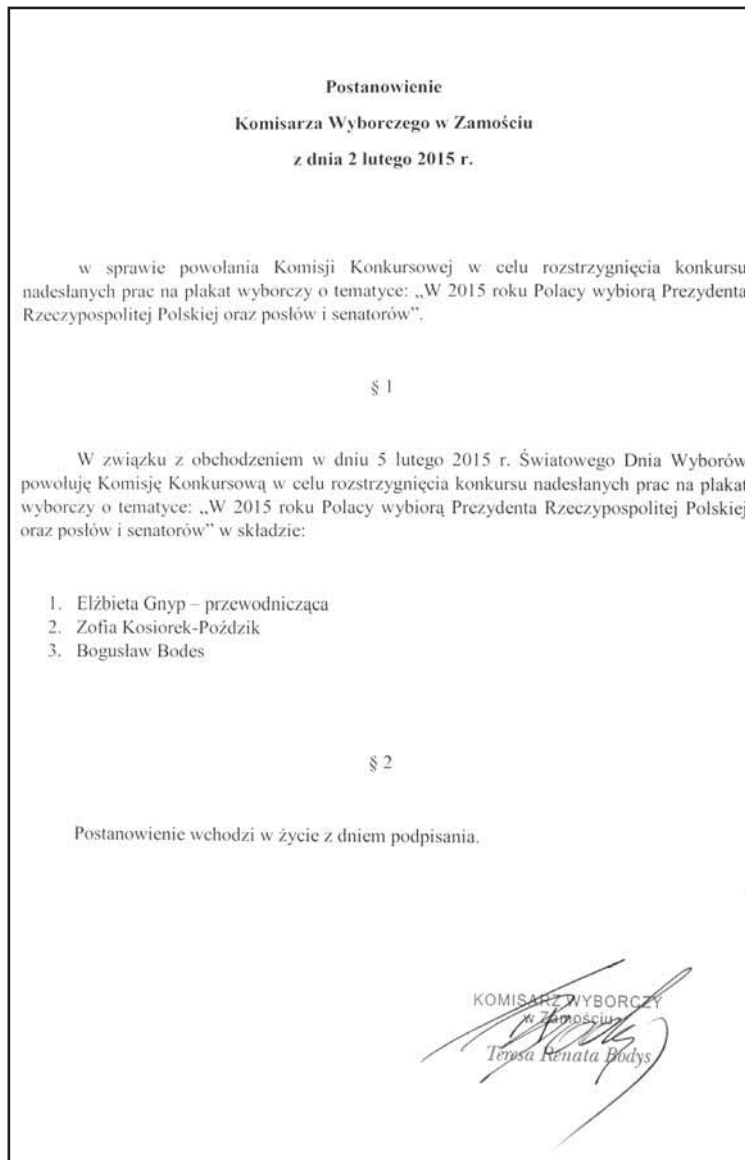
Wiesław Koziół - Zastępca Przewodniczącego PKW podczas konferencji w Zamościu.

Oprócz przedstawionych wyżej uprawnień, w zakresie tzw. weryfikacji wyników wyborów (referendów), Sąd Najwyższy jest również organem kontrolnym na etapie zgłaszania kandydatów, gdyż rozpoznaje skargi na:

- postanowienia PKW o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (wybory: parlamentarne, prezydenckie),
- postanowienia PKW o odmowie rejestracji kandydata w wyborach prezydenckich.

Sąd Najwyższy rozpatruje też odwołania od postanowień Marszałka Sejmu: o wygaśnięciu mandatu posła, o utracie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, oraz odwołania od postanowień Marszałka Senatu o wygaśnięciu mandatu senatora.

Ważnym uprawnieniem Sądu Najwyższego jest rozpoznawanie skarg na uchwały PKW o odrzuceniu sprawozdań finansowych komitetów wyborczych w wyborach do: Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego oraz Prezydenta RP. Odrzucenie sprawozdania skutkuje pomniejszeniem wypłacanej przez Skarb Państwa dotacji, przysługującej komitetowi wyborczemu wyborców lub partii politycznej. To samo dotyczy subwencji przysługującej partii politycznej. Kwota dotacji (subwencji) zostaje wówczas pomniejszona o kwotę równą trzykrotności środków pozyskanych lub wydatkowanych z naruszeniem przepisów stanowiących przesłanki odrzucenia sprawozdania.

Anna Chrzan - Dyrektorka Delegatury KBW w Zamościu prezentuje nagrodzony plakat.

¹ Dz. Pr. P. P. 1918. Nr 18, poz.46.

² Dz.Pr. P. P. 1918, Nr 18, poz.47.

³ Zbiór orzeczeń Sądu Najwyższego jako Trybunału Wyborczego w 1918, 1919 i 1920, s. 40-42.

⁴ Por. uchwała Sądu Najwyższego w składzie całej Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 grudnia 1995 r., Dz. U. 1995, nr 144, poz. 708.

⁵ Por. uchwała Sądu Najwyższego w składzie całej Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 lipca 1997 r., Dz.U. 1997, nr 49, poz. 490.

⁶ Por. uchwała Sądu Najwyższego w składzie całej Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 sierpnia 2010 r., Dz. U. 2010, nr 139, poz. 936.

PROTOKÓŁ
Komisji Konkursowej
I Konkursu na Plakat Wyborczy Roku 2015
Zamość, 3 lutego 2015 r.

1. Organizatorem I Konkursu na Plakat Wyborczy Roku 2015 jest Komisarz Wyborczy w Zamościu.
2. Komisja Konkursowa obradująca w dniu 3 lutego 2015 r. w Zamościu w składzie:
Przewodnicząca: *Elżbieta Gnyś* - artystka malarka,
Członkowie: *Zofia Kosiorek-Poźdźik* - artystka malarka,
Bogusław Bodes - artysta malarz
dokonała oceny 6 prac plastycznych - plakatów nadesłanych przez 6 autorów na I Konkurs na Plakat Wyborczy Roku 2015 i nagrodziła plakaty następujących autorów:

I miejsce:
Natalia Tutka - Liceum Ogólnokształcące im. ONZ w Biłgoraju

II miejsce:
Agata Paluch - Liceum Ogólnokształcące im. ONZ w Biłgoraju

Komisja postanowiła nie przyznawać trzeciego miejsca.

Komisja Konkursowa przy wyborze nagrodzonych plakatów, spośród nadesłanych na konkurs wszystkich prac plastycznych, zwróciła szczególną uwagę na lapidarność, estetykę oraz zastosowanie przez ich autorów oszczędnych a sugestywnych środków wyrazu, zarówno znaku graficznego jak i koloru.

Nagrodzonym laureatom konkursu życzymy dalszych sukcesów, Dyrekcji Liceum Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju gratulujemy zdolnej i aktywnej młodzieży.

Ogłoszenie wyników konkursu, prezentacja nagrodzonych plakatów oraz uroczyste wręczenie nagród nastąpi 5 lutego 2015 r. w Zamościu podczas Konferencji z okazji X Światowego Dnia Wyborów.

Komisja Konkursowa kieruje słowa uznania do Organizatora I Konkursu na Plakat Wyborczy, do Komisarza Wyborczego w Zamościu - Pani Sędzi Teresy Renaty Bodys za nowatorski pomysł edukacji młodego pokolenia Polaków jako świadomego wyborcy poprzez plastykę oraz wyraża przekonanie, że rozpoczęta inicjatywa będzie kontynuowana w latach następnych.

Na tym protokół zakończono i podpisano:

1.....
2...*Zofia Kosiorek-Poźdźik*.....
3.....

Komisja Konkursowa podczas oceny i wyboru plakatów.

Teresa Renata Bodys - Sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu
Komisarz Wyborczyw Zamościu

Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na pięcioletnią kadencję na lata 2015 - 2020

W niedzielę 10 maja br oraz w głosowaniu w dniu 24 maja br Polacy mieszkający w kraju jak i poza jego granicami uczestniczyli w wyborach Głowy Państwa na pięcioletnią kadencję na lata 2015 - 2020. Wybory przeprowadzone zostały po raz szósty jako wybory mające demokratyczny charakter, powszechne, bezpośrednie, równe i tajne.

Urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jako najwyższego przedstawiciela państwa w stosunkach wewnętrznych jak i zagranicznych przywrócony został do naszej Konstytucji 7 kwietnia 1989 r. jako rezultat porozumień Okrągłego Stołu. Zastąpiono urzędem prezydenta kolegią państwa, którą od 1952 roku wypełniała w Polsce Rada Państwa.

Pierwsze w pełni demokratyczne wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbyły się 25 listopada 1990 r. a o urząd prezydenta ubiegało się wówczas sześciu kandydatów. Druga tura wyborów odbyła się w dniu 9 grudnia 1990 roku Prezydentem Polski na kadencję 1990 - 1995 wybrany został Lech Wałęsa przy frekwencji wynoszącej w drugim terminie głosowania 53,39 %.

Wybory Prezydenta RP na kadencję 1995 - 2000 przeprowadzone zostały w dniach 5 listopada 1995 (I tura) i 19 listopada 1995 (II tura).

W pierwszym terminie głosowania o ten zaszczytny urząd ubiegało się 13 kandydatów, natomiast do drugiej tury z największą liczbą głosów weszło dwu kandydatów: urzędujący Prezydent *Lech Wałęsa* oraz *Aleksander Kwaśniewski*.

Odnotowaliśmy w drugich demokratycznych w pełni wyborach wyższą frekwencję w porównaniu do frekwencji z roku 1990, bowiem wyniosła ona: w I turze 64,70 %, zaś w turze II 68,23 %.

Wybory prezydenckie w 1995 r. wygrał Aleksander Kwaśniewski i pełnił ten urząd przez dwie kadencje tj. do roku 2005. W 2000 roku wybory prezydenckie odbyły się 8 października. Wybieraliśmy prezydenta spośród 12 kandydatów. Przy frekwencji wynoszącej 61,12 % Polacy wybrali w pierwszej turze ponownie na urząd prezydenta *Aleksandra Kwaśniewskiego*.

Kolejne wybory prezydenckie miały miejsce 8 października 2005 r. O stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej na kadencję 2005 - 2010 ubiegało się także 12 kandydatów. W pierwszym terminie głosowania żaden z kandydatów nie uzyskał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów wyborców biorących udział w głosowaniu, dlatego też drugi termin głosowania odbył się 23 października 2005 r. O fotel prezydenta naszego kraju ubiegali się w drugiej turze głosowania *Lech Kaczyński* i *Donald Tusk*.

Prezydentem Polski na kolejną pięcioletnią kadencję Polacy wybrali *Lecha Kaczyńskiego* przy frekwencji wynoszącej 50,99 % (W pierwszym terminie frekwencja wynosiła 49,74 %). Przywołane liczby dowodzą spadku frekwencji o ponad 10 % w porównaniu do wyborów prezydenckich poprzedniej kadencji.

Kadencja Prezydenta RP *Lecha Kaczyńskiego* została przerwana katastrofą samolotową w dniu 10 kwietnia 2010 r.

Wybory prezydenckie na kadencję 2010 - 2015 odbyły się w dniu 20 czerwca 2010 r. W pierwszym terminie głosowania udział wzięło 16923832 wyborców przy frekwencji wynoszącej 54,04% lecz żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej większości głosów do objęcia urzędu prezydenckiego w pierwszej turze. Druga tura wyborów miała miejsce 4 lipca 2010 i głosowanie odbyło się na dwu kandydatów z najwyższą liczbą głosów tj. *Jarostawa Kaczyńskiego* i *Bronisława Komorowskiego*. Większą liczbę

głosów uzyskał i prezydentem mijającej kadencji wybrany został *Bronisław Komorowski* przy frekwencji 55,31 %.

O urząd Prezydenta RP na kolejną kadencję przypadającą na lata 2015 - 2020 ubiegało się jedenastu kandydatów: *Grzegorz Michał Braun, Andrzej Sebastian Duda, Adam Sebastian Jarubas, Bronisław Maria Komorowski, Janusz Ryszard Korwin-Mikke, Marian Janusz Kowalski, Paweł Piotr Kukiz, Magdalena Agnieszka Ogórek, Janusz Marian Palikot, Paweł Jan Tanajdo i Jacek Wilk.*

Żadna z kandydujących osób, ubiegających się o najwyższy urząd w państwie, nie otrzymała wymaganego prawem poparcia obywateli naszego kraju w głosowaniu w dniu 10 maja 2015 r. Żaden z kandydatów nie otrzymał bowiem poparcia większej niż połowa liczby głosów wyborców biorących udział w głosowaniu - a więc nie osiągnął wyniku o jakim mowa w art. 292 § 1 Kodeksu wyborczego. Dlatego też w ponownym głosowaniu w dniu 24 maja 2014 r. Polacy dokonywali wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów. O urząd Prezydenta w drugiej turze ubiegali się: urzędujący Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej *Bronisław Maria Komorowski* i *Andrzej Sebastian Duda.*

Większą liczbę głosów w ponownym głosowaniu w dniu 24 maja 2015 r. uzyskał *Andrzej Sebastian Duda* i wybrany został Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej na kadencję w latach 2015 - 2020.

Wyniki głosowania i wyniki wyboru Prezydenta Polski ogłosiła Państwowa Komisja Wyborcza podczas konferencji prasowej w dniu 25 maja 2014 roku wydając w tej sprawie obwieszczenie publikując wyniki głosowania i wyniki wyborów w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. z 2015 roku poz. 650 i Dz. U. z 2015 r. poz. 725 zgodnie z wymogami art. 318 Kodeksu wyborczego.

Na terenie działania Komisarza Wyborczego w Zamościu organami przeprowadzającymi wybory prezydenckie na najniższym szczeblu były obwodowe komisje wyborcze powoływane przez właściwych wójtów burmistrzów i prezydenta miasta Zamościa spośród członków komitetów wyborczych zgłaszających swoich kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Do przeprowadzenia wyborów powołanych zostało 455 obwodowych komisji wyborczych. W składach komisji pracowało łącznie 3976 członków. W tej liczbie 403 członków wskazanych przez komitet wyborczy zgłaszający na Prezydenta Polski Andrzeja Sebastiana Dudę i 407 członków komitetu wyborczego zgłaszającego kandydata na urząd Prezydenta *Bronisława Marię Komorowskiego.*

Organem wyborczym wyższego szczebla powołanym do przeprowadzenia wyborów na obszarze działania Komisarza Wyborczego w Zamościu była Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 11 w Zamościu powołana Uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 marca 2015 r.

W pracach Komisji liczącej 6 członków uczestniczyli sędziowie sądów powszechnych funkcjonujących w Zamościu pod przewodnictwem sędziego Sądu Okręgowego w Zamościu *Teresy R. Bodys* - Komisarza Wyborczego w Zamościu.

Nadto w skład Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 11 weszli:

1. *Krzysztof Lesław Kusz* - sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu
2. *Ewa Szafraniuk* - sędzia Sądu Okręgowego w Zamościu
3. *Jolanta Joanna Baran* - sędzia Sądu Rejonowego w Zamościu i Prezes tegoż Sądu
4. *Lidia Barbara Bizior* - sędzia Sądu Rejonowego w Zamościu
5. *Sylvia Żukowska* - sędzia Sądu Rejonowego w Zamościu.

Organem naczelnym przeprowadzającym i nadzorującym wybory w kraju była stosownie do regulacji art. 294 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego - Państwowa Komisja Wyborcza w 9 osobowym składzie - w pełni zmienionym - a określonym Postanowieniami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 października 2014 r. oraz z dnia 3 grudnia 2014 r.

Na obszarze właściwości Okręgowej Komisji Wyborczej w Zamościu uprawnionych do głosowania w dniu 10 maja 2015 r. było 390 897 wyborców, przy czym w głosowaniu w pierwszym terminie udział wzięło 181 507 wyborców. Frekwencja w głosowaniu w dniu 10 maja 2014 r. wyniosła na naszym terenie 46,44 %. W ponownym głosowaniu w dniu 24 maja 2015 r. uprawnionych do głosowania było 389 022 wyborców. Udział w głosowaniu wzięło 200 248 wyborców co stanowi, że frekwencja wyborcza w ponownym głosowaniu wyniosła 51,47 %.

Najwyższą frekwencję w wyborach prezydenckich odnotowaliśmy w Godziszowie. W pierwszym terminie głosowania

wyniosła ona 63,33 % natomiast w ponownym głosowaniu 71,17 %. Najmniejsze zainteresowanie wyborami prezydenckimi wykazali wyborcy Lubyczy Królewskiej. Frekwencja wyniosła w głosowaniu w dniu 10 maja 2015 r. 35,31 % i 38,27 % w głosowaniu w dniu 24 maja br. a tym samym była najniższą frekwencją w naszym okręgu.

Wyborcy z naszego terenu w większości przypadków głosowali osobiście udając się do lokali wyborczych. Z formy głosowania przez pełnomocnika skorzystało na terenie właściwości Okręgowej Komisji Wyborczej nr 11 w Zamościu w pierwszym terminie głosowania 136 wyborców i 221 wyborców w drugim terminie głosowania.

Analiza dokumentów wyborczych dowodzi, że nie jest jeszcze w dostateczny sposób rozpowszechniona forma głosowania korespondencyjnego. Z możliwości głosowania na odległość skorzystało na naszym terenie zaledwie 60 wyborców w dniu 10 maja 2015 r. i w głosowaniu ponownym w dniu 24 maja 2015 r. 64 wyborców.

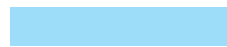
Żaden z wyborców nie zgłosił potrzeby głosowania przy wykorzystaniu nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a.

Frekwencja wyborcza z obszaru właściwości Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 11 w Zamościu, będącej właściwością terytorialną Komisarza Wyborczego w Zamościu i Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu wyniosła w głosowaniu wyborach w dniu 10 maja 2015 r. 46,44 % i 51,47 % w głosowaniu na wybór Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 maja 2015 r.

Pracy wyborczej obwodowych komisji wyborczych w naszym okręgu w wyborach prezydenckich przypatrywało się w pierwszym terminie głosowania 62 mężów zaufania, natomiast w głosowaniu ponownym liczba ta wyniosła 69. Pracę Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 11 w Zamościu podczas obu terminów głosowania obserwował jeden mąż zaufania. Żaden z mężów zaufania nie zgłosił zarzutów do protokołu głosowania, dotyczących uchybień w pracy komisji mogących mieć wpływ na prawidłowość przeprowadzanych czynności wyborczych.

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 11 w Zamościu zakończyła prace związane z ustaleniem wyników głosowania i wyników wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i dostarczeniem do Państwowej Komisji Wyborczej protokołu zbiorczego wyników głosowania i wyborów z naszego okręgu oraz wszystkich protokołów obwodowych komisji wyborczych z naszego terenu, jako jedna z pierwszych komisji w Polsce. Protokoły z wyborów prezydenckich: przeprowadzonych w dniu 10 maja 2014 r. oraz z wyborów ponownych z dnia 24 maja 2014 r. złożone zostały w Państwowej Komisji Wyborczej i przyjęte bez zastrzeżeń w trzeciej kolejności na ogólną liczbę 51 okręgowych komisji wyborczych powołanych na te-

renie kraju. Z pierwszej tury głosowania sprawniej i szybciej zakończyły prace Okręgowa Komisja Wyborcza w Skierniewicach oraz Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu zaś z głosowania ponownego Okręgowa Komisja Wyborcza w Skierniewicach i Okręgowa Komisja Wyborcza w Piotrkowie Trybunalskim. Na dobrą ocenę sprawności i szybkości ustalenia wyników głosowania z naszego terenu wyborczego oraz poddania ich pozytywnej kontroli Państwowej Komisji Wyborczej złożyła się sumienna i sprawna praca członków wszystkich komisji wyborczych oraz bardzo dobra współpraca z miejscową Policją.

Anna Chrzan

Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu

(tekst publikowany w gazecie akademickiej „Skafander” nr 4 (68), 31 marca - 19 kwietnia 2015 r., s. 8 i cz. 2: nr 5 (69), 20 kwietnia - 12 maja 2015 s. 8)

Wybieramy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

W dniu 10 maja 2015 r., odbędą się wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli w tym dniu żaden z kandydatów na Prezydenta RP nie uzyska więcej niż połowę ważnie oddanych głosów przez wyborców, odbędzie się ponowne głosowanie w dniu 24 maja 2015 r. Wyboru dokonuje się spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów.

Prawo do głosowania z terenu objętego nadzorem Komisarza Wyborczego w Zamościu, tj. dawnego województwa zamojskiego, oraz powiatu janowskiego posiada 359.593 wyborców. Wyborcy głosować będą w stałych obwodach głosowania (podobnie jak w wyborach samorządowych oraz do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.), oraz w obwodach odrębnych tj. szpitalach, zakładach karnych i domach pomocy społecznej. Łączna liczba obwodów na terenie naszego działania wynosi 455 w tym 17 odrębnych.

Mieszkańcy miasta Zamość będą głosować w 34 obwodach, w tym 4 odrębnych, w m. Biłgoraj w 14, w tym 1 odrębnym, w m. Hrubieszów w 15 obwodach, w tym 2 odrębnych, m. Tomaszów Lub. w 12 obwodach, w tym 1 odrębnym, m. Janów Lub. 11 obwodach, w tym 2 odrębnych.

Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzane są na terenie działania Komisarza Wyborczego, pod nadzorem Państwowej Komisji Wyborczej, przez Okręgową Komisję Wyborczą Nr 11 w Zamościu i obwodowe komisje wyborcze przy pełnej obsłudze organizacyjno - administracyjnej i technicznej Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Zamościu. W miastach i gminach obsługę taką zapewniają Prezydent miasta Zamość, burmistrzowie, wójtowie poprzez wyznaczonych Urzędników wyborczych. Uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej w skład Okręgowej Komisji Wyborczej w Zamościu zostało powołanych trzech sędziów Sądu Okręgowego w tym Komisarz Wyborczy w Zamościu Pani *Teresa Renata Bodys* jako Przewodnicząca Komisji, oraz trzech sędziów Sądu Rejonowego w Zamościu. Okręgowa Komisja Wyborcza nadzoruje prace obwodowych komisji wyborczych, czuwa nad sprawnym przebiegiem procesu wyborczego. Członkowie Komisji pełnią dyżury w czwartki w godzinach 13.00 - 15.00 w siedzibie Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu przy ul. Partyzantów 3, (budynek Urzędu Wojewódzkiego w Lubinie Delegatury w Zamościu) pok. 227, tel. 84 6384703.

Do dnia 19 kwietnia 2015 r. zostanie powołanych 455 obwodowych komisji wyborczych, w skład których wejdzie od 6 do 8 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, lub upoważnione przez nich osoby, mających zarejestrowanych kandydatów na Prezydenta RP, oraz jedna osoba wskazana przez prezydenta, burmistrza, wójta, spośród pracowników samorządowych, lub gminnych jednostek organizacyjnych. Pełnomocnik wyborczy dokonuje zgłoszenia kandydatów w Urzędzie Gminy najpóźniej do 17 kwietnia br.

Kandydatami na członków mogą być, tylko osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców danej gminy. W przypadku

zgłoszenia do składów obwodowych komisji wyborczych większej liczby kandydatów niż dopuszczalny skład komisji, komisja zostaje wyłoniona w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez prezydenta, burmistrza, wójta. W celu zgłoszenia chęci do udziału w pracach obwodowych komisji wyborczych należy zwrócić się do pełnomocników tych komitetów, którzy mają zarejestrowanego kandydata na Prezydenta RP. Wykaz Pełnomocników oraz, ich dane adresowe są dostępne na stronie internetowej PKW www.pkw.gov.pl. Członkowie Komisji otrzymają dietę za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustalenia wyników głosowania w wyborach Prezydenta RP. Przewodniczący otrzyma 200 zł, Zastępca 180 zł, członkowie 160 zł. Podane wysokości diet obowiązują również, w przypadku przeprowadzenia ponownego głosowania.

Każdy wyborca, w tym niepełnosprawny, na jego pisemny wniosek wniesiony do Urzędu Gminy najpóźniej w 5 dniu przed dniem wyborów, może być dopisany do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania albo, w którym czasowo przebywa.

Osoby zameldowane na pobyt czasowy nie są wpisane do rejestru wyborców z urzędu, w związku z tym w celu wzięcia udziału w wyborach w danej gminie, osoba taka musi złożyć wniosek, o wpisaniu do rejestru wyborców (jeżeli spełnia wymogi), lub złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców, albo w gminie, w której jest ujęta w spisie wyborców wziąć zaświadczenie o prawie do głosowania.

Wyborcy, którzy planują przebywać w dniu głosowania, poza obszarem swojej gminy powinni pobrać zaświadczenie o prawie do głosowania z Urzędu Gminy w Wydziale Ewidencji ludności w godzinach pracy Urzędów w najpóźniej w dniu 8 maja br. Również wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat, a także wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności mają prawo głosować przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie co udzielający pełnomocnictwa do głosowania lub posiadająca zaświadczenie o prawie do głosowania. Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem, burmistrzem prezydentem miasta, lub upoważnionym pracownikiem wyznaczonym do sporządzania aktów pełnomocnictw do głosowania.

W tych wyborach, wszyscy wyborcy mogą głosować korespondencyjnie (dotychczas tego nie było). Zainteresowani takim rozwiązaniem z całą procedurą przygotowawczą do głosowania (instrukcją) mogą zapoznać się na wcześniej cytowanej stronie PKW.

Jak wynika z przytaczanych wyżej informacji w proces wyborczy zaangażowanych jest wiele osób, działających w ramach organów wyborczych, oraz osób zapewniających

organizację czynności wyborczych. Od nich wyborcy oczekują, by wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, uznane zostały za ważne, a więc w istocie za przeprowadzone bez nieprawidłowości i uchybień, które mogłyby mieć istotny wpływ na ich wynik.

(część 2)

W dniu 10 maja 2015 r. lokale obwodowych komisji wyborczych będą otwarte w godz. od 7-ej do 21-ej, zatem w tym przedziale czasowym wyborcy będą mogli oddać swój głos na wybranego przez siebie kandydata na Prezydenta RP.

Obwodowa komisja wyborcza wyda wyborcy kartę do głosowania wyłącznie po okazaniu dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości z fotografią, wyborca potwierdza fakt otrzymania karty własnoręcznym podpisem w przeznaczonych na to rubryce spisu wyborców.

Karta w wyborach Prezydenta RP jest koloru białego, formatu A-4, umieszczone są na niej nazwiska 11 kandydatów w kolejności alfabetycznej. Wyborca głosuje osobiście w taki sposób, aby nie została naruszona tajność głosowania. Kartę do głosowania należy wrzucać do urny tak aby strona zadrukowana była niewidoczna. Niedopuszczalne jest głosowanie za członka rodziny lub za inną osobę. Zakaz ten nie dotyczy osób posiadających pełnomocnictwa do głosowania wydane przed dniem wyborów.

Osobie niepełnosprawnej na jej prośbę może pomóc w głosowaniu inna osoba, pomoc ta nie może polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub głosowania w zastępstwie tego wyborcy. Natomiast dopuszczalne jest, aby na życzenie osoby niepełnosprawnej w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Takiej pomocy nie może udzielać członek Komisji ani mąż zaufania.

Przeprowadzenie głosowania poza lokalem możliwe jest wyłącznie w zakładach opieki zdrowotnej i domach pomocy społecznej przy zastosowaniu urny pomocniczej. Wyborcy nie mogą wносить kart do głosowania poza lokal wyborczy, nie mogą również wrzucać do urny innych przedmiotów niż karty do głosowania. Komisja odmówi ponownego wydania karty do głosowania, z powodu jej omyłkowego wypełnienia lub zniszczenia. Na nasz wniosek Komisja obowiązana jest do wyjaśnienia nam warunków ważności oddanego głosu, zgodnie z informacją umieszczoną na karcie do głosowania. Wyjaśnienie to nie może zawierać elementów agitacyjnych.

Komisja jest obowiązana na prośbę wyborcy niepełnosprawnego do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o zarejestrowanych kandydatach na Prezydenta RP. Czynności te wykonuje Przewodniczący Komisji lub jego Zastępca w obecności innego członka komisji.

W lokalu na widocznym miejscu wywieszane będą urzędowe obwieszczenia i informacje o zarejestrowanych kandydatach na Prezydenta RP. oraz informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu.

Głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając na karcie do głosowania znak „x” (dwie przecinające się linie w obrębie kartki) w kratce z lewej strony obok nazwiska kandydata. Przyczyną nieważności głosu jest oddanie głosu na więcej niż jednego kandydata, lub nie postawienie znaku „x” przy nazwisku żadnego kandydata. Natomiast nieważne są karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią obwodowej komisji wyborczej.

Wszelkie znaki, wykreślenia, postawione przez wyborcę poza przeznaczoną na to kratką, traktuje się jako dopiski, które nie wpływają na ważność głosu. Natomiast wszelkie znaki graficzne naniesione w obrębie kratki w tym

w szczególności zamazanie kratki, przekreślenie znaku w kratce itp. powodują nieważność głosu.

Z protokołem wyników głosowania w obwodzie może zapoznać się każdy, będzie on wywieszony do publicznej wiadomości na drzwiach lokalu wyborczego zaraz po sporządzeniu przez obwodową komisję wyborczą. Podobnie Okręgowa Komisja Wyborcza w Zamościu po zsumowaniu danych z wszystkich protokołów głosowania z naszego okręgu (tj. powiatów: biłgorajskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, tomaszowskiego, zamojskiego i m. Zamościa) poda do wiadomości wyborców wyniki głosowania poprzez wywieszenie protokołu głosowania w okręgu. Państwowa Komisja Wyborcza ogłosi wyniki wyborów Prezydenta RP na podstawie danych z protokołów sporządzonych przez wszystkie Okręgowe Komisje Wyborcze w kraju.

Przewodniczący wszystkich obwodowych komisji wyborczych przekazują w depozyt wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wszystkie dokumenty z głosowania tj.: karty niewykorzystane, karty z głosami ważnymi i nieważnymi, spisy wyborców, pieczęć komisji, pełnomocnictwa, zaświadczenia).

Dokumenty stanowiące depozyt przechowywane są w archiwum urzędu gminy i mogą być udostępnione wyłącznie na żądanie Sadu Najwyższego, sądów powszechnych, prokuratury i policji.

Jeśli w pierwszym głosowaniu tj. 10 maja 2015 r., żaden kandydat na Prezydenta RP nie uzyska więcej niż połowę ważnie oddanych głosów przez wyborców, to odbędzie się ponowne głosowanie w dniu 24 maja 2015 r. Wyboru będziemy dokonywać spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymają największą liczbę głosów.

Protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Protest może być wnoszony z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczącego głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wyniki wyborów. Protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego.

Wszyscy wyborcy oczekują od organów wyborczych i administracji wyborczej działań zgodnych z przepisami Kodeksu wyborczego, co wpłynie na wyeliminowanie wszelkich nieprawidłowości w dniu głosowania.

KARTA DO GŁOSOWANIA

w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 maja 2015 r.

Kandydaci na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

01. BRAUN Grzegorz Michał
02. DUDA Andrzej Sebastian
03. JARUBAS Adam Sebastian
04. KOMOROWSKI Bronisław Maria
05. KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard
06. KOWALSKI Marian Janusz
07. KUKIZ Paweł Piotr
08. OGÓREK Magdalena Agnieszka
09. PALIKOT Janusz Marian
10. TANAJNO Paweł Jan
11. WILK Jacek

INFORMACJA

Głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając w kratce z lewej strony obok jego nazwiska znak "x" (dwie przecinające się linie w obrębie kratki). Postawienie znaku "x" przy nazwisku więcej niż jednego kandydata lub niepostawienie znaku "x" przy żadnym z nazwisk kandydatów, powoduje nieważność głosu.

WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

**PROTOKÓŁ O WYNIKACH GŁOSOWANIA
W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PRZEPROWADZONEGO W DNIU 10 MAJA 2015 R.**

1. Wyniki głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła w dniu 11 maja 2015 r.
2. Głosowanie przeprowadzono w 27 817 obwodach głosowania.
3. Na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania:

a) Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania	3	0	6	8	8	5	7	0
b) Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	1	4	9	9	3	4	6	8
c) Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika	*	*	*	*	5	9	5	6
d) Liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania	*	*	1	2	8	0	8	6
e) Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze	*	*	*	4	2	8	1	4
f) Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	*	*	*	3	5	0	5	3
g) Liczba kart nieważnych	*	*	*	*	1	4	8	8
h) Liczba kart ważnych	1	5	0	2	3	8	8	6
i) Liczba głosów nieważnych	*	*	1	2	4	9	5	2
j) Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów	1	4	8	9	8	9	3	4

- k) poszczególni kandydaci otrzymali następującą liczbę ważnych głosów:

Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Liczba głosów ważnych							
		*	*	1	2	4	1	3	2
1.	BRAUN Grzegorz Michał	*	*	1	2	4	1	3	2
2.	DUDA Andrzej Sebastian	*	5	1	7	9	0	9	2
3.	JARUBAS Adam Sebastian	*	*	2	3	8	7	6	1
4.	KOMOROWSKI Bronisław Maria	*	5	0	3	1	0	6	0
5.	KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard	*	*	4	8	6	0	8	4
6.	KOWALSKI Marian Janusz	*	*	*	7	7	6	3	0

7.	KUKIZ Paweł Piotr	*	3	0	9	9	0	7	9
8.	OGÓREK Magdalena Agnieszka	*	*	3	5	3	8	8	3
9.	PALIKOT Janusz Marian	*	*	2	1	1	2	4	2
10.	TANAJO Paweł Jan	*	*	*	2	9	7	8	5
11.	WILK Jacek	*	*	*	6	8	1	8	6
Razem		1	4	8	9	8	9	3	4

4. Zarzuty mężów zaufania:
załącznik do protokołu

.....
.....
.....

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie Komisji:

- 1) Wojciech Hermeliński - Przewodniczący
(nazwisko i imię — stanow. funkcja w Komisji)
 - 2) Wiesław Kozielowicz - Zastępca Przewodniczącego.....
 - 3) Sylwester Marciniak - Zastępca Przewodniczącego.....
- Członkowie:
- 4) Wiesław Błuś
 - 5) Zbigniew Cieślak
 - 6) Arkadiusz Despot-Mładanowicz.....
 - 7) Wojciech Kręcisz
 - 8) Janusz Niemcewicz
 - 9) Krzysztof Strzelczyk

(podpis)
Marciniak
W. Błuś
Z. Cieślak
W. Kozielowicz
W. Hermeliński
K. Strzelczyk

Załączniki do protokołu:

1. „Zestawienie zbiorczych wyników głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 maja 2015 r.”
2. „Zestawienie zbiorczych wyników głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 maja 2015 r.”

**OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 11 maja 2015 r.

**o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r.**

Na podstawie art. 318 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 10 maja 2015 r.

Rozdział 1.

Wyniki głosowania i wynik wyborów

1. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, ustaliła następujące wyniki głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:
 - 1) głosowanie przeprowadzono w 27 817 obwodach głosowania;
 - 2) liczba wyborców uprawnionych do głosowania wyniosła 30 688 570;
 - 3) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wyniosła 14 993 468;
w tym:
 - a) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika wyniosła 5 956,
 - b) liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania wyniosła 128 086;
 - 4) liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze wyniosła 42 814;
 - 5) liczba otrzymanych kopert zwrotnych wyniosła 35 053;
 - 6) liczba kart nieważnych wyniosła 1 488;
 - 7) liczba kart ważnych wyniosła 15 023 886;
 - 8) frekwencja wyniosła 48,96 %;
 - 9) liczba oddanych głosów wyniosła 15 023 886;
 - 10) liczba głosów nieważnych wyniosła 124 952, tj. 0,83 %;
 - 11) liczba głosów ważnych oddanych na wszystkich kandydatów wyniosła 14 898 934 tj. 99,17 %.
2. Większość wymagana dla wyboru Prezydenta (więcej niż połowa głosów ważnych) wynosi 7 449 468 głosów.
3. Poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby ważnych głosów:
 - 1) BRAUN Grzegorz Michał 124 132 głosów, tj. 0,83% liczby głosów ważnych;
 - 2) DUDA Andrzej Sebastian 5 179 092 głosów, tj. 34,76% liczby głosów ważnych;
 - 3) JARUBAS Adam Sebastian 238 761 głosów, tj. 1,60% liczby głosów ważnych;
 - 4) KOMOROWSKI Bronisław Maria 5 031 060 głosów, tj. 33,77% liczby głosów ważnych;
 - 5) KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard 486 084 głosów, tj. 3,26% liczby głosów ważnych;
 - 6) KOWALSKI Marian Janusz 77 630 głosów, tj. 0,52% liczby głosów ważnych;
 - 7) KUKIZ Paweł Piotr 3 099 079 głosów, tj. 20,80% liczby głosów ważnych;
 - 8) OGÓREK Magdalena Agnieszka 353 883 głosów, tj. 2,38% liczby głosów ważnych;
 - 9) PALIKOT Janusz Marian 211 242 głosów, tj. 1,42% liczby głosów ważnych;
 - 10) TANAJNO Paweł Jan 29 785 głosów, tj. 0,20% liczby głosów ważnych;
 - 11) WILK Jacek 68 186 głosów, tj. 0,46% liczby głosów ważnych.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

4. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, iż spośród 11 kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej żaden nie otrzymał więcej niż połowy głosów ważnych i – stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 292 § 1 Kodeksu wyborczego – w dniu 24 maja 2015 r. przeprowadzone zostanie ponowne głosowanie.
5. W ponownym głosowaniu na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyboru dokonuje się spośród dwóch następujących kandydatów, którzy w głosowaniu w dniu 10 maja 2015 r. otrzymali kolejno największą liczbę głosów:
 - 1) DUDA Andrzej Sebastian;
 - 2) KOMOROWSKI Bronisław Maria.

Rozdział 2 Zbiorcze wyniki głosowania

1. Zestawienie zbiorczych wyników głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 1 do obwieszczenia.
2. Zestawienie zbiorczych wyników głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 2 do obwieszczenia

*Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej*

Wojciech Hermeliński

*Zastępcy Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej*

Wiesław Kozielowicz

Sylwester Marciniak

*Członkowie
Państwowej Komisji Wyborczej*
Wiesław Błuś

Zbigniew Cieślak

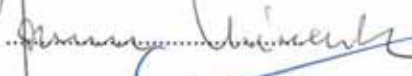
Arkadiusz Despot-Mładanowicz

Wojciech Kręcisz

Janusz Niemcewicz

Krzysztof Strzelczyk

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponowne głosowanie w dniu 24 maja 2015 r.

Kandydaci na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

01. DUDA Andrzej Sebastian

02. KOMOROWSKI Bronisław Maria

INFORMACJA

Głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając w kratce z lewej strony obok jego nazwiska znak "x" (dwie przecinające się linie w obrębie kratki). Postawienie znaku "x" przy nazwisku więcej niż jednego kandydata lub niepostawienie znaku "x" przy żadnym z nazwisk kandydatów, powoduje nieważność głosu.

PONOWNE

WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

PROTOKÓŁ O WYNIKACH GŁOSOWANIA
W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PRZEPROWADZONEGO W DNIU 24 MAJA 2015 R.

1. Wyniki głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła dnia 25 maja 2015 r.
2. Głosowanie przeprowadzono w 27 817 obwodach głosowania.
3. Na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania:

1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania	3	0	7	0	9	2	8	1
2) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	1	6	9	5	6	6	1	5
3) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika	*	*	*	*	8	9	8	1
4) liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania	*	*	2	5	7	7	1	9
5) liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze	*	*	*	5	6	8	4	5
6) liczba otrzymanych kopert zwrotnych	*	*	*	4	0	7	2	0
7) liczba kart nieważnych	*	*	*	*	1	0	3	6
8) liczba kart ważnych	1	6	9	9	3	1	6	9
9) liczba głosów nieważnych	*	*	2	5	0	2	3	1
10) liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów	1	6	7	4	2	9	3	8

11) poszczególni kandydaci otrzymali następującą liczbę ważnych głosów:

Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Liczba głosów ważnych							
		*	8	6	3	0	6	2	7
1.	DUDA Andrzej Sebastian	*	8	6	3	0	6	2	7
2.	KOMOROWSKI Bronisław Maria	*	8	1	1	2	3	1	1
Razem		1	6	7	4	2	9	3	8

4. Zarzuty mężów zaufania:

brak

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie Komisji:

Przewodniczący:

1) Wojciech Hermeliński

Zastępcy Przewodniczącego:

2) Wiesław Kozielowicz

3) Sylwester Marciniak

Członkowie:

4) Wiesław Błuś

5) Zbigniew Cieślak

6) Arkadiusz Despot-Mładanowicz

7) Wojciech Kręcisz

8) Janusz Niemcewicz

9) Krzysztof Strzelczyk

Załączniki do protokołu:

1. „Zestawienie zbiorczych wyników ponownego głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 maja 2015 r.”
2. „Zestawienie zbiorczych wyników ponownego głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 maja 2015 r.”

**OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 25 maja 2015 r.

o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 319 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki ponownego głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych 10 maja 2015 r. oraz 24 maja 2015 r.

Rozdział 1.

Wyniki ponownego głosowania i wynik wyborów

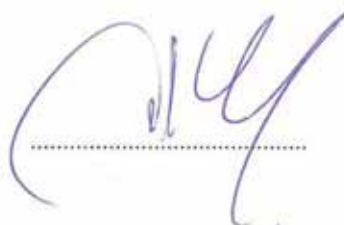
1. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, ustaliła następujące wyniki ponownego głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:
 - 1) głosowanie przeprowadzono w 27 817 obwodach głosowania;
 - 2) liczba wyborców uprawnionych do głosowania wyniosła 30 709 281;
 - 3) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wyniosła 16 956 615;
w tym:
 - a) liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika wyniosła 8 981,
 - b) liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania wyniosła 257 719;
 - 4) liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze wyniosła 56 845;
 - 5) liczba otrzymanych kopert zwrotnych wyniosła 40 720;
 - 6) liczba kart nieważnych wyniosła 1 036;
 - 7) liczba kart ważnych wyniosła 16 993 169;
 - 8) frekwencja wyniosła 55,34 %;
 - 9) liczba oddanych głosów wyniosła 16 993 169;
 - 10) liczba głosów nieważnych wyniosła 250 231, tj. 1,47 %;
 - 11) liczba głosów ważnych oddanych na wszystkich kandydatów wyniosła 16 742 938 tj. 98,53 %.
2. Poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby ważnych głosów:
 - 1) DUDA Andrzej Sebastian 8 630 627 głosów, tj. 51,55% liczby głosów ważnych;
 - 2) KOMOROWSKI Bronisław Maria 8 112 311 głosów, tj. 48,45% liczby głosów ważnych.
3. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, iż w ponownym głosowaniu w dniu 24 maja 2015 r., spośród dwóch kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej więcej głosów otrzymał i — stosownie do art. 127 ust. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 292 § 4 Kodeksu wyborczego — na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej został wybrany **DUDA Andrzej Sebastian**.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

Rozdział 2
Zbiornce wyniki glosowania

1. Zestawienie zbiorczych wyników ponownego glosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 1 do obwieszczenia.
2. Zestawienie zbiorczych wyników ponownego glosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 2 do obwieszczenia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej
Wojciech Hermeliński

Zastępcy Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej
Wiesław Koziulewicz

Sylwester Marciniak

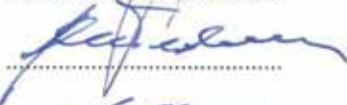
Członkowie
Państwowej Komisji Wyborczej
Wiesław Błuś

Zbigniew Cieślak

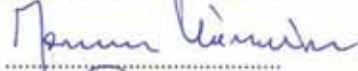
Arkadiusz Despot-Mładanowicz

Wojciech Kręcisz

Janusz Niemcewicz

Krzysztof Strzelczyk

.....*)

WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 1 1 w Zamościu

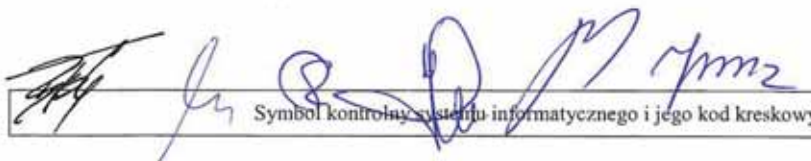
**PROTOKÓŁ ZBIORCZYCH WYNIKÓW GŁOSOWANIA
W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PRZEPROWADZONEGO W DNIU 10 maja 2015r.**

Zbiorcze wyniki głosowania Komisja ustaliła w dniu 11 maja 2015 r.

I.

Głosowanie przeprowadzono w 455^{*)} obwodach głosowania i na podstawie protokołów głosowania otrzymanych od wszystkich obwodowych komisji wyborczych na obszarze należącym do jej właściwości Okręgowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania:

1	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania	*	3	9	0	8	9	7
2	Liczba otrzymanych przez obwodowe komisje wyborcze kart do głosowania	*	3	3	9	0	0	6
3	Nie wykorzystano kart do głosowania	*	1	5	7	5	4	1
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	*	1	8	1	4	9	2
5	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika	*	*	*	*	1	3	6
6	Liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania	*	*	*	1	0	4	8
7	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze	*	*	*	*	*	5	9
8	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	*	*	*	*	*	5	6
8a	Liczba kopert zwrotnych, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu	*	*	*	*	*	*	1
8b	Liczba kopert zwrotnych, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę	*	*	*	*	*	*	0
8c	Liczba kopert zwrotnych, w których nie było koperty na kartę do głosowania	*	*	*	*	*	*	0
8d	Liczba kopert zwrotnych, w których znajdowała się niezaklejona koperta na kartę do głosowania	*	*	*	*	*	*	0
8e	Liczba kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny	*	*	*	*	*	5	5

 Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

9	Liczba kart wyjętych z urny	*	1	8	1	5	0	7
9a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na kary do głosowania	*	*	*	*	*	5	5
10	Liczba kart nieważnych	*	*	*	*	*	1	3
11	Liczba kart ważnych	*	1	8	1	4	9	4
12	Liczba głosów nieważnych	*	*	*	1	1	3	6
13	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów	*	1	8	0	3	5	8

II.

14. Na poszczególnych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oddano następujące liczby głosów ważnych:

Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Liczba głosów ważnych						
1.	BRAUN Grzegorz Michał	*	*	*	1	7	9	7
2.	DUDA Andrzej Sebastian	*	*	8	7	7	1	3
3.	JARUBAS Adam Sebastian	*	*	*	4	7	1	7
4.	KOMOROWSKI Bronisław Maria	*	*	3	3	9	6	0
5.	KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard	*	*	*	5	0	9	0
6.	KOWALSKI Marian Janusz	*	*	*	1	4	3	1
7.	KUKIZ Paweł Piotr	*	*	3	8	0	5	0
8.	OGÓREK Magdalena Agnieszka	*	*	*	3	8	2	0
9.	PALIKOT Janusz Marian	*	*	*	2	8	7	8
10.	TANAJNO Paweł Jan	*	*	*	*	1	9	0
11.	WILK Jacek	*	*	*	*	7	1	2
	Razem	*	1	8	0	3	5	8

Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

III UWAGI I ADNOTACJE

15. Komisja stwierdza, że nie otrzymała w ciągu 24 godzin od zakończenia głosowania wyników głosowania z następujących obwodów głosowania utworzonych za granicą/na polskich statkach morskich:

Obwód nr..... z siedzibą

Obwód nr..... z siedzibą

tj. łącznie z.....obwodów głosowania. Przyczyną nieuzyskania wyników głosowania było:

.....

.....

Zgodnie z art. 314 § 2 Kodeksu wyborczego głosowanie w tych obwodach uznaje się za niebyłe i w związku z tym obwody te nie zostały wykazane w liczbie obwodów, w których przeprowadzone głosowanie.

16. ^{***}) W trakcie głosowania wydano następujące zarządzenia; jeżeli nie wydano, wpisać „brak zarządzeń”:

Brak zarządzeń

.....

17. ^{***}) Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów ^{****}); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów” lub „brak mężów zaufania”:

Brak zarzutów

.....

18. ^{***}) Adnotacja o wniesieniu uwag przez członków Komisji z wymienieniem konkretnych zarzutów ^{****}); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”:

Brak zarzutów

.....

19. ^{***}) Inne uwagi; jeżeli nie ma, wpisać „brak uwag”:

Brak uwag

.....

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie Komisji:

- 1) Bodys Teresa Renata- Przewodnicząca Komisji
- 2) Kusz Krzysztof Lesław – Zastępca Przewodniczącej
- 3) Szafraniuk Ewa- Zastępca Przewodniczącej
- 4) Baran Jolanta Joanna – Członek Komisji
- 5) Bizior Lidia Barbara – Członek Komisji
- 6) Żukowska Sylwia- Członek Komisji

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

PONOWNE^{*)}

WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 1 1 w Zamościu

**PROTOKÓŁ ZBIORCZYCH WYNIKÓW GŁOSOWANIA
W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PRZEPROWADZONEGO W DNIU 24 maja 2015r.**

Zbiorcze wyniki głosowania Komisja ustaliła w dniu 25 maja 2015 r.

I.

Głosowanie przeprowadzono w 455^{*)} obwodach głosowania i na podstawie protokołów głosowania otrzymanych od wszystkich obwodowych komisji wyborczych na obszarze należącym do jej właściwości Okręgowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania:

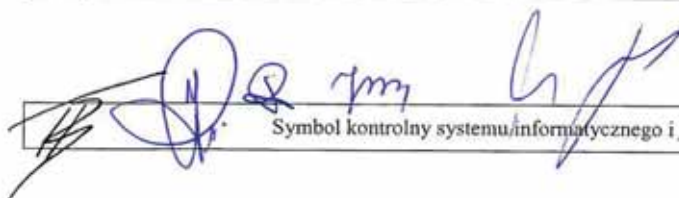
1	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania	*	3	8	9	0	2	2
---	--	---	---	---	---	---	---	---

2	Liczba otrzymanych przez obwodowe komisje wyborcze kart do głosowania	*	3	3	8	9	1	5
3	Nie wykorzystano kart do głosowania	*	1	3	8	7	0	2
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	*	2	0	0	2	1	3

5	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika	*	*	*	*	2	2	1
---	--	---	---	---	---	---	---	---

6	Liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania	*	*	*	2	6	6	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---

7	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze	*	*	*	*	*	6	3
8	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych	*	*	*	*	*	4	9
8a	Liczba kopert zwrotnych, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu	*	*	*	*	*	*	2
8b	Liczba kopert zwrotnych, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę	*	*	*	*	*	*	1
8c	Liczba kopert zwrotnych, w których nie było koperty na kartę do głosowania	*	*	*	*	*	*	0
8d	Liczba kopert zwrotnych, w których znajdowała się niezaklejona koperta na kartę do głosowania	*	*	*	*	*	*	0
8e	Liczba kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny	*	*	*	*	*	4	4

Symbol kontrolny systemu/informatycznego i jego kod kreskowy

9	Liczba kart wyjętych z urny	*	2	0	0	2	4	8
9a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania	*	*	*	*	*	4	4
10	Liczba kart nieważnych	*	*	*	*	*	*	2
11	Liczba kart ważnych	*	2	0	0	2	4	6
12	Liczba głosów nieważnych	*	*	*	2	2	4	9
13	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów	*	1	9	7	9	9	7

II.

14. Na poszczególnych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oddano następujące liczby głosów ważnych:

Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Liczba głosów ważnych						
1.	DUDA Andrzej Sebastian	*	1	4	3	0	9	6
2.	KOMOROWSKI Bronisław Maria	*	*	5	4	9	0	1
	Razem	*	1	9	7	9	9	7

III. UWAGI I ADNOTACJE

15. Komisja stwierdza, że nie otrzymała w ciągu 24 godzin od zakończenia głosowania wyników głosowania z następujących obwodów głosowania utworzonych za granicą/na polskich statkach morskich:

Obwód nr z siedzibą

Obwód nr z siedzibą

tj. łącznie z obwodów głosowania. Przyczyną nieuzyskania wyników głosowania było:

.....

.....

Zgodnie z art. 314 § 2 Kodeksu wyborczego głosowanie w tych obwodach uznaje się za niebyłe i w związku z tym obwody te nie zostały wykazane w liczbie obwodów, w których przeprowadzono głosowanie.

16.*** W trakcie głosowania wydano następujące zarządzenia; jeżeli nie wydano, wpisać „brak zarządzeń”:

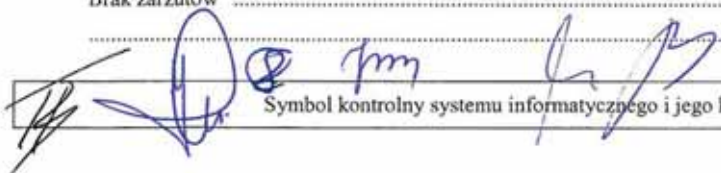
Brak zarządzeń

.....

17.*** Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów***; jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów” lub „brak mężów zaufania”:

Brak zarzutów

.....

 Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

18.^{***} Adnotacja o wniesieniu uwag przez członków Komisji z wymienieniem konkretnych zarzutów^{****}; jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”:

Brak zarzutów

19.^{***} Inne uwagi; jeżeli nie ma, wpisać „brak uwag”:

Brak uwag

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie Komisji:

- 1) Bodys Teresa Renata - Przewodnicząca Komisji
- 2) Kusz Krzysztof Lesław – Zastępca Przewodniczącej
- 3) Szafraniuk Ewa - Zastępca Przewodniczącej
- 4) Baran Jolanta Joanna – Członek Komisji
- 5) Bizior Lidia Barbara – Członek Komisji
- 6) Żukowska Sylwia - Członek Komisji

.....
Ewa Szafraniuk
Jolanta Baran
Lidia Bizior
Sylwia Żukowska

^{*)} W ponownym głosowaniu wpisać wyraz „PONOWNE”.

^{**)} Jeżeli Komisja nie otrzymała wyników głosowania ze wszystkich obwodów utworzonych na statkach lub za granicą, należy wpisać liczbę obwodów głosowania pomijając liczbę obwodów wymienionych w pkt 15, z których nie otrzymano protokołów, podając ewentualną przyczynę.

^{***)} Jeżeli treść dotycząca danego punktu protokołu nie mieści się na formularzu, należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając to w odpowiednim punkcie protokołu.

^{****)} W razie zgłoszenia uwag przez mężów zaufania lub członków Komisji, stanowisko Komisji wobec zarzutów należy dołączyć do protokołu.

Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

**Wyniki procentowe na poszczególnych kandydatów w wyborach Prezydenta RP
w dniu 24.05.2015 r. z terenu działania
Komisarza Wyborczego w Zamościu**

Gmina	Andrzej Sebastian Duda	Bronisław Maria Komorowski
m. Biłgoraj	64,27%	35,73%
gm. Aleksandrów	83,43%	16,57%
gm. Biłgoraj	82,08%	17,92%
gm. Biszczka	81,97%	18,03%
gm. Frampol	78,77%	21,23%
gm. Goraj	84,81%	15,19%
gm. Józefów	65,33%	34,67%
gm. Księżpol	81,84%	18,16%
gm. Łukowa	80,52%	19,48%
gm. Obsza	81,64%	18,36%
gm. Potok Górny	87,02%	12,98%
gm. Tarnogród	76,10%	23,90%
gm. Terespol	76,35%	23,65%
gm. Turobin	81,61%	18,39%
m. Hrubieszów	58,05%	41,95%
gm. Dolhobyczów	69,08%	30,92%
gm. Horodło	65,55%	34,45%
gm. Hrubieszów	70,95%	29,05%
gm. Mircze	65,81%	34,19%
gm. Trzeszczany	73,87%	26,13%
gm. Uchanie	75,60%	24,40%
gm. Werbkowice	74,44%	25,56%
gm. Batorz	86,34%	13,66%
gm. Chrzanów	95,08%	4,92%
gm. Dzwola	90,97%	9,03%
gm. Godziszów	94,20%	5,80%
gm. Janów Lubelski	77,22%	22,78%
gm. Modliborzyce	79,97%	20,03%
gm. Potok Wielki	83,25%	16,75%
m. Tomaszów Lubelski	62,76%	37,24%
gm. Bełzec	68,87%	31,13%
gm. Jarczów	78,24%	21,76%
gm. Krynice	75,60%	24,40%
gm. Lubycza Królewska	63,06%	36,94%
gm. Łaszczów	71,17%	28,83%
gm. Rachanie	78,65%	21,35%
gm. Susiec	76,97%	23,03%
gm. Tarnawatka	79,40%	20,60%
gm. Telatyn	73,72%	26,28%
gm. Tomaszów Lubelski	75,19%	24,81%
gm. Tyszowce	76,73%	23,27%
gm. Ulhówek	71,30%	28,70%
gm. Adamów	79,75%	20,25%
gm. Grabowiec	75,64%	24,36%
gm. Komarów-Osada	69,34%	30,66%
gm. Krasnobród	80,90%	19,10%
gm. Łabunie	82,70%	17,30%
gm. Miączyn	70,14%	29,86%
gm. Nielisz	75,64%	24,36%
gm. Radecznica	82,54%	17,46%
gm. Sitno	79,39%	20,61%
gm. Skierbieszów	76,89%	23,11%
gm. Stary Zamość	73,95%	26,05%
gm. Sułów	78,83%	21,17%
gm. Szczepieszyn	74,81%	25,19%
gm. Zamość	71,03%	28,97%
gm. Zwierzyniec	64,96%	35,04%
m. Zamość	58,04%	41,96%
RAZEM	72,27%	27,73%

Opracował: Stanisław Hulak

**Zestawienie Frekwencji w Wyborach Prezydenta RP 2015
z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu**

Gmina	I Tura – 10.05.2015			II Tura – 24.05.2015		
	według stanu na godzinę			według stanu na godzinę:		
	12.00	17.00	21.00	12.00	17.00	21.00
	%	%	%	%	%	%
m. Biłgoraj	16,17%	35,97%	52,20%	16,33%	38,28%	55,38%
gm. Aleksandrów	12,31%	35,13%	47,12%	14,81%	39,15%	54,32%
gm. Biłgoraj	16,46%	36,73%	49,05%	19,33%	42,37%	54,33%
gm. Biszczka	16,59%	35,66%	46,45%	19,64%	39,13%	49,48%
gm. Frampol	13,13%	33,40%	45,67%	14,77%	39,00%	51,69%
gm. Goraj	17,84%	36,24%	47,13%	20,54%	40,98%	51,75%
gm. Józefów	12,21%	29,43%	41,41%	14,71%	35,39%	47,03%
gm. Księżpol	13,71%	35,17%	47,82%	15,06%	36,09%	51,71%
gm. Łukowa	13,48%	34,30%	45,81%	17,07%	42,36%	55,62%
gm. Obsza	13,57%	33,65%	45,76%	17,32%	40,27%	51,75%
gm. Potok Górny	15,57%	38,36%	49,47%	16,42%	40,83%	55,18%
gm. Tarnogród	16,28%	36,83%	49,30%	17,53%	42,93%	54,66%
gm. Terespol	13,79%	31,76%	42,88%	18,28%	35,99%	48,78%
gm. Turobin	18,23%	34,43%	48,85%	22,29%	44,36%	57,46%
m. Hrubieszów	16,33%	33,96%	46,30%	17,27%	36,66%	50,32%
gm. Dołhobyczów	13,91%	32,45%	38,68%	15,64%	33,84%	41,34%
gm. Horodło	12,52%	27,94%	37,34%	12,54%	31,80%	40,67%
gm. Hrubieszów	16,62%	32,53%	40,46%	19,05%	35,47%	43,99%
gm. Mircze	14,47%	30,70%	38,20%	16,55%	33,68%	43,01%
gm. Trzeszczany	15,17%	32,64%	40,08%	17,36%	35,77%	44,45%
gm. Uchanie	15,25%	32,67%	41,59%	18,98%	37,75%	47,41%
gm. Werbkowice	15,25%	31,60%	41,37%	15,09%	35,23%	46,43%
gm. Batorz	19,24%	40,44%	54,58%	21,86%	43,76%	60,54%
gm. Chrzanów	22,75%	47,92%	59,59%	25,16%	55,77%	66,69%
gm. Dzwola	20,40%	41,66%	55,45%	19,59%	46,20%	61,08%
gm. Godziszów	29,89%	51,89%	63,31%	33,31%	58,25%	71,17%
gm. Janów Lubelski	19,07%	38,89%	52,64%	21,00%	43,37%	58,27%
gm. Modliborzyce	18,51%	33,30%	46,51%	20,16%	41,64%	53,23%
gm. Potok Wielki	15,38%	31,46%	42,71%	17,18%	40,51%	52,70%
m. Tomaszów Lubelski	17,27%	36,44%	49,85%	16,46%	39,79%	53,74%
gm. Bełzec	15,07%	33,30%	45,83%	16,24%	31,84%	45,24%
gm. Jarczów	18,14%	39,01%	46,04%	21,72%	41,95%	49,57%
gm. Krynice	19,58%	36,68%	45,88%	20,22%	40,34%	51,43%
gm. Lubycza Królewska	11,90%	27,19%	35,31%	12,88%	29,09%	38,27%
gm. Łaszczów	15,30%	32,20%	40,33%	19,82%	39,52%	48,55%
gm. Rachanie	17,98%	34,94%	44,16%	18,98%	39,71%	49,48%
gm. Susiec	14,65%	32,32%	44,50%	15,51%	37,28%	50,08%
gm. Tarnawatka	16,32%	32,94%	45,16%	17,71%	41,46%	50,87%
gm. Telatyn	20,07%	37,95%	44,26%	19,64%	38,78%	46,06%
gm. Tomaszów Lubelski	15,82%	34,01%	46,26%	17,36%	37,54%	50,08%
gm. Tyszowce	15,52%	32,62%	42,27%	16,29%	36,40%	47,07%
gm. Ulhówek	14,55%	30,23%	36,31%	16,55%	33,72%	39,97%
gm. Adamów	13,57%	31,44%	42,27%	17,84%	40,72%	50,23%
gm. Grabowiec	17,01%	31,12%	37,61%	18,53%	35,66%	43,22%
gm. Komarów-Osada	19,74%	40,23%	49,67%	23,32%	45,52%	56,83%
gm. Krasnobród	17,76%	35,99%	50,10%	23,31%	41,89%	55,27%
gm. Łabunie	16,46%	38,94%	52,01%	21,42%	39,99%	56,36%
gm. Miączyn	14,11%	31,56%	38,70%	18,14%	36,31%	44,64%
gm. Nielisz	11,33%	28,05%	39,13%	14,85%	35,28%	45,92%
gm. Radecznica	16,82%	35,21%	43,00%	19,89%	38,74%	48,04%
gm. Sitno	17,02%	38,35%	47,96%	20,08%	41,38%	52,41%
gm. Skierbieszów	20,12%	36,81%	45,05%	21,07%	41,56%	50,89%
gm. Stary Zamość	17,43%	37,94%	48,98%	20,30%	43,45%	55,06%
gm. Sułów	12,27%	30,57%	38,87%	15,40%	33,47%	44,98%
gm. Szczebrzeszyn	15,20%	30,66%	41,79%	15,14%	34,47%	47,51%
gm. Zamość	15,80%	36,70%	49,55%	17,94%	40,21%	54,02%
gm. Zwierzyniec	13,45%	29,48%	40,00%	16,65%	35,96%	47,11%
m. Zamość	15,65%	34,74%	48,51%	16,90%	37,59%	53,18%
RAZEM	16,15%	34,77%	46,43%	17,94%	38,87%	51,47%

Opracował: Stanisław Hulak

Działalność finansowa komitetów wyborczych z wyborów samorządowych 2014 r.

Wydatki związane z organizacją i przeprowadzaniem wyborów w Polsce pokrywane są z budżetu państwa z rezerwy celowej. Natomiast wydatki ponoszone przez komitety wyborcze, związane z wyborami, pokrywane są z własnych źródeł każdego komitetu wyborczego a sposób pozyskiwania jak i wydatkowania przez komitety wyborcze środków finansowych poddany został ścisłej regulacji Kodeksu wyborczego w art. 125 - 151.

Na komitetach wyborczych ciąży obowiązek składania Państwowej Komisji Wyborczej lub właściwemu komisarzowi wyborczemu - sprawozdań o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych w terminie trzech miesięcy od dnia przeprowadzenia wyborów, w których komitet wyborczy uczestniczył jako podmiot wyborczy.

Organy wyborcze zobowiązane są w terminie 6 miesięcy licząc od daty złożenia sprawozdania sprawdzić prawidłowość prowadzonej gospodarki finansowej i wydać stosowną decyzję.

W myśl art. 144 Kodeksu wyborczego organ wyborczy orzeka o:

- przyjęciu sprawozdania bez zastrzeżeń,
- przyjęciu sprawozdania wskazując na jego uchybienia,
- odrzuceniu sprawozdania.

Z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu z wyborów samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 roku obowiązek przedłożenia sprawozdań ciążył na 252 komitetach wyborczych, które łącznie pozyskały środki finansowe w kwocie 486 973,81 zł.

Jeden z komitetów wyborczych do chwili obecnej nie złożył wymaganego sprawozdania oraz jeden komitet nie dochował ustawowego terminu składając sprawozdanie finansowe z uchybieniem terminu.

Komisarz Wyborczy w Zamościu przyjął bez zastrzeżeń 204 sprawozdania finansowe, 39 sprawozdań zostało przyjętych z zastrzeżeniami, 7 sprawozdań finansowych zostało odrzuconych. W 10 przypadkach Komisarz Wyborczy orzekł o istnieniu przesłanek do stwierdzenia przypadku korzyści majątkowych na rzecz Skarbu Państwa.

Analiza przedłożonych sprawozdań finansowych przez komitety wyborcze z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu wskazuje, że kwota podlegająca przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa wynosi łącznie 5 108,40 zł.

W 30 przypadkach Komisarz orzekł o przekazaniu środków finansowych na cele instytucji pożytku publicznego. Łącznie kwota podlegająca przekazaniu na powyższy cel wyniosła 2 767,88 zł.

W 6 przypadkach Komisarz Wyborczy w Zamościu złożył zawiadomienie do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia czynu karalnego wyborczego przewidzianego w art. 506 - 509 Kodeksu wyborczego.

Lp.	Jednostka	Lp.	Nazwa komitetu wyborczego	Imię i nazwisko pełnomocnika	Data wpływu sprawozdania finansowego	Postanowienie Komisarza Wyborczego w Zamościu	
						Numer i data postanowienia	Rozstrzygnięcie
1.	Miasto Biłgoraj	1.	KWW Piotra Szeliga Razem dla Biłgoraja	Marcin Karol Holko	25.02.2015	Nr 3/209/15 z dnia 30.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia naruszenie art. 142 § 1 k.w. Odrzucone (naruszenie art. 129 § 2 pkt. 2 k.w.)
		2.	KWW Janusza Rosłana	Jan Bolesław Skrok	15.01.2015	Nr 3/241/15 z dnia 23.04.2015	
		3.	KWW Krzysztofa Żbikowskiego	Jerzy Józef Cios	15.01.2015	Nr 3/167/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 1 k.w.)
2.	Miasto i Gmina Frampol	1.	KWW Zgoda i Przyszłość	Janusz Ciesiewski	18.02.2015	Nr 3/232/15 z dnia 15.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Teodorówka	Marta Sędzin	03.02.2015	Nr 3/14/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Gmina Mieszkańcom	Irena Zdunek	14.01.2015	Nr 3/207/15 z dnia 30.03.2015	Odrzucone (naruszenie art. 129 § 2 pkt. 2 k.w.)
3.	Miasto i Gmina Józefów	1.	KWW Towarzystwo Przyjaciół Józefowa	Sławomir Lefanowicz	03.02.2015	Nr 3/18/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Józefowska Inicjatywa Samorządowa	Maria Ewa Kowal	08.12.2014	Nr 3/19/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Miasta i Gminy Józefów	Tadeusz Gontarz	03.02.2015	Nr 3/17/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Sławomira Rogowskiego	Joanna Rogowska	16.02.2015	Nr 3/16/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
4.	Miasto i Gmina Tarnogród	1.	KWW „ Edukacja, Praca, Rozwój”	Maria Monika Mulawa	19.12.2014	Nr 3/1/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Wspólnie Tworzymy Gminę	Grzegorz Sikora	29.01.2015	Nr 3/2/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Aktywni	Tadeusz Adam Śmieciuch	10.02.2015	Nr 3/20/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
5.	Gmina Aleksandrów	1.	KWW Józefa Białego	Jadwiga Kołodziejczyk	23.01.2015	Nr 3/21/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
6.	Gmina Biłgoraj	1.	KWW Nasze Sołectwo	Henryk Edward Rzeźnik	09.02.2015	Nr 3/22/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW MR	Kamila Lachowska	04.02.2015	Nr 3/23/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
7.	Gmina Biszczka	1.	KWW Zbigniewa Pyczko	Aneta Pyczko	10.02.2015	Nr 3/220/15 z dnia 08.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 128 k.w)
8.	Gmina Goraj	1.	KWW OSP Goraj	Łukasz Gorzkowski	13.02.2015	Nr 3/25/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW „Wspólna Sprawa-Goraj”	Danuta Małysz	02.03.2015	Nr 3/233/15 z dnia 15.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Czas na zmiany w Goraju	Karolina Magdalena Gzik	13.02.2015	Nr 3/24/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Abr I	Jan Łuszczak	12.02.2015	Nr 3/28/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Lepsze Jutro Gminy Goraj	Robert Garbacz	12.02.2015	Nr 3/27/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Dymitr z Goraja	Monika Wlizio	04.02.2015	Nr 3/228/15 z dnia 14.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 1 k.w.)
9.	Gmina Księżpól	1.	KWW Jedność Gminy	Emilia Rębacz	06.02.2015	Nr 3/29/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Razem dla Gminy Księżpól	Krzysztof Michał Wryszcz	26.01.2015	Nr 3/178/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
10.	Gmina Łukowa	1.	KWW Strażak OSP	Leszek Osuch	02.02.2015	Nr 3/30/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Stanisława Kozyry	Wojciech Peć	16.12.2014	Nr 3/31/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		1.	KWW Gospodarna Gmina	Tomasz Piskorski	02.02.2015	Nr 3/32/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

11.	Gmina Obsza	2.	KWW „Przyjazna Gmina”	Dorota Kida	05.02.2015	Nr 3/164/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 128 k.w.)
12.	Gmina Potok Górny	1.	KWW Nasza Gmina Potok	Henryk Wawrzak	21.01.2015	Nr 3/202/15 z dnia 27.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		2.	KWW Strażak Potok	Jarosław Lipiec	30.01.2015	Nr 3/33/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
13.	Gmina Terespol	1.	KWW Wspólna Sprawa – Lepsze Jutro	Jolanta Strzałka	13.02.2015	Nr 3/201/15 z dnia 27.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Terespol – Nasza Mała Ojczyzna	Anna Alina Kapuśniak	20.01.2015	Nr 3/34/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Z nami więcej dla Gminy Terespol	Jan Sarnicki	04.02.2015	Nr 3/179/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
14.	Gmina Turobin	1.	KWW Eugeniusza Krukowskiego	Paweł Jonasz	22.01.2015	Nr 3/190/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.) na uchybienia
		2.	KWW Marka Majewskiego – jestem i będę dla Was	Mariola Pawlos-Lyczak	26.11.2014	Nr 3/3/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Adama Romańskiego	Bożena Teresa Romańska	12.02.2015	Nr 3/36/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Józefa Pawłasa	Joanna Pawlas	13.02.2015	Nr 3/35/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
15.	Miasto i Gmina Janów Lubelski	1.	KWW Mariana Grzegórskiego	Jerzy Stanisław Warchoł	11.12.2014	Nr 3/59/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Ochrona i Bezpieczeństwo Zdrowotne	Anna Kaproń	06.02.2015	Nr 3/54/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Równość Ponad Wszystko	Stanisław Matysiak	12.02.2015	Nr 3/53/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Anny Targońskiej	Agnieszka Helena Kulińska	05.02.2015	Nr 3/56/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Ruda	Elżbieta Wasilewska	28.01.2015	Nr 3/57/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Skuteczni i Zaangażowani dla Janowa Lub.	Anna Szmidt	23.01.2015	Nr 3/215/15 z dnia 07.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 7 k.w.)
		7.	KWW „Samorządni”	Elżbieta Krzysztoń	20.01.2015	Nr 3/58/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW „Janowiacy”	Weronika Sowa	05.02.2015	Nr 3/55/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
16.	Gmina Godziszów Miasto i Gmina Modliborzyce	1.	KWW Krzysztofa Wereskiego	Sławomir Kowalczyk	11.02.2015	Nr 3/60/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
1.		KWW „Straż”	Tomasz Kliza	02.03.2015	Nr 3/218/15 z dnia 08.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 128 k.w.)	
2.		KWW „Niezależni”	Bartłomiej Andrzej Gutek	12.02.2015	Nr 3/197/15 z dnia 26.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń	
17.	Gmina Potok Wielki	3.	KWW „Razem dla Gminy Modliborzyce”	Barbara Alicja Rogoża	16.02.2015	Nr 3/184/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 134 § 5 k.w.)
		1.	KWW Samorząd	Stanisław Stachyra	11.02.2015		
18.	Gmina Potok Wielki	2.	KWW Mieszkańcy są Najważniejsi	Edyta Nosal	13.02.2015	Nr 3/248/15 z dnia 18.06.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 134 § 5 k.w.)
		1.	KWW Moje Miasto Hrubieszów	Marek Słupny	23.01.2015	Nr 3/227/15 z dnia 14.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
19.	Miasto Hrubieszów	2.	KWW Marka Poznańskiego Nowoczesny Hrubieszów	Marzena Jurkiewicz	25.02.2015	Nr 3/235/15 z dnia 15.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Haliny Kowalczuk – Wspólna Przyszłość	Halina Kowalczuk	10.02.2015	Nr 3/204/15 z dnia 30.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art.142 § 1 oraz art. 138 § 4 k.w.)
		4.	KWW Tadeusza Garaja	Romuald Kaszyński	03.02.2015	Nr 3/165/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 134 § 5 k.w.)

	5.	KWW Inni	Sebastian Domaradzki			
	6.	KWW Odpowiedzialny Wybór	Hubert Mariusz Tarnowski	16.02.2015	Nr 3/236/15 z dnia 16.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 5 k.w.)
	7.	KWW Hrubieszów Moje Miasto	Krzysztof Skrok	16.02.2015	Nr 3/208/15 z dnia 30.03.2015	Przyjęte za wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 134 § 5 k.w.)
Gmina Dołhobyczów	1.	KWW Rozwojowa Gmina	Halina Pasieka	10.12.2014	Nr 3/42/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Razem	Renata Górka	09.01.2015	Nr 3/41/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	3.	KWW „Jedność”	Andrzej Józef Byra	28.01.2015	Nr 3/39/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	4.	KWW „Aktywni”	Danuta Władysława Antoniuk	16.02.2015	Nr 3/37/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	5.	KWW „PSD” Pogranicze Samorząd Demokracja	Aleksander Iwicki	31.03.2015	Nr 3/240/15 z dnia 20.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	6.	KWW „Jesteśmy Niezależni”	Stanisław Barchacki	16.02.2015	Nr 3/38/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	7.	KWW Piotra Nikodem	Piotr Nikodem	23.01.2015	Nr 3/40/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Gmina Horodło	1.	KWW Nasza Gmina Horodło	Jerzy Jan Błaziak	05.02.2015	Nr 3/191/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
Gmina Hrubieszów	1.	KWW „Razem Łatwiej”	Irena Czerwińska	04.02.2015	Nr 3/187/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Gmina Mircze	1.	KWW Michała Szczura	Michał Szczur	02.12.2014	Nr 3/44/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Sławomira Marciniuka „ Wspólna”	Sabina Wąsiel - Kot	26.01.2015	Nr 3/188/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	3.	KWW Adama Kostrubca	Adam Kostrubiec	08.01.2015	Nr 3/43/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Gmina Trzeszczany	1.	KWW Nasza Gmina Trzeszczany`	Barbara Kutera	30.12.2014	Nr 3/45/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Sprawiedliwe i Lepsze Jutro	Agata Czarnota	22.12.2014	Nr 3/4/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Gmina Uchanie	1.	KWW Razem dla Gminy Uchanie	Martyna Strycharczuk – Jędruszczak	16.02.2015	Nr 3/231/15 z dnia 15.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Nowa Szansa	Justyna Maria Wlizło	16.01.2015	Nr 3/186/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Gmina Werbkowice	1.	KWW Stanisława Luchowskiego	Artur Letnianczyn	02.02.2015	Nr 3/46/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Edyty Musur	Anna Helena Wrona	19.12.2014	Nr 3/50/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	3.	KWW Marty Piotrowskiej – Lackowskiej	Wojciech Krempla	19.01.2015	Nr 3/48/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	4.	KWW Lecha Bojko	Kazimierz Aleksander Kamieniec	11.02.2015	Nr 3/189/15 z dnia 24.03.2015	Przyjęte bez zastrzeżeń
	5.	KWW Alicji Grzesiuk	Anna Grzesiuk	29.12.2014	Nr 3/49/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	6.	KWW Krystyny Krawczyk	Robert Krawczyk	02.02.2015	Nr 3/47/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	7.	KWW Emerytów	Józefa Halina Nowak	07.01.2015	Nr 3/51/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	8.	KWW Mariusza Kidyby	Elżbieta Monika Kidyba	12.01.2015	Nr 3/52/15 z dnia 18.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
Miasto Tomaszów Lubelski	1.	KWW „Spójność”	Renata Wiśniewska	12.02.2015	Nr 3/61/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Ryszarda Sobczuka-Gospodarne Miasto	Helena Mazik	11.02.2015	Nr 3/195/15 z dnia 26.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	3.	KWW Na-To	Marian Adam Stawecki	12.02.2015	Nr 3/226/15 z dnia 10.04.2015	Odrzucone (naruszenie art. 129 § 2 pkt. 2 k.w.)
Miasto i Gmina Tyszowce	1.	KWW Andrzeja Podgórskiego	Beata Ziółkowska	15.01.2015	Nr 3/151/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	2.	KWW Mariusza Zająca	Grażyna Barańska	12.01.2015	Nr 3/64/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
	3.	KWW Przyjaźń	Marcin Gabriel Grabiec	02.12.2014	Nr 3/65/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

		4.	KWW Jerzego Gawryluka	Jerzy Gawryluk	02.02.2015	Nr 3/63/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Jana Jurkiewicza	Jan Andrzej Jurkiewicz	09.02.2015	Nr 3/62/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
29.	Miasto i Gmina Łaszczów	1.	KWW Przyjazna Gmina	Mariusz Ireneusz Ziemiński	20.01.2015	Nr 3/150/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Ryszarda Bałki – Zadbajmy o Lepsze Jutro	Lesław Franciszek Zatorski	16.02.2015	Nr 3/238/15 z dnia 17.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Cezarego Uściaka	Bogusława Maria król	14.01.2015	Nr 3/152/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 1 k.w.)
		4.	KWW Odnowa Gminy	Artur Jan Winiarczuk	20.01.2015	Nr 3/243/15 z dnia 20.04.2015	Odrzucone (naruszenie art. 129 § 2 pkt. 2 k.w.)
		5.	KWW Ziemia	Zbigniew Stanisław Tucki	12.02.2015	Nr 3/26/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Grzegorza Furgały	Grzegorz Furgała	16.02.2015	Nr 3/66/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
30.	Gmina Bełżec	1.	KWW Bogumiły Jarosz	Grzegorz Antoni Nocek	05.02.2015	Nr 3/68/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Szczety	Halina Zabandżała	13.02.2015	Nr 3/67/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW „Agaty Okoń”	Leszek Okoń	03.02.2015	Nr 3/69/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Rozsądna Przyszłość Gminy Bełżec	Dariusz Franciszek Dukacz	09.02.2015	Nr 3/219/15 z dnia 08.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		5.	KWW Gminy Bełżec	Piotr Przednowek	11.12.2014	Nr 3/5/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
31.	Gmina Jarczów	1.	KWW „Czas na Zmiany”	Dorota Maria Monastyrska	11.02.2015	Nr 3/155/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Zdzisława Wojnara Bądźmy Razem	Antoni Feliks Zyza	23.01.2015	Nr 3/168/15 z dnia 20.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
32.	Gmina Krynice	1.	KWW Budujmy Razem Lepsze Jutro Gminy	Romuald Antoni Palonka	04.02.2015	Nr 3/70/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Janusza Hałasa – Zgoda Buduje	Karol Bzikot	20.02.2015	Nr 3/212/15 z dnia 31.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
33.	Gmina Lubycza Królewska	1.	KWW „Wspólne Dobro Gminy”	Anna Żołądek	30.01.2015	Nr 3/71/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW „ Aktywna Gmina Lubycza Królewska”	Józef Taras	05.02.2015	Nr 3/210/15 z dnia 30.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 7 k.w.)
34.	Gmina Rachanie	1.	KWW Bożeny Osuch	Joanna Szewczuk	16.02.2015	Nr 3/72/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW „ Zgoda”	Mieczysław Majdański	10.02.2015	Nr 3/213/15 z dnia 31.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		3.	KWW Romana Miedziaka	Mirosław Jan Kowalik	02.03.2015	Nr 3/15/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
35.	Gmina Susiec	1.	KWW Franciszka Kawy	Zygmunt Mielniczek	27.01.2015	Nr 3/177/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 142 § 7 k.w.)
		2.	KWW Wspólny Cel	Alina Omelczuk	26.01.2015	Nr 3/74/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW „Rybica”	Zbigniew Witold Brodowski	26.01.2015	Nr 3/75/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Bogusława Skiby	Bogusław Andrzej Skiba	16.01.2015	Nr 3/76/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Współpraca dla Rozwoju Gminy Susiec	Jan Skroban	13.02.2015	Nr 3/172/15 z dnia 23.03.2015	Odrzucone (naruszenie art. 129 § 2 pkt. 2 k.w.)
		6.	KWW Dariusza Ćmila	Elżbieta Ćmil	09.02.2015	Nr 3/73/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
36.	Gmina Tarnawatka	1.	KWW Nasza Gmina Tarnawatka	Dorota Herda	23.02.2015	Nr 3/198/15 z dnia 26.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Nasz Pańków	Piotr Gramatyka	08.12.2014	Nr 3/78/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

		3.	KWW Tarnawatka	Krzysztof Jerzy Kulas	16.01.2015	Nr 3/77/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
37.	Gmina Telatyn	1.	KWW Razem w Telatynie	Malwina Magdalena Lizak	16.01.2015	Nr 3/169/15 z dnia 20.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Elżbiety Witkowskiej Nasza Gmina Telatyn	Grażyna Katarzyna Dobrzańska	26.01.2015	Nr 3/183/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
38.	Gmina Tomaszów Lubelski	1.	KWW Bożena Bryk	Bożena Bryk	30.12.2014	Nr 3/84/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Mieszkańców Gminy Tomaszów Lub.	Piotr Probola	02.03.2015	Nr 3/217/15 z dnia 08.04.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		3.	KWW „Wspólnota”	Urszula Dołęga	16.02.2015	Nr 3/79/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Justynówka	Elżbieta Ciszek	16.01.2015	Nr 3/83/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Krzysztofa Świcy	Krzysztof Świca	16.01.2015	Nr 3/82/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Alfa	Sylwia Krzymowska	09.02.2015	Nr 3/80/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Andrzeja Dziury	Mieczysława Maria Morawska	27.01.2015	Nr 3/81/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
39.	Gmina Ulhówek	1.	KWW Łukasza Kłębka	Jarosław Stanisław Skiba	16.02.2015	Nr 3/245/15 z dnia 11.05.2015	Odrzucone
40.	Miasto i Gmina krasnobród	1.	KWW Kazimierza Misztala	Kazimierz Gęśla	28.01.2015	Nr 3/162/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Stanisława Jędrusiny	Piotr Kita	19.02.2015	Nr 3/193/15 z dnia 25.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienia (naruszenie art. 128 k.w.)
		3.	KWW Sławka Radlińskiego Gmina i Miasto To Ty	Renata Radlińska	12.02.2015	Nr 3/192/15 z dnia 25.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
41.	Miasto i Gmina Szczepieszyn	1.	KWW Wspólna Przyszłość	Grażyna Małgorzata Kitka	08.01.2015	Nr 3/175/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Roztocze	Krzysztof Franciszek Kłus	03.12.2014	Nr 3/6/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Nasza Wspólna Sprawa	Ewa Danuta Bielecka	12.01.2015	Nr 3/171/15 z dnia 20.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Rafała Kowalika	Katarzyna Grela	10.02.2015	Nr 3/86/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW MJ Mazura	Jan Kozar	24.11.2014	Nr 3/153/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Przedmieście Zamojskie	Jarosław Paweł Surma	16.02.2015	Nr 3/85/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Szczepieszynianie Razem	Joanna Charkot	28.11.2014	Nr 3/7/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
42.	Miasto i Gmina Zwierzyniec	1.	KWW „Zwierzyniec dla Wszystkich”	Bożena Jolanta Boguszevska - Paluch	09.12.2014	Nr 3/166/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Łukasza Leńczuka	Ewa Leńczuk	16.02.2015	Nr 3/87/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW „Nasza Wieś”	Anna Kurzawska	13.01.2015	Nr 3/94/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW „Przyszłość-To My”	Anna Gradzik	13.01.2015	Nr 3/92/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW „Zmiana”	Michał Patyk	16.02.2015	Nr 3/196/15 z dnia 26.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW „Żurawnica Wólka”	Anna Olejko	16.01.2015	Nr 3/91/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Razem dla Bagna	Marek Stanisław Kapuściński	04.02.2015	Nr 3/89/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW „Nasza Wieś Żurawnica”	Wiesława Maria Kurzawska	13.01.2015	Nr 3/93/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		9.	KWW „Zgoda Będzie”	Wit Jan Kurowski	16.02.2015	Nr 3/88/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		10.	KWW U. Kolman	Anna Maria Olejarczuk	29.01.2015	Nr 3/90/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

43.	Gmina Adamów	1.	KWW Dariusza Szykuły	Krzysztof Juszcak	10.12.2014	Nr 3/154/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Janusza Kowalczuka	Maria Izabela Kowalczuk	09.12.2014	Nr 3/97/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Wspólna Gmina	Adam Kozyra	10.12.2014	Nr 3/96/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Stanisława Podkowy	Wiesława Frankiewicz	21.01.2015	Nr 3/9/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Nasza Sprawa	Waldemar Jan Legieć	07.01.2015	Nr 3/95/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Bezpieczna Wieś	Barbara Babiuch	27.10.2014	Nr 3/99/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Jana Teterycza	Dariusz Wiktor Wasiura	30.12.2014	Nr 3/8/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW Młodzi Razem	Adrian Bogdan Grabowski	27.11.2014	Nr 3/98/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
44.	Gmina Grabowiec	1.	KWW Wspólne Dobro	Julita Anna Zarębska	09.02.2015	Nr 3/100/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Tadeusza Goździejewskiego	Grzegorz Kalinowski	23.01.2015	Nr 3/104/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Waldemara Greniuka	Zofia Helena Greniuk	12.01.2015	Nr 3/107/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Bronisławka	Ireneusz Piotr Prystupa	03.02.2015	Nr 3/101/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Lepsze Jutro dla Grabowca	Kinga Romaniuk	23.01.2015	Nr 3/103/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Zbigniewa Czerwonki	Łukasz Litwin	28.01.2015	Nr 3/102/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Ryszarda Sitarczuka	Zdzisław Józef Koszel	14.01.2015	Nr 3/106/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW Mirosława Adamczuka	Irena Adamczuk	20.01.2015	Nr 3/105/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
45.	Gmina Komarów Osada	1.	KWW Witolda Maruchy	Irena Niedzielak	16.02.2015	Nr 3/157/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Jedność dla Komarowa	Krystyna Palczyńska	21.01.2015	Nr 3/123/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Razem dla Komarowa	Marek Biszczyński	31.12.2014	Nr 3/125/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Wiesławy Sieńkowskiej	Barbara Maria Pachla	12.02.2015	Nr 3/216/15 z dnia 07.04.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Wszystko dla Zubowic	Kazimierz Polczak	15.12.2014	Nr 3/128/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Przyszłość Duba	Adam Dec	11.02.2015	Nr 3/118/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		7.	KWW Dla Dobra Zubowic	Barbara Strąg	12.02.2015	Nr 3/117/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW Dla Antoniówki	Teresa Juszkiewicz	19.01.2015	Nr 3/122/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		9.	KWW Dla Dobra Mieszkańców Komarowa	Ryszard Henryk Zarębski	12.01.2015	Nr 3/124/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		10.	KWW Dla Przyszłości Janówki	Łukasz Typek	16.12.2014	Nr 3/119/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		11.	KWW Wspólnota	Mariusz Zasuwa	17.12.2014	Nr 3/126/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		12.	KWW W Jedności Siła	Bartłomiej Kraczek	10.12.2014	Nr 3/129/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		13.	KWW Razem Łatwiej Życ	Irena Schab	09.12.2014	Nr 3/130/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		14.	KWW Zgoda i Przyszłość Gminy	Janina Elżbieta Bajwoluk	28.01.2015	Nr 3/120/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		15.	KWW Razem dla Gminy	Teresa Cirut	15.12.2014	Nr 3/127/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		16.	KWW „Dobro dla regionu”	Halina Saputa	22.01.2015	Nr 3/121/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		17.	KWW Śniatycze	Anna Zajęc	16.02.2015	Nr 3/112/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

		18.	KWW MGK	Marcin Grądz	16.02.2015	Nr 3/114/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		19.	KWW Wspólne Dobro Ludzi	Magdalena Orłowska	16.02.2015	Nr 3/116/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		20.	KWW Wolicy Brzozowej	Czesław Bielewicz	16.02.2015	Nr 3/113/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		21.	KWW Przyszłość Gminy Komarów	Piotr Robert Wiszniewski	16.02.2015	Nr 3/111/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		22.	KWW Razem Kania	Justyna Kania	16.02.2015	Nr 3/115/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		23.	KWW Świadomy Rozwój Gminy	Tomasz Jerzy Dudek	16.02.2015	Nr 3/109/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		24.	KWW Nasz Krzywostok	Wojciech Bartyzel	16.02.2015	Nr 3/108/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		25.	KWW Adama Kozaczyńskiego	Adam Tomasz Kozaczyński	16.02.2015	Nr 3/110/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
46.	Gmina Łabunie	1.	KWW Antoniego Wojciecha Turczyzna	Elżbieta Sitarska	04.12.2014	Nr 3/158/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
47.	Gmina Miączyn	1.	KWW Mariana Jelenia	Wiesław Edward Stepowski	12.02.2015	Nr 3/173/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Sport to Zdrowie	Lucjan Mołdoch	03.02.2015	Nr 3/131/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Józefa Długosza	Renata Grażyna Długosz	28.01.2015	Nr 3/132/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Tadeusza Oleszczaka	Tadeusz Ryszard Oleszczak	19.12.2014	Nr 3/133/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
48.	Gmina Nielisz	1.	KWW Teraz Ujazdów	Artur Lech Stępnik	16.02.2015	Nr 3/134/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Odrodzenie	Anna Niemiec	02.02.2015	Nr 3/161/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Dariusza Szymańskiego	Dariusz Szymański	06.02.2015	Nr 3/163/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
49.	Gmina Radecznica	1.	Komitet Wyborczy Wyborców Andrzeja Kondrata	Małgorzata Jachymek	09.02.2015	Nr 3/225/15 z dnia 10.04.2015	na uchybieniaprzyjęte ze wskazaniem (naruszenie art. 134 § 5 k.w.)
		2.	KWW Służyć Ludziom	Halina Krukowska	10.12.2014	Nr 3/136/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Rozwój Gminy Radecznica	Mateusz Jan Ferens	06.02.2015	Nr 3/10/15 z dnia 17.03.2015	na uchybieniaprzyjęte ze wskazaniem (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		4.	KWW Rozwój Zakładzia i Gaju	Piotr Mirosław Krukowski	17.03.2015	Nr 3/241/15 z dnia 20.04.2015	na uchybieniaprzyjęte ze wskazaniem (naruszenie art. 142 § 1 k.w.)
		5.	KWW Bądźmy Razem	Krystyna Król	27.01.2014	Nr 3/135/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
50.	Gmina Sitno	1.	KWW Teraz Stabrow	Tomasz Biłant	20.01.2015	Nr 3/138/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Władysława Wydmańskiego	Władysław Wydmański	26.11.2014	Nr 3/11/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Samorządna Gmina	Jan Ryszard Samulak	27.01.2015	Nr 3/137/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW M. Biłanta	Sławomir Galant	19.12.2014	Nr 3/139/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
51.	Gmina Skierbieszów	1.	KWW Wspólna Sprawa	Ryszard Józef Niemiec	09.02.2015	Nr 3/12/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		2.	KWW Rolniczy Komitet Wyborczy	Mieczysław Mazur	30.12.2014	Nr 3/12/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienie (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
52.	Gmina Stary Zamość	1.	KWW Ziemi Starozamojskiej	Jan Rybak	12.01.2015	Nr 3/159/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienie (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)
		2.	KWW Gminy Stary Zamość Nasz Dom	Anna Małgorzata Polska	29.01.2015	Nr 3/13/15 z dnia 17.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Marka Śliwińskiego	Sławomir Mnich	07.01.2015	Nr 3/141/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		1.	KWW „Przyjazna Gmina Sułów”	Ryszard Janusz Pietrykowski	28.01.2015	Nr 3/181/15 z dnia 24.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienie (naruszenie art. 138 § 4 k.w.)

53.	Gmina Sułów	2.	KWW „Dla Dobra Sułowa”	Hanna Mrówczyńska	03.02.2015	Nr 3/143/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Stanisława Lipskiego	Stanisław Józef Lipski	06.02.2015	Nr 3/211/15 z dnia 31.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW nasz Sułowiec	Monika Elżbieta Krukowska	16.02.2015	Nr 3/142/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		1.	KWW Marka Jargieło	Waldemar Jan Jargieło	13.02.2015	Nr 3/144/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
54.	Gmina Zamość	2.	KWW Wojciecha Suchowicza	Wojciech Suchowicz	27.11.2014	Nr 3/149/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		3.	KWW Henryka Łukaszcuka	Henryk Łukaszcuk	02.12.2014	Nr 3/149/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		4.	KWW Ryszarda Gliwińskiego	Marek Robert Paszko	03.02.2015	Nr 3/176/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		5.	KWW Andrzeja Pokrywki	Bożena Józefa Pawluk	03.02.2015	Nr 3/145/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		6.	KWW Edmunda Hałasy	Ewa Danuta Hałasa	28.01.2015	Nr 3/160/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte ze wskazaniem na uchybienie (naruszenie art. 142 § 7 k.w.)
		7.	KWW Anny Skorupki	Dorota Łuszczak	03.12.2014	Nr 3/156/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		8.	KWW Dariusza Tłuczkiwicza	Zofia Tłuczkiwicz	10.12.2014	Nr 3/147/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		9.	KWW Radosława Pitwały	Mariola Milena Pitwała	02.02.2015	Nr 3/180/15 z dnia 23.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń
		10.	KWW Piotra Najdy	Andrzej Bernach	28.01.2015	Nr 3/146/15 z dnia 19.03.2015	przyjęte bez zastrzeżeń

Toczą się postępowania w sprawie rozliczeń finansowych następujących komitetów wyborczych :

1. KWW Samorząd;
2. KWW Inni.

Opracowała: Żanetta Sowa

Udział stałych organów wyborczych w realizacji zadań informacyjno - edukacyjnych

Nowe uregulowania prawne wprowadzone do polskiego systemu prawa wyborczego ustawą z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks wyborczy nałożyły na Państwową Komisję Wyborczą oraz komisarzy wyborczych obowiązki nieznane dotychczas obowiązującemu porządkowi prawnemu. Stosownie do treści art. 160 § 1 pkt 9 ustawy Kodeks wyborczy do zadań PKW należy między innymi prowadzenie i wspieranie działań informacyjnych zwiększających wiedzę obywateli na temat prawa wyborczego w szczególności zasad głosowania. Rozwinięcie zakresu przywołanych obowiązków znajdujemy w § 2 tegoż artykułu. Ustawodawca wskazał w jakich formach działania informacyjno-edukacyjne winny być prowadzone akcentując: prowadzenie internetowego portalu informacyjnego, przygotowywanie publikacji o charakterze informacyjnym, przygotowywanie audycji informacyjnych rozpowszechnianych przez Telewizję Polską oraz Polskie Radio i spółki radiofonii regionalnych. Nie jest to jednak zamknięty katalog prowadzenia działalności informacyjno - edukacyjnej wobec użytego przez ustawodawcę w przywołanym artykule nieostrego określenia „w szczególności”. Ustawodawca pozostawił więc swobodę organom wyborczym w zakresie doboru form i metod realizacji nałożonego obowiązku. Obowiązek realizacji zadań edukacyjno - informacyjnych spoczywa

nie tylko na Państwowej Komisji Wyborczej. Komisarze wyborczy są pełnomocnikami PKW w myśl art. 166 § 1 Kodeksu wyborczego a więc organami wyborczymi, które na obszarze przypisanej im właściwości terytorialnej wykonują obowiązki określone szczegółowo treścią art. 167 kodeksu oraz te, które przypisane są do zadań Państwowej Komisji Wyborczej a możliwe są do wykonania w terenie przez komisarzy jako pełnomocników PKW. Do takich zadań należą niewątpliwie obowiązki edukacyjno - informacyjne na terenie Polski wydzielonej do nadzoru wyborczego poszczególnych komisarzy wyborczych.

Wypełniając zadania mające na celu informację wyborców o zasadach głosowania podczas wyborów i referendum Komisarz Wyborczy w Zamościu podjął działalność informacyjną i edukacyjną z zakresu prawa wyborczego publikując na łamach lokalnych dzienników internetowych informacje przed każdymi wyborami przypominające o tym jak głosować by oddać ważny głos w konkretnych wyborach, jak również o instytucjach prawa wyborczego umożliwiających głosowanie przez pełnomocnika, głosowania korespondencyjnego, o siedzibach lokali wyborczych dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych, o możliwości głosowania przez osoby niewidzące posługujące się alfabetem Braille'a o warunkach umożliwiających głosowanie w oparciu o zaświadczenie do głosowania, o warunkach i zakresie pomocy osób trzecich w głosowaniu wyborcy z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, o roli mężów zaufania i obserwatorów międzynarodowych.

Obok informacji w medium internetowym Komisarz Wyborczy jak i Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu udzielają wywiadów dziennikarzom lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych oraz lokalnej prasie a także do wydawnictw studenckich przybliżając także w tej formie wyborcom zasady funkcjonowania organów wyborczych, zadań obwodowych komisji wyborczych i trybu ustalania wyników głosowania w poszczególnych rodzajach wyborów. Jedną z istotnych form realizacji zadania informa-

cyjno - edukacyjnego są spotkania z młodzieżą szkół średnich i wyższych w Zamościu oraz szkół funkcjonujących na terenie powiatów biłgorajskiego, hrubieszowskiego i tomaszowskiego zainicjowane przez Komisarza Wyborczego w Zamościu w 2012 r. Pierwsze spotkanie z młodzieżą z wykładem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej *Stefanem Jaworskim* przy obecności Szefa Krajowego Biura Wyborczego *Kazimierza Wojciecha Czaplickiego* na temat „Rola Organów Wyborczych w Demokratycznym Państwie Prawnym” odbyło się w Zamościu w dniu 11 października 2012r. z okazji inauguracji roku akademickiego 2012/2013 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Zamościu im. Szymona Szymonowicza. Władze Uczelni - rektor prof. dr hab. *Władysław Martyn* i prorektor dr *Kazimierz Chrzanowski* nieprzerwanie od roku 2012 współdziałają na płaszczyźnie edukacji wyborczej młodzieży studenckiej z Komisarzem Wyborczym w Zamościu i Dyrektorem Delegatury KBW w Zamościu. Owocem tej współpracy był wykład Komisarza Wyborczego w Zamościu *Teresy Renaty Bodys* wygłoszony do młodzieży studenckiej w dniu 14 kwietnia br. na temat funkcjonowania organów wyborczych w Polsce oraz procedury wyborczej w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W zajęciach edukacyjnych uczestniczyła aktywnie Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu *Anna Chrzan* prowadząc zajęcia warsztatowe polegające na przeprowadzeniu głosowania w lokalu wyborczym. Zajęcia praktyczne pokazujące procedurę wyłonienia obwodowej komisji wyborczej, wyposażenia lokalu wyborczego, przeprowadzenie głosowania i ustalenie wyników dokonanych wyborów cieszyły się dużym zainteresowaniem młodzieży studenckiej. W ramach kampanii proreferendalnej przed wyborami samorządowymi w 2014 r. prowadzonej przez koło Naukowe Politologów przy Instytucie Nauk Społecznych PWSZ w Zamościu z referatem pt. „Wybory od strony organizacyjno-prawnej” wystąpił, w dniu 6 listopada 2014 r., *Jerzy Karwowski* - pracownik Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu.

Inną formą współpracy z zamojską Państwową Wyższą Szkołą Zawodową było stworzenie możliwości studentom IV semestru Wydziału Politologii odbycia ponad miesięcznych praktyk studenckich w marcu i kwietniu 2015 r w Delegaturze KBW w Zamościu. Opiekunem merytorycznym praktyk był *Maciej Nowak* - pracownik tut. Delegatury, pod którego nadzorem studentki uczestniczyły w pracach pomocniczych związanych z przygotowaniem i dystrybucją materiałów wyborczych dotyczących wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w pracach związanych z obsługą szkoleń organizowanych przez Delegaturę dla urzędników wyborczych oraz w zakresie przygotowania i przekazania materiałów wyborczych do Archiwum Państwowego w Zamościu. Znaczącą grupą, objętą edukacją wyborczą, jest młodzież szkół średnich

funkcjonujących na terenie działania Komisarza Wyborczego w Zamościu.

W latach 2014 i 2015 odbyły się spotkania edukacyjne z młodzieżą - przyszłymi wyborcami w 9 szkołach średnich dotyczące tematyki wyborczej: wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyborów samorządowych oraz wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Spotkania zainicjowane przez Komisarza Wyborczego odbyły się w:

- I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Zamoyskiego w Zamościu (11 lutego 2014 r.),
- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Zamościu (10 marca 2014 r.),
- Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Biłgoraju (4 kwietnia 2014 r.),
- w Liceum Ogólnokształcącym im. Organizacji Narodów Zjednoczonych w Biłgoraju (4 kwietnia 2014 r.),
- Zespole Szkół Nr 6 w Lubyczy Królewskiej (10 kwietnia 2014 r.),
- Zespole Szkół Nr 1 im. Zamoyskich w Szczepieszynie (24 marca 2015 r.),
- Zespole Szkół nr 2 im. Władysława Sikorskiego w Tomaszowie Lubelskim (31 marca 2015 r.),
- Zespole Szkół Nr 3 im. Michała Rataja w Tomaszowie Lubelskim (31 marca 2015 r.),
- Zespole Szkół Nr 4 im. Jarosława Dąbrowskiego w Tomaszowie Lubelskim (31 marca 2015 r.).

Dyrekcje wyżej wymienionych szkół podjęły inicjatywę cyklicznych spotkań z młodzieżą zbliżającą się do osiągnięcia 18 roku życia i nabycia pełni praw wyborczych w następnych latach. Spotkania z młodzieżą szkolną odbywają się pod hasłem „Głosuję po raz pierwszy”. Rozszerzono zakres edukacji wyborczej o młodzież szkół ponadgimnazjalnych poprzez sztukę. Komisarz Wyborczy w Zamościu ogłosił konkurs plastyczny na plakat wyborczy roku 2015, którego myślą przewodnią było hasło: „W 2015 roku Polacy wybiorą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz postów

i senatorów”. Udział młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w cytowanym konkursie plastycznym, zorganizowany pokaz publiczny plakatów połączony z oceną merytoryczną i artystyczną przez Komisję Artystyczną i wyłonienie najciekawszych prac oraz ich nagrodzenie podczas uroczystego święta wyborczego, jakim był X Światowy Dzień Wyborów, obchodzony w Zamościu 5 lutego 2015 roku - stanowił zarówno formę edukacji przez sztukę, jak i nowatorską aktywizację wyborczą młodego pokolenia Polaków. Popularyzacja Światowego Dnia Wyborów, poprzez organizowanie w Zamościu konferencji zapoczątkowana została w Zamościu w 2012 r. W każdym roku uroczystość obchodów Światowego Dnia Wyborów skierowana jest do innego wyborcy i pozwala przybliżyć słuchaczom problematykę prawa wyborczego oraz wpływać na kształtowanie postaw obywatelskich wyborców. Adresatem przedsięwzięć informacyjno - edukacyjnych są też sędziowie i prokuratorzy. Przedstawiciele tych grup zawodowych wzięli udział w Międzynarodowej Konferencji Naczelnych Organów Wyborczych Polski i Litwy: Państwowej Komisji Wyborczej oraz Głównej Komisji Wyborczej Republiki Litewskiej, zorganizowanej w Zamościu w dniach 16-17 czerwca 2013 rok. Wystąpienia członków obu Komisji Wyborczych przybliżyły uczestnikom procedury wyborcze i ich odrębności w reprezentowanych państwach.

W roku 2015 rozpoczynamy wydawanie druku własnego czasopisma pod tytułem „Zamojski Półrocznik Wyborczy”. Jest to pierwsze regionalne wydawnictwo poruszające tematykę wyborczą w Polsce. Na łamach czasopisma publikować będziemy wiedzę z dziedziny prawa wyborczego, informacje o wyborach do wszystkich organów w państwie i do Parlamentu Europejskiego, referendum, a także innych wydarzeniach wyborczych z terytorium będącego w nadzorze Komisarza Wyborczego w Zamościu.

	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowicza w Zamościu
Rektorat ul. Akademicka 8 22-400 Zamość tel. 84/ 638 34 44 638 35 55 fax 84/ 638 35 00 rektorat@pwsz.zamość.pl	Zamość, 6 listopada 2014 r. Podziękowanie W imieniu Koła Naukowego Politologów przy Instytucie Nauk Społecznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowicza w Zamościu oraz władz uczelni składamy serdeczne podziękowania dla: Pana Magistra Jerzego Karwowskiego za przygotowania prelekcji pt. WYBORY OD STRONY ORGANIZACYJNO-PRAWNEJ i przedstawienie jej w trakcie seminarium naukowego zorganizowanego przez Koło Naukowe Politologów w dniu 6 listopada 2014 r. „Masz głos, masz wybór!” w ramach kampanii profekwencyjnej przed wyborami samorządowymi. Pełniąca funkcję Opiekuna naukowego Koła Dr Ewa Pogorzala Przewodniczący Zarządu Koła
Instytut Turystyki i Rekreacji Instytut Nauk Społecznych Instytut Humanistyczny Dział Naukowe i Sprawy Studenckie Biuro Karier i Pracy Studenckich ul. Akademicka 24 tel. 84 638 34 00 e-mail: kariera@pwsz.zamość.pl e-mail: biuro.karier@pwsz.zamość.pl Instytut Przyrodniczo-Techniczny Instytut Matematyki i Technologi Inżynierskich Dział Naukowe i Sprawy Studenckie ul. Zamysłowego 44 tel. 84 638 34 00 e-mail: matematyka@pwsz.zamość.pl Stadium Języków Obcych ul. Akademicka 24 tel. 84 638 34 00 e-mail: jezyki@pwsz.zamość.pl Stadium Wykonania Pisysemy ul. Zamysłowego 44 tel. 84 638 34 00 e-mail: piszmy@pwsz.zamość.pl Biblioteka ul. Akademicka 24 tel. 84 638 34 00 e-mail: biblioteka@pwsz.zamość.pl Centrum Radet i Transferu Technologicznego ul. Piłsudskiego 2 tel. 84 638 34 00 e-mail: radet@pwsz.zamość.pl Dział Studiów ul. Akademicka 12 tel. 84 638 34 00 e-mail: studia@pwsz.zamość.pl	

Spotkanie z młodzieżą w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Oskara Langego w Zamościu 21 kwietnia 2015 r.

Archiwizacja materiałów wyborczych

Materiały wyborcze podlegają szczególnemu reżimowi prawnemu w zakresie udostępniania dokumentów pochodzących z poszczególnych wyborów i referendów jak też ich archiwizacji. Przepisy prawne regulujące sposób postępowania z materiałami wyborczymi wytworzonymi w każdego rodzaju wyborach nakładają na poszczególne obwodowe komisje wyborcze, dyrektorów delegatur Krajowego Biura Wyborczego i Państwową Komisję Wyborczą oraz wójtów, starostów i marszałków obowiązek ich właściwej archiwizacji, przechowywania w sposób zapewniający pełną ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą jak też w sposób zapewniający ochronę danych osobowych znajdujących się w dokumentach wyborczych na każdym etapie ich przechowywania. Aktami prawnymi regulującymi kwestie postępowania z materiałami wyborczymi jest ustawa z dnia 5 listopada Kodeks wyborczy w art. 8 i 79 (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 listopada 2013 roku w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów wyborczych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1499).

Przepisy prawa nie nakazują archiwizacji wszystkich materiałów wyborczych, wyłączają z obowiązku archiwizacji między innymi karty do głosowania czy spisy wyborców. Z najniższego szczebla wyborczego jakimi są obwody głosowania archiwizacji podlegają jedynie protokoły głosowania w obwodach, protokoły posiedzeń obwodowych komisji wyborczych oraz uchwały podejmowane przez ten organ, obwieszczenia, komunikaty i dokumenty dotyczące powołania obwodowych komisji wyborczych.

Karty do głosowania, bez względu na rodzaj głosowania, są materiałem wyborczym podlegającym brakowaniu po 30 dniach od zakończenia wyborów o ile nie są materiałem dowodowym w toczących się postępowaniach przed sądami powszechnymi sądami administracyjnymi czy też przed Sądem Najwyższym.

Jesienne wybory samorządowe 2014 roku już w Polsce zostały zakończone. Wszystkie protesty przeciwko ważności wyborów do poszczególnych organów a więc wójtów, burmistrzów, pre-

zydentów, radnych rad gmin, miast, powiatów i sejmików województw zostały przez sądy powszechne rozpoznane a postępowania we wszystkich sprawach zostały zakończone prawomocnymi postanowieniami właściwych sądów. Tak więc możliwa stała się już procedura archiwizacji części materiałów wyborczych z wyborów samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r. oraz częściowe brakowanie materiałów tych wyborów dotyczących, które nie zostały archiwizacją objęte.

Procedura powyższa została w pewnym zakresie wstrzymana przez Państwową Komisję Wyborczą. Państwowa Komisja Wyborcza w uzgodnieniu z Fundacją im. Stefana Batorego działającą na rzecz rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego oraz w porozumieniu z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych - podjęła czynności prawne umożliwiające odstąpienie od niszczenia materiałów wyborczych z wyborów samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r. (kwalifikujących się do tej procedury) wobec stworzonego przez Fundację im. Stefana Batorego projektu badawczego dotyczącego analizy treści kart do głosowania pod kątem przyczyn oddania przez wyborców dużej liczby głosów nieważnych w powyższych wyborach.

Istniejące w obecnym stanie prawnym regulacje dotyczące treści protokołów wyborczych i braku w protokołach danych co do powodów zakwalifikowa-

nia przez obwodowe komisje wyborcze głosu jako nieważnego - uniemożliwiają po zakończeniu procedury protestowej dokonywania wglądu do tej części materiałów wyborczych, którymi są karty do głosowania. Uniemożliwiają też obecne przepisy prawa prowadzenia jakichkolwiek badań naukowych i wyprowadzania ocen prawnych na podstawie tych dokumentów.

Podjęte działania przez Państwową Komisję Wyborczą zmierzają do zmiany uregulowań prawnych i dopuszczenia możliwości archiwizacji kart do głosowania z wyborów samorządowych z roku 2014 i nadania im statusu materiału archiwalnego. Podjęta już procedura pozwoliła w drodze losowania wybrać 1000 obwodów głosowania w Polsce, z których karty do głosowania zostaną poddane badaniu przez zespół ekspertów powołanych przez Fundację im. Stefana Batorego. Badania prowadzone będą w próbie ogólnopolskiej, w której analizie poddane będą karty do głosowania z wyborów samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r. z 700 obwodów i z 300 obwodów w dodatkowej próbie z obszaru województwa mazowieckiego.

Z obszaru działania Komisarza Wyborczego w Zamościu wylosowano 13 obwodów, z których materiały wyborcze przekazane zostaną do Archiwum Państwowego w Zamościu. Są to: w gminie Biłgoraj - Obwód Wyborczy Nr 2 z siedzibą w Szkole Podstawowej w Korytkowie Dużym 118, w gminie Józefów - Obwód Nr 5 z siedzibą w Szkole Podstawowej w Stanisławowie 64, w gminie Łukowa Obwód Nr 2 z siedzibą w Gimnazjum w Łukowej 341, w gminie Tarnogród - Obwód Nr 6 z siedzibą w Środowiskowym Domu Samopomocy w Tarnogrodzie przy ul. Szkolnej 2, w gminie Turobin - Okręg Nr 10 z siedzibą w Remizie OSP w Nowej Wsi 5, w mieście Hrubieszów - Obwód Nr 11 z siedzibą w Przedszkolu Nr 5 w Hrubieszowie przy ul. Listopadowej

6, w gminie Werbkowice - Obwód Nr 9 z siedzibą w Wiejskim Domu Kultury w Turkowicach 78, w mieście Tomaszów Lubelski - Obwód Nr 2 z siedzibą w Przedszkolu Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Chocimskiej 17 oraz Obwód Nr 3 z siedzibą w Przedszkolu Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Chocimskiej 19, w gminie Susiec - Obwód Nr 7 z siedzibą w Szkole Podstawowej w Łuszczaczu 1, w gminie Zamość - Obwód Nr 8 z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej Białobrzegi w Białobrzegach 19 A oraz Obwód Nr 13 z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej Szopinek w Szopinku 65 i Obwód Nr 15 z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej Jatutów w Jatutowie 118.

Nadanie kartom do głosowania statusu materiałów archiwalnych w rozumieniu art. 1 i 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 roku o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (D. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698 z późn. zm.) sprawi, że karty wyborcze z losowo wybranych obwodów głosowania z wyborów samorządowych w Polsce przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r. wejdą w skład narodowego zasobu archiwalnego. Zasób ten przechowywany będzie we właściwych miejscowo archiwach państwowych wieczyście i będzie mógł służyć nauce i potrzebom wyborców. Z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu materiał wyborczy pochodzący z wybranych losowo obwodów wymienionych wyżej przechowywany będzie w Państwowym Archiwum w Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej 69 a. Stworzenie zasobu archiwalnego, z tej części materiałów wyborczych, umożliwi wyjaśnienie wątpliwości wyborców i innych podmiotów uczestniczących w procesie wyborczym - jakie były przyczyny zakwalifikowania przez poszczególne obwodowe komisje wyborcze głosów wyborców biorących udział w głosowaniu w dniu 16 listopada 2014 r. w wyborach samorządowych jako głosy nieważne.

Problematyka ilości nieważnie oddanych przez wyborców głosów w każdych wyborach budzi wiele emocji i jest podstawą wielu protestów kwestionujących ważność wyborów. Dlatego też poza stworzeniem możliwości wglądu do kart do głosowania z wyborów samorządowych z 2014 r. - po stworzeniu z tych materiałów wyborczych zasobu archiwalnego - niezbędna jest zmiana przepisów prawa wyborczego określających dane jakie winien zawierać każdy protokół z wyników głosowania w obwodzie a także szersza edukacja wyborcza .

WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH REGULUJĄCYCH PROBLEMATYKĘ WYBORÓW I REFERENDÓW

Ustawa zasadnicza - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz.483 z późn. zm.

Konwencja Ochrony Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 20 marca 1952 r.
Dz. U. z 1995 r Nr 36, poz.175.

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych z 13 grudnia 2006 r.
Dz. U. z 2006 r. poz.1169.

Kodeks Dobrej Praktyki w Sprawach Wyborczych z 16 grudnia 2006 r.
[http:// venice. coe. int CDL-AD \(2007/008\)](http://venice.coe.int/CDL-AD(2007/008)).

USTAWY WYBORCZE I REFERENDALNE

1. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.
Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.

2. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Przepisy wprowadzające ustawę Kodeks wyborczy.
Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 113, z późn. zm.

3. Ustawa z dnia 14 marca 2003r. o referendum ogólnokrajowym.
Dz. U. z 2013 r., Nr 57, poz. 507

4. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym.
tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 706, z późn. zm.

5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym.
tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591

6. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.
tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.

7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim .
tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1590 z późn. zm.

8. Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.
tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz.857 z późn. zm.

9. Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
tj. Dz. U. z 2011 r. nr 123, poz.698 z późn. zm.

10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.

11. Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. prawo pocztowe.
Dz. U. z 2012, poz. 1529.

12. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych.
Dz. U. Nr 157, poz. 1240.

PRZEPISY WYKONAWCZE:

I. REJESTR I SPIS WYBORCÓW

13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze
Dz. U. z 2011 r., Nr 158, poz. 941, z późn. zm.

14. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 1 września 2011 r w sprawie spisu wyborców przebywających za granicą.
Dz. U. z 2011 r. nr 186, poz 110.

15. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców.
Dz. U. z 2011 r., Nr 158, poz. 943.

16. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania .
Dz. U. z 2011 r., Nr 184, poz. 1091.

17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców.
Dz. U. z 2015 r., poz. 5.

18. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie spisu wyborców przebywających za granicą.
Dz. U. z 2015 r., poz. 384.

19. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie spisu wyborców dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich.
Dz. U. z 2015 r. poz. 586.

II. GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE I PRZEZ PEŁNOMOCNIKA

20. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 września 2011 r. w sprawie trybu doręczania i przekazywania przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym wyborców niepełnosprawnych.
Dz. U. z 2011 r., Nr 197, poz. 1171.

21. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym wyborców niepełnosprawnych.
Dz. U. z 2013 r., poz. 1504.

22. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym w kraju.

Dz. U. z 2015 r., poz.131.

23. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym za granicą.

Dz. U. z 2015 r., poz.365.

24. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 23 lutego 2015.r. W sprawie wykazu pakietów wyborczych w głosowaniu korespondencyjnym za granicą.

Dz. U. z 2015 r., poz. 293.

25. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych.

Dz. U. z 2015 r., poz. 120.

26. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie trybu odbierania oraz przechowywania kopert zwrotnych dostarczonych przez wyborcę do urzędu gminy przed dniem głosowania.

Dz. U. z 2015 r., poz.119.

27. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lipca 2011r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Dz. U. z 2011r., Nr 158, poz. 936 wraz z późn. zm.

III. OBWODY GŁOSOWANIA I LOKALE WYBORCZE

28. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 września 2011 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli polskich przebywających za granicą.

Dz. U. z 2011 r., Nr 193 poz. 1145, z późn. zm.

29. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli polskich przebywających za granicą.

Dz. U. z 2014 r., poz. 509 z późn. zm.

30. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 27 marca 2015r. W sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli polskich przebywających za granicą.

Dz. U. z 2015 r, poz. 471.

31. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych.

Dz. U. z 2011 r., Nr 158, poz. 938.

32. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie ochrony lokali obwodowych komisji wyborczych w czasie przerwy w głosowaniu.

Dz. U. z 2011 r., Nr 158 poz. 939.

33. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie ochrony lokali obwodowych komisji wyborczych w czasie przerwy w głosowaniu spowodowanej nadzwyczajnymi wydarzeniami.

Dz. U. z 2014 r., poz. 1152.

34. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 23 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań oraz obowiązków konsula w zakresie ochrony lokalu wyborczego w czasie przerwy w głosowaniu

Dz. U. z 2015 r., poz. 292.

35. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych wymagań oraz obowiązków kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu wyborczego w czasie przerwy w głosowaniu spowodowanej nadzwyczajnymi wydarzeniami.

Dz. U. z 2015 r. poz. 576.

IV. KAMPANIA WYBORCZA

36. Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie zasad i sposobu łącznego prowadzenia kampanii wyborczej w programach radiowych i telewizyjnych przez komitety wyborcze uprawnione do rozpowszechniania audycji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dz. U. z 2011 r., Nr 154 poz. 917.

37. Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach nieodpłatnego przedstawiania w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych informacji, wyjaśnień i komunikatów Państwowej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych związanych z zarządzonymi wyborami oraz obowiązującymi w danych wyborach przepisami prawnymi.

Dz. U. z 2011 r., Nr 154, poz. 916.

38. Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie czasu oraz ramowego podziału czasu przeznaczanego na rozpowszechnianie nieodpłatnie audycji wyborczych, trybu postępowania dotyczącego podziału czasu, zakresu rejestracji oraz sposobu przygotowania i emisji audycji wyborczych w programach publicznej radiofonii i telewizji.

Dz. U. z 2011 r., Nr 154, poz. 915 z późn. zm.

39. Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania debat przez Telewizję Polską Spółkę Akcyjną.

Dz. U. z 2011 r., Nr 146 poz. 878.

40. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie rejestru zaciągniętych kredytów oraz rejestru wpłat, prowadzonych przez komitety wyborcze.

Dz. U. z 2011 r. Nr 193, poz. 1144.

41. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Dz. U. z 2011 r., Nr 198, poz. 1173.

42. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Dz. U. z 2014 r., poz. 280.

INNE AKTY PRAWNE

43. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca w sprawie współdziałania terenowych organów administracji rządowej z Krajowym Biurem Wyborczym.

Dz. U. z 2011 nr 158, poz. 940.

44. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów.

Dz. U. z 2013 r., poz. 1499.

45. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie współdziałania terenowych organów administracji rządowej z Krajowym Biurem Wyborczym.

Dz. U. z 2013 r. Nr 158, poz. 940.

46. Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie obowiązków przełożonych funkcjonariuszy Służby Więziennej związanych z realizacją niektórych uprawnień wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

M. P. z 2011 r., Nr 44, poz. 479.

47. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie obowiązków przełożonych policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu oraz ratowników oddziałów obrony cywilnej w zakresie zapewnienia realizacji uprawnień wyborczych.

M. P. z 2011 r., Nr 68, poz. 672.

48. Zarządzenie nr 34/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie obowiązków dowódców jednostek wojskowych w zakresie zapewnienia żołnierzom wykonywania uprawnień wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Dz. Urz. MON z 2011 r., Nr 14, poz. 198.

Opracował: Jerzy Karwowski

SPIS TREŚCI

1. Wstęp -	3
2. Organy Wyborcze w polskim porządku prawnym -	4
3. Teresa R. Bodys „ <i>Rola i zadania komisarza wyborczego jako pełnomocnika Państwowej Komisji Wyborczej</i> ” -	8
4. Jerzy Karwowski „ <i>Komisarze Wyborczy powołani na kadencję 2013 - 2018</i> ” -	15
5. Organy wykonawcze i zapewniające obsługę administracyjną, finansową oraz techniczną Państwa wej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych -	17
6. Wykaz Delegatur Krajowego Biura Wyborczego -	18
7. Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Zamościu -	21
8. Maciej Nowak „ <i>Wykaz wójtów, burmistrzów, prezydenta i starostów z trenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu w kadencji 2014 - 2018</i> ” -	23
9. Maciej Nowak „ <i>Wykaz pełnomocników wyborczych z trenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu</i> ” -	26
10. X Światowy Dzień Wyborów w Zamościu -	27
11. Teresa R. Bodys „ <i>Światowy Dzień Wyborów - geneza i znaczenie</i> ” -	30
12. Wiesław Kozielewicz „ <i>Udział Sądu Najwyższego w kontroli procesu wyborczego w Polsce</i> ” -	32
13. Teresa R. Bodys „ <i>Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na pięcioletnią kadencję, na lata 2015-2020</i> ” -	36
14. Anna Chrzan „ <i>Wybieramy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej</i> ” -	39
15. Materiały źródłowe z wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na kadencje 2015 - 2020 -	42
17. Stanisław Hulak „ <i>Zestawienie frekwencji w Wyborach Prezydenta RP z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu</i> ” -	58
18. Stanisław Hulak „ <i>Wyniki procentowe na poszczególnych kandydatów w Wyborach Prezydenta RP w dniu 24 maja 2015 r. z terenu działania Komisarza Wyborczego w Zamościu</i> ” -	59
19. Działalność finansowa komitetów wyborczych z wyborów samorządowych 2014 r. -	60
20. Żanetta Sowa „ <i>Tabelaryczny wykaz i rozliczenie sprawozdań finansowych komitetów wyborczych z wyborów samorządowych 2014 r.</i> ” -	61
21. Udział stałych organów wyborczych w realizacji zadań informacyjno-edukacyjnych -	69
22. Archiwizacja materiałów wyborczych -	72
23. Jerzy Karwowski „ <i>Wykaz aktów prawnych regulujących problematykę wyborów i referendów</i> ” -	74

